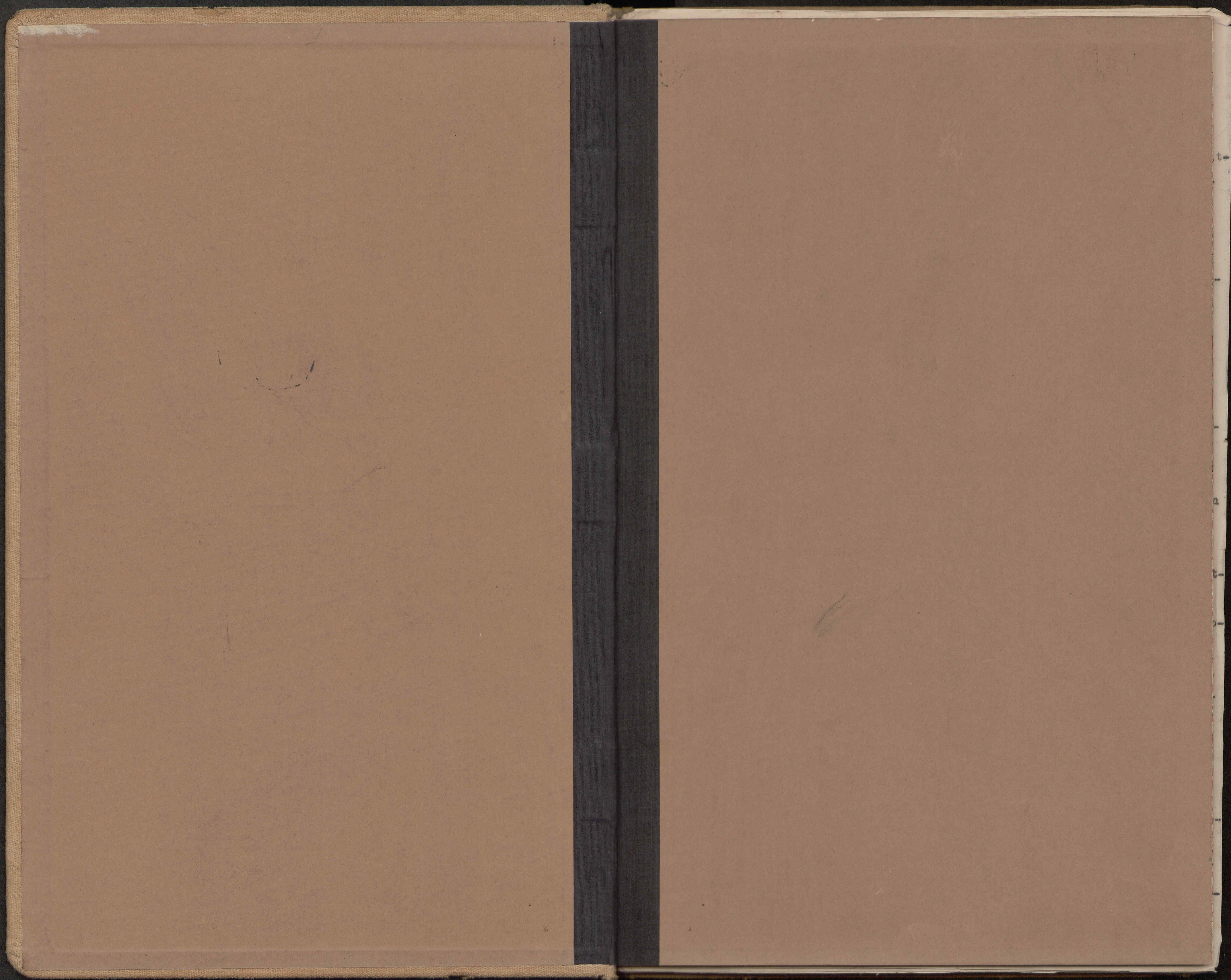
R. v P

5 Mrt. 1934 t/m 14 Mrt. 1939

NOTULENBOEK

1sten dinsdag in november (aftreden)
3den dinsdag in juli (verkiesing)
Arends aftreden

No. 1. Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 5e Maart 1934.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, Dr: A. J. Duijfenbroek en J. H. A. Eman leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna wordt ter tafel gebracht het 1e punt der agenda n.l. Ontwerp-begrooting van uitkomsten voor het jaar 1935; waarop de Voorzitter den leden vraagt of zij, alvorens tot het post voor post behandelen hiervan over te gaan, in eene algemeene beschouwing wenschen te treden; na van beide leden een ontkennend antwoord te hebben bekomen, gaat de Raad hiertoe over en wordt de begrooting met algemeene stemmen aangenomen.

Als 2e punt der agenda komt hierna aan de beurt, het vaststellen van namen voor de straten en wegen in Oranjestad, welk ontwerp met eenige kleine wijzigingen, met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Als 3e punt der agenda, wordt ter tafel gebracht, het ontwerp vaststelling grenzen van Oranjestad; luidende: Oranjestad wordt begrensd ten Westen, van af het zeestrand door de Oostgrens en een gedeelte der Noordgrens, van de Zoutpannen ten Noorden van de Paardenbaai tot aan het erfpacht-terrein van de Arend Petroleum Maatschappij, door een gedeelte van de Oostgrens van de erfpacht-terrein voornoemd en verder door de lijn vallende in het verlengde van voornoemde Oostgrens, tot de Noordzijde van de weg naar Madiki; – ten Noorden, vanaf dit punt langs de weg naar Madiki, de Socotoralaan, een gedeelte van de Oostgrens van Socotora, tot waar deze het verlengde van de Noordzijde van de Ruiweg snijdt, de Ruiweg, de Indianenweg, een deel van de Kloosterweg; – ten Oosten, door een deel van de Hospitaalstraat, een deel van de Verlengde Windstraat, een

deel van de Verlengde Nassaustraat, door de Verbindingsweg, een deel van de Verlengde Wilhelminastraat; - ten Zuiden, door een deel van de Noordrand van Rooi-Lagoen, door Huurterrein N° 1, een gedeelte van de Westgrens van de Concessieterreinen No 3, 4 en 5, huurterrein No 1ª, en verder door een lijn, vallende in het verlengde van de Westgrens van huurterrein No 1ª, tot aan het Zeestrand, verder door het Zeestrand van de Paardenbaai tot aan het verlengde van de Oostgrens van voornoemde Zoutpannen"; welk ontwerp, nadat de Voorzitter, nadere toelichting, op eenige door de leden gestelde vragen, gegeven had, met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Als 4e punt der agenda, komt thans aan de beurt, vaststelling grenzen van het stadsdistrict San Nicolaas, luidende het ontwerp als volgt:
"Onder stadsdistrict wordt verstaan: Voor St Nicolaas op Aruba als volgt:
"St Nicolaas, wordt begrensd: ten Noorden door de lijn, beginnende in het snijpunt van de Oostgrens van Concessie No 917 en de Zuidgrens van Concessie N° 924, verder de Zuidgrens van de Concessie No 934, 933, de West~~grens~~ en Zuidgrens van Huurterrein No 998, de Zuid- en gedeelte Oostgrens van Huurterrein No 1002ª, een gedeelte Zuidgrens van Concessies No 932 en 926, de West- en Zuidgrens van Concessie No 927, een deel van de weg naar Boca Grandi, namelijk 100 M; - ten Oosten, van de Zuid-Oosthoek van Concessie N° 927, van daar ten Oosten door een rechte lijn loopende over Gouvernementsgrond tot de Oostzijde van de z.g.n. 6e gate, toegang gevende tot de Amerikaansche Kolonie; - ten Zuiden door een deel van de Noordgrens van de erfpacht-terreinen van de "Lago Oil & Transport Co Ltd", en het zeestrand van de St Nicolaasbaai tot het snijpunt van het verlengde van de Oostgrens van Huurterrein No 991; - ten Westen door van voornoemd snijpunt tot de Zuid-Oosthoek van laatstgenoemd Huurterrein, de Oostgrens van Huurterrein No 991, de Oostgrens van Concessie No 919 en een deel van de Oostgrens van Concessie No 917."

De leden kunnen zich met het ontwerp volkomen vereenigen, alleen wenscht het lid Dussenbroek, van den Voorzitter te vernemen, hoe het Gouvernement denkt te handelen met de houders van huurterreinen binnen de vast te stellen grenzen, en vraagt of deze personen verplicht zullen worden genoemde huurterreinen in eigendom aan te vragen of wel deze terreinen in huur zullen houden.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat door het vaststellen van deze grenzen geen verandering in den bestaanden toestand gebracht zal worden, wat betreft het in huur of eigendom hebben van terreinen binnen deze grenzen, dat zulks in ieder geval niet in de bedoeling van het bestuur ligt.

Hierna wordt het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Als 5e punt der agenda komt thans aan de beurt, opmaking van de bij art. 6 der kiesverordening bedoelde lijsten van kiezers. De Raad gaat hiertoe over, besloten wordt, dat deze lijsten met een aantal van 446 kiezers, zooals bepaald bij voorgemelde artikel, zullen worden afgekondigd, aangeplakt en gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden ten kantore van den Gezaghebber nedergelegd.

Bij de rondvraag zegt het lid Dussenbroek, het woord verkrijgende, dat hij meent dat er in den laatsten tijd de controle over het al of niet in aanmerking komen, voor een kaartje rechtgevende op kostelooze geneeskundige behandeling, minder scherp wordt toegepast, volgens spreker, kunnen vreemdelingen, zooals Chineezen enz, moeilijk in aanmerking komen voor zoo'n kaartje, aangezien zij, zoodra zij in zoo'n toestand geraken, beschouwd kunnen worden, geen voldoende middelen van bestaan te hebben en uit dien hoofde uitgezet dienen te worden. Verder zegt spreker dat het meerendeels der patienten, die thans in het San Pedro de Verona Hospitaal liggen, waaronder zelfs Chineezen, gouvernements patienten zijn, waarvoor het hospitaal maar f 1.25 per dag per patient krijgt, en dat het hospitaal hierdoor verlies lijdt.

De Voorzitter zegt tre deze aangelegenheid te zullen laten onderzoeken.

Het lid Eman, hierop het woord verkrijgende, zegt, dat het aanbeveling verdient, de buitenwegen, als die van Sta Cruz en Bushiribana, grondig te repareeren.

De Voorzitter antwoordt hierop dat dit zijn volle attentie heeft.

Genoemde lid Eman zegt verder, dat volgens hem, de politie op Aruba niet op stuhle is, dat hij gaarne zag dat hierin verbetering kwam, ook acht spreker van groot belang dat er te Sta Cruz en Sabaneta een politiepost geplaatst werd.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hij hoopte de noodige stappen te kunnen nemen opdat op Sta Cruz een politiepost, met de noodige vervoermiddelen kan komen, opdat daar ook een geregelde patrouilledienst gedaan zou kunnen worden.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 27e April 1934.

De Voorzitter
Wagemaker

De leden
A.J. Dussenbroek
J.H.A. Eman

De Secretaris
H. Oduber

No 2. Vergadering van den Raad van Politie op Vrijdag den 27e April 1934.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, Dr. A. J. Dussenbroek en J. H. A. Eman, leden, en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering o.a. belegd is om de opgemaakte lijsten van kiesbevoegden ingevolge art. 18 van de Verordening van den 22e November 1869 (P.B. no. 24), af te sluiten en vast te stellen, vermits er tegen deze lijsten geen bezwaren zijn ingebracht. Dienovereenkomstig wordt besloten dat deze lijsten met een aantal van 446 kiesbevoegden opnieuw zullen worden afgekondigd zooals bepaald bij art. 8, der gemelde verordening.

Vervolgens wordt overgegaan tot het nazien der boeken der armenkas, die accoord worden bevonden en onderteekend. Overgegaan zijnde tot het openen der huwelijksbus, waarin werd aangetroffen het bedrag van f 306,79, welk bedrag aan den administrateur der armenkas werd overgedragen.

Hierna wordt ter tafel gebracht het ontwerp-aanvulling van de Algemeene Politiekeur van het eiland Aruba, van den 23e October 1933; de Voorzitter zegt daarbij, dat omstandigheden, die zich na de vaststelling van voormelde keur hebben voorgedaan, het wenschelijk geworden is voorzieningen in het leven te roepen, om het houden en slachten van vee binnen de grenzen van Oranjestad tegen te gaan, luidende: Art. 18a.

Het is verboden binnen de grenzen van Oranjestad zonder vergunning van het plaatselijk Hoofd van politie op open of gesloten erven of ruimten:

a. vee te houden of te hebben;

b. vee te dooden of te slachten.,

welk ontwerp met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Bij de rondvraag zegt de Voorzitter onderzocht te hebben betreffende het door het lid Dussenbroek gerelevèerde geval van opname van Chineezen, enz. op kosten van het Gouvernement in het hospitaal, dat dit een geval betreft van een Chinees waarvan iemand van de politie een kaartje voor koste-

looze geneeskundige behandeling vroeg. Verder is hem geen ander geval bekend, maar zal in de toekomst geen kaartjes meer worden afgegeven, dan op vertoon van een schriftelijke verklaring van den Geestelijke in wiens parochie de verzoeker woont en zegt wat betreft buitenwegen met alle man en macht aan gewerkt wordt en deelt mede dat binnen veertien dagen de verwoeraderen achter Santa Cruz klaar zullen komen, waarop het lid Eman de Voorzitter bedankt voor zijn gehouden belofte.

Het lid Dussenbroek, het woord verkrijgende, zegt, dat hem ter ore is gekomen dat het water van Tanki Leendert niet drinkbaar is, doordat allerlei vuil in het water komt, en vraagt of het niet mogelijk is een afscheiding te maken van drinkwater voor mensch en vee, waarop de Voorzitter mededeelt dat daar een put is, maar dat er geen gebruik van het water wordt gemaakt. Verder zegt spreker dat gedurende de laatste jaren op verschillende plaatsen putten zijn gegraven die goed drinkwater leveren en zegt op de vraag van het lid Eman om een put te graven ten Noorden van Savaneta, dat reeds anderhalf jaar geleden er aan begonnen zou worden maar geen goede plaats werd gevonden en indien als nog een plaats wordt aangewezen waar men kans heeft water te vinden, er aanbegonnen zal worden.

In antwoord op de vraag van het lid Dussenbroek aan het lid Eman of deze zich beschikbaar wil stellen als Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, zegt deze hiertegen geen bezwaar te hebben en spreekt den wensch uit dat er ook op St. Nicolaas de gelegenheid zal worden opengesteld huwelijken te sluiten, waarop de Voorzitter antwoord dat dit laatste zal geschieden zoo dra het Postkantoor aldaar zal zijn gebouwd, dus in het jaar 1935.

Het lid Dussenbroek het woord verkrijgende zegt dat hij op Curaçao geïnformeerd heeft of de menschen die huisjes op huurgronden hebben staan, die een waarde van meer dan ƒ 500,- vertegenwoordigen geen recht hebben om te kiezen, waarop hij het antwoord ontving dat het initiatief om deze menschen kiesbevoegdheid te geven van den Raad moet uitgaan, waarop de Voorzitter zegt het onderhavige artikel onder de oogen te zien en geen moeite gespaard zal worden voor de billijkheid daarvan.

Het lid Eman herinnert nu den Voorzitter aan zijn belofte een klok in het fort te plaatsen waarop deze antwoordt dat het zijne aandacht heeft.

Het lid Dussenbroek merkt op dat verschillende posten die door den Raad van Politie waren aangenomen niet op de gedrukte begrooting van Curaçao voorkomen, o.a. de gelden uitgetrokken voor het afwerken van het Willem de Zwijger-park, waarop de Voorzitter antwoord graag een specifieke opgave te willen ontvangen van die posten.

Het lid Eman wijst nu op de wenschelijkheid tot uitbreiding van het politiecorps, zoodat op Santa Cruz en op de Noord een politiepost gesteld kan worden, waar in den laatsten tijd veel wanordelijkheden voorkomen door het drinken van Bayrum en zegt verder dat hij de aanstelling van een cipier en twee opzichters overbodig acht om niet te zeggen een luxe, daar de meeste gevangenen opgezonden zullen worden naar Curaçao en men dan op een gemiddelde van acht gevangenen kan rekenen.

De Voorzitter hierop antwoordende, zegt, dat het een verkeerde bezuiniging zou zijn de toestand te laten zoo als het thans is en zegt dat de politie cipiers diensten verrichten, waardoor hun eigenlijke diensten lijden moet en zegt verder dat men op Curaçao besloten heeft dat dit de gewenschte oplossing is.

Het lid Eman zegt nu dat door het met verlof gaan van Dr. Eloy Arends een leegte is ontstaan die niet zoomaar aangevuld kan worden door een dokter die reeds zooveel te doen heeft en stelt voor om de aanstelling van een derde dokter aan te vragen, waarop de Voorzitter voorstelt dat de Raad zich tot den Gouverneur zal wenden.

Het lid Dussenbroek zegt dat de verandering juist niet zoo in de leemte voorziet en dat hij met den waarnemenden Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gesproken heeft en van dezen vernomen heeft dat hij momenteel niet beschikken kan over een dokter en zegt dat de Directeur het voorstel aan den Kolonialen Raad gedaan heeft, doch dat dezen geen dokter beschikbaar wilde stellen en deelde mede dat niets gedaan kan worden zoo er geen klachten zijn.

De Raad gaat accoord met het voorstel van den Voorzitter, om zich te wenden tot den Gouverneur.

Hierna gaat de Voorzitter over tot het lezen van een verzoekschrift van eenige bewoners van St. Nicolaas, waarbij ge-

klaagd wordt over het verspreiden door de acidplant van gassen, waardoor zij groote nadeelen ondervinden, zoowel in hun gezondheid als goed, waarop het lid Eman voorstelt eenige bewoners van St. Nicolaas hierover te hooren.

De Voorzitter stelt voor de behandeling van deze zaak aan te houden tot een volgende vergadering, met welk voorstel het lid Dussenbroek accoord gaat.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearaffeerd in de vergadering van Dinsdag den 28e Augustus 1934.

De Voorzitter.

I Wagemaker

De leden.

A v Dussenbroek

J. H. Eman

De Secretaris.

H. Odubel

No 3.

Vergadering van den Raad van Politie op 15 Juli 1934.

Aanvang. 3 uur 's namiddags.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker Gezaghebber, Voorzitter, Dr. A. v. Dussenbroek en J. H. A. Eman, Leden en H. Odubel, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt den leden mede, dat deze spoed vergadering belegd is, om het verzoek van de feestcommissie viering van het 3e eeuwfeest, aan dezen Raad gericht, in behandeling te nemen, en leest verder dat verzoek vóór, luidende:

De Commissie belast met de uitvoering der feestelijkheden in verband met het derde eeuwfeest Nederland - Curacao in vergadering bijeen op 13 Juni j.l. heeft besloten zich tot Uwen Raad te wenden met het beleefd verzoek om pogingen aan te wenden bij Z. E. den Gouverneur om het bedrag van ƒ 2000. - hetwelk reeds is toegestaan bij G. B. van 26 April 1934 No 521, te willen doen verhoogen.

"De commissie voornoemd zal op andere wijze trachten de middelen te vermeerderen, doch verwacht een niet te groote opbrengst van een te houden collecte, aangezien de laatste maanden meerdere geldinzamelingen zijn gehouden voor verschillende doeleinden.

De Commissie is van meening, dat de beschikbare middelen in geen geval toereikend zijn om daarmede feestelijkheden te organiseeren welke passen in het kader dezer belangrijke nationale gebeurtenis, waarin de gansche bevolking van Aruba betrokken moet worden en meent daarom een beroep op Uwen Raad te mogen doen opdat de commissie in de gelegenheid worde gesteld dit grootsche vierdaagsche feestfijn te doen slagen, terwijl de thans beschikbare middelen, zelfs met een gunstige collecte, daartoe niet toereikend zijn."

Het lid Dussenbroek hierop het woord verkrijgende, zegt, dat hij principieel tegen elke

geweldige feestviering is, spreekt zoo echter veel voelen voor een monumentaal iets of het stichten van het een of ander fonds. ter bestrijding van tuberculose of iets dergelijks, maar zou in dit speciale geval dat principe willen loslaten, indien de beschikbaar te stellen gelden voornamelijk aangewend zouden worden, voor feestviering voor de jeugd, waardoor het aanhankelijkheidsgevoel bij dezen aangekweekt zou kunnen worden en zij een blijvend herinnering aan dit groote feest zouden behouden.

Het lid Eman hierop aan het woord, zegt dat hij de gevoelens van het lid Dussenbroek wat betreft een monumentaal iets of het stichten van fondsen, in dit geval niet kan delen, spreker zou eerder het gansche volk in de gelegenheid willen stellen, om zijn vreugde, dat het 300 jaar onder de Nederlandsche regeering staat op demonstratieve wijze tot uiting te kunnen brengen.

Het lid Dussenbroek is van oordeel dat er op het oogenblik geen f 2000.- uitgegeven mag worden voor feestviering, dat verbrast wordt en zegt verder dat dit geld veel nuttiger besteed zou kunnen worden.

De Voorzitter is van oordeel, dat waar men met veel moeilijkheden te kampen met het vormen van deze commissie, de Raad zich tegenover haar, niet schrap moet stellen, te meer, waar zij geen mogelijkheid ziet met de toegestane gelden dit feest op een waardige wijze te kunnen vieren.

Het lid Eman hierop het woord verkrijgende, leest de volgende rede voor, luidende:

"Het Bestuur dient, m.i. er rekening mede te houden, aan de hand van het feit; dat niet na herhaaldelijk beroep en veel moeite er in geslaagd is, om voldoende ingezetenen, als vooraanstaande aangemerkt, bijelkaar te krijgen tot het vormen van een Comité voor het 300-Jaar feest, dat er niet steeds gerekend mag worden op de Vooraanstaande klasse, als in het Representatieve gedeelte der gemeenschap, op het social gebied.

Aangezien de Inheemschen, die thans als vooraanstaanden aangemerkt staan een niet vermeldenswaardig deel vormen der gemeenschap, is het een fout van het Bestuur om zich blind te staren alleen op bepaalde ingezetenen als representanten der gemeenschap.

Bepaalde vooraanstaanden gedreven door egoistische baatzuchtigheid, hebben getracht de bevolking van Aruba te compromitteeren met het Moederland en in een plaatselijk blad en in meerdere verkeerde houdingen, doch wij stonden klaar om de camouflages van dezen kant op daadwerkelijke wijze te logenstraffen.

De bevolking van Aruba innerlijk overtuigd daarvan heeft altijd geleefd in het vertrouwen van de oprechte liefde van hare populaire Vorstin, onze geeerbiedigde Koningin H.M. Wilhelmina en waar zij een eensgezinde bevolking was geweest, heeft zij persoonlijk leeren kennen in hoegroote mate het Nederlandsch gezag in degelijkheid, zich verheft boven andere vreemde regeeringen.

De bevolking van Aruba is erop gesteld niet alleen op innerlijke, waardige wijze te herdenken het historisch feit van 300 jaar geleden, doch wenscht dit ook op een feitelijk, demonstratieve wijze te doen.

De bevolking wil een groot feest vieren op dezen dag, doch aangezien er ons niet meer voldoende tijd over blijft, tot het organiseeren van een collecte, wil zij een eerbiedig doch klemmend beroep doen op Z.E. den Gouverneur, om uit haar gemeenschappelijk opbrengst, te harer beschikking te stellen toereikende bedragen voor dit doel, dat zij voor oogen houdt, als de voornaamste harer belangen.

Zij zou zelf van hare prerogatieven gebruik willen maken voor dit bijzonder geval en zich.

wenden tot Z.E. den Minister van Koloniën, doch vertrouwt in deze door Z.E. den Gouverneur van Curaçao zelf bevredigd te worden."

Na eenige beraadslaging wordt besloten het verzoek van de feestcommissie aan Z.E. den Gouverneur over te brengen en het aan Z.E. over te laten het bepalen van het bedrag waarmede de reeds toegestane gelden verhoogd zouden kunnen worden.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 28e Augustus 1934.

De Voorzitter.
Wagemaker

De leden:
afwezig
J.H.A. Eman

De Secretaris.
H. Oduber

No 4. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 28e Augustus 1934.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker, Gezaghebber, Voorzitter, Dr. A. v. Duijsenbroek en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergaderingen voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Als toelichting op het 1e punt der agenda n.l. "Bespreking van eventueele vaststelling van geldelijke heffing voor plaatsing van reclame-borden ten behoeve van de Armenkas" zegt de Voorzitter, dat thans een 28 tal reclame-borden, van elke grootte en vorm op alle wegen en straten geplaatst zijn, waarvoor niets betaald wordt. Spreker ziet in het vaststellen van geldelijke heffing hiervoor, een bron van inkomsten voor de Armenkas. Uit ondervinding weet spreker, dat belanghebbenden bereid zijn hiervoor te betalen.

Het lid Duijsenbroek meent, dat indien de gelden van de Armenkas niet toereikend zijn, de benoodigde gelden op suppletoire begrooting aangevraagd dienen te worden. Spreker ziet de noodzakelijkheid niet in, om hiervoor nieuwe heffingen te gaan maken, temeer waar verwacht mag worden, dat dit jaar een aanzienlijk overschot op de begrooting zal zijn. Verder is spreker van oordeel, dat het maken van heffingen, buiten de competentie van dezen Raad valt en raadt daarom voorzichtigheid aan.

Het lid Eman zegt, dat hij eens is, met het lid Duijsenbroek.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat het niet in zijn bedoeling heeft gelegen, heffingen te maken, waarvan de gelden in de koloniale kas zouden vloeien, waartoe hij weet, dat de Raad onbevoegd is, maar wel, die waarvan de gelden voor een speciaal doel, aangewend zouden worden, in dit geval voor de Armenkas. Spreker zegt ver-

der, maar een doelstelling te hebben genoemd, dat indien de leden, iets anders weten, hij gaarne daartoe zal medewerken. Verder dat het geval door het lid Dupenbroek genoemd, betrof een heffing op goederen, die op den gouvernements-steiger overnachten, welke gelden dus in de koloniale kas zouden komen.

Het lid Eman is van meening, dat dit onderwerp, een zuiver bestuurs aangelegenheid is en dat het plaatselijk Hoofd van politie, de voorwaarden kan stellen die hij dienstig acht. Spreker stelt daarom voor, deze zaak geheel aan het bestuur over te laten, met welk voorstel de overige leden zich volkomen kunnen vereenigen.

Bij de behandeling van het 2e punt der agenda n.l. "Het ijken", zijn beide leden van oordeel, dat waar dit onderwerp, reeds bij verordening is geregeld, het buiten competentie van dezen Raad valt, desniettemin, juichen zij toe het voornemen van het bestuur, om de hand te doen houden aan deze verordening, zij zien hierin, het voorkomen van oneerlijke concurrentie.

Bij de behandeling van het 3e punt der agenda n.l. "Verkoop van medicijnen" volstaan de leden met het voorenstaande te herhalen.

Verder zegt het lid Dupenbroek, dat hij gaarne zou zien, dat iemand anders dan de praktiseerend gouvernements-geneeskundige, met de controle belast zou worden, daar hij vreest, dat deze, in eene moeilijke en onaangename positie, tegenover zijne patienten (verkoopers) zou kunnen komen te staan. Spreker zag gaarne, dat iemand van den Openbaren Gezondheidsdienst hiermee belast werd en is er van overtuigd, dat deze dan zijn handen vol werk zal hebben, want volgens spreker, is het verkoop van medicijnen door onbevoegden op Aruba, legio te noemen. Volgens spreker, zal een andere oplossing hierin zijn, de gouvernements-geneeskundige-havendokter te San Nicolaas, die geen particuliere praktijk mag uitoefenen, daarmede te belasten.

Het lid Eman is van meening, dat als het gouvernement een ambtenaar aanstelt en hem een opdracht geeft, hij aan die opdracht zal moeten voldoen.

Waarop het lid Dupenbroek tegen dit lid zegt, dat naar het schijnt, hij, hem verkeerd begrepen heeft; spreker heeft niet gezegd, dat de een of ander gouvernements-geneeskundige, het hem opgedragen werk zal weigeren te doen, maar dat hij, als praktiseerend geneeskundige, in een moeilijke positie tegenover zijne patienten (verkoopers) zou kunnen komen te verkeeren.

Bij de rondvraag, zegt het lid Dupenbroek, het woord verkrijgende, dat in de Koloniale Raad onlangs over politie gesproken is, n.l. Opleiding van Curaçaoenaars voor militaire-politie, spreker zegt; dat dit streven, toe te juichen is, maar spreekt tevens de vrees uit, dat wanneer Curaçao overcompleet zou raken met gediplomeerde Curaçaosche politie, Aruba ermee opgescheept zal worden, waar Aruba zeer zeker niet van gediend is. Spreker zegt, tevreden te zijn met de tegenwoordige politie-militairen en wijst met voldoening terug, op de feestdagen, die zoo rustig verloopen zijn en waarbij de politie, met zijn tact en bezadigd optreden, een groote rol heeft gespeeld. Verder wenscht hij, dat Aruba, vrijwaard zal blijven van die gediplomeerde Curaçaosche-politie, maar indien men toch over zou gaan tot het vormen van een korps uit inlandsche krachten, spreker dan gaarne zou willen zien, dat ook de Arubanen, in de gelegenheid werden gesteld, de cursus te volgen, opdat Aruba dan zijn eigen jongens als politie zou kunnen krijgen.

Het lid Eman zegt, dat hij het op prijs stelt de tegenwoordige Hollandsche militaire-politie te kunnen behouden, die volgens spreker, onafhankelijk zijn en niet door familiebanden of persoonlijke aangelegenheden gebonden zijn,

wat spreker vreest, dat niet het geval zal zijn met een, uit het gebied deel zelf gerecruteerde politie.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat dit een zeer delicate questie is. Spreker vindt de thans toegepaste methode van schifting de juiste, om een degelijk politie-korps te krijgen; hierdoor worden alleen de geschikte krachten behouden, terwijl de minder geschikten van zelf uitvallen. Het streven van de Koloniale Raad, om de kinderen des lands zelf een opleiding te doen genieten, waardoor zij in aanmerking voor deze post kunnen komen, vindt spreker lofwaardig en billijk.

Het lid Dussenbroek vraagt thans, hoe het met de Algemeene politiekeur, door dezen Raad gemaakt, staat.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat de Procureur-Generaal thans bezig is, eenige technische veranderingen, die noodig zijn gebleken, in die van Curaçao, aan te brengen, waarna die van Aruba, aan de beurt zal komen.

Het lid Dussenbroek stelt voor, om den Inspecteur van het Onderwijs te verzoeken meer voeling te houden met de leden van de Schoolcommissie i.c. Landraden. Verder ook den Directeur van Openbare Werken, te verzoeken, de Raad, ~~in de~~ bij zijne eventueele inspectiereizen op Aruba, in de gelegenheid te willen stellen, besprekingen met hem te voeren.

Het lid Eman stelt zich blanco tegenover deze voorstellen.

Besloten wordt genoemde Departementschefs in dien geest te schrijven.

Meergenoemde lid Dussenbroek, merkt op, dat de vergaderingen van dezen Raad niet voldoende wijze worden bekend gemaakt en stelt voor, in den vervolge dit in het plaatselijk blad te doen geschieden. Waarop de Voorzitter antwoordt, dat het in zijn bedoeling lag, zulks te doen, maar dat toen tot het convoceeren van deze vergadering besloten werd en geen tijd meer was, om het in het plaatselijk blad te doen.

Het lid Dussenbroek stelt voor, om in den vervolge in de plaats van het woord "Convocatie" het woord "uitnoodiging" te gebruiken. Met welk voorstel de overige leden zich vereenigen.

Genoemd lid zegt verder, dat er bij hem klachten zijn ingekomen, over het niet betalen van arbeiders, die gewerkt hebben, bij het maken van bogen en versiering van straten, voor het uitvoerend comité van de feestcommissie ter viering van het 3e eeuwfeest; en wel tot een belangrijk bedrag, dat in de honderden loopen. Spreker vindt het schrijnend, dat die arbeiders niet betaald zijn geworden, spreker hoopt dat de feestcommissie de noodige stappen zal nemen, opdat deze menschen niet gedupeerd worden.

Het lid Eman onderschrijft ten volle de meening van het lid Dussenbroek, maar zegt daarbij, dat deze zaak, niet tot de bevoegdheden van dezen Raad behoort.

De Voorzitter zegt toe deze zaak te zullen laten onderzoeken.

Hierna verkrijgt het lid Eman, het woord en zegt, dat hij reeds enkele jaren geleden hier ter tafel heeft gebracht het onderwerp: "bezoldiging van het douane-personeel" en toen gewezen heeft op de onvoldoende betaling aan deze ambtenaren die een onbillijke geringschatting uitmaakt van hunne dienstprestaties, in vergelijking met hoogere bezoldiging toegekend aan andere Landsdienaren van lagere categorie; wat ook het Hoofd Bestuur heeft ingezien en de Gouverneur den Landraden, in de laatst gehouden besprekingen, medegedeeld heeft, dat Z.E. gelden bij suppletoire begrooting zou aanvragen, tot verbetering van deze wantoestand, alsmede om een vaste uitbreiding te geven aan dit korps. Volgens spreker is het echter zeer zeker, zooals meerdere leden van den Koloniale Raad.

het beschouwen, het corrigeeren van een fout, terwijl het tweede, ten aanzien van het feit, dat in den laatsten tijd, kleine smokkelaarijen, hier zijn voorgekomen, die echter door de Douane gesnapt zijn geworden, als een voorziening van dringenden aard geacht dient te worden, tot verdediging der belangen van de fiscus. Verder dat de behoorvoetenheid van enkele leden van den Koloniale Raad, om voor deze gelden te stemmen, in de jongste zitting van dit College schijnt te verminderen, zoodat de billijke rehabilitatie ten aanzien van deze groep van ambtenaren op til is, hetgeen ook ontegenzeggelijk toejuichbaar is. Sprekers gevoelens als Volksvertegenwoordiger zeggen hem, dat het op eerlijkheidsgebied een onverantwoordelijke houding zal zijn, van een volksafgevaardigde, om geen geld te willen voteeren, tot behoorlijke vergoeding voor verleende diensten door personen aan den Lande en is bereid, zoolang hij bij deze gemeenschap adviseerende stem heeft, daarvan in billijke richting gebruik te maken, in verband met de bezoldigingen in het algemeen van alle ambtenaren.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat dit ontwerp hoogstwaarschijnlijk in deze dagen, bevredigend opgelost zal worden.

Het lid Daflenbroek is van meening, dat indien de Gouverneur, de medewerking van den Koloniale Raad, in deze niet kan verkrijgen, deze zaak dan bij Kol. Besluit geregeld zal moeten worden.

Het lid Eman, na eerst een belooning te hebben gehouden, over zijne bemoeiingen inzake de aanslagen in de inkomstenbelasting, van arbeiders in dienst van de Lago Maatschappij; die als gevolg hebben gehad dat deels vrijstelling en deels vermindering hebben gekregen van die belasting, zegt dat daaruit is komen vast te staan, dat die arbeiders na aftrek van verzenkosten en andere kosten verbonden aan het bedrijf, niet meer dan

f600.- 's jaars overhouden, wat ten aanzien van een gezinshoofd lang niet toereikend is en doet een beroep op den Gezaghebber om uit zijn diplomatieke verhouding met de betrokken Maatschappij, een minimum loon van f0.50 per uur voor die arbeiders te ~~verkrijgen~~ trachten te verkrijgen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat de loon à f0.40 per uur, welke de laagste is wat de Lago Maatschappij betaald, een dagloon van f3.20 of een weekloon van f19.20 maakt, dus iets meer dan de arbeiders bij Openbare Werken krijgen, waarmee die menschen ook tevreden zijn; dat het lid Eman niet vergeten mag dat de loon in verhouding staat met het soort werk dat verricht wordt. Volgens spreker bedragen de loonen die door de C.P.I.M. op Curacao, voor gelijksoortige werk betaald worden veel minder dan die welke door de Lago Maatschappij betaald worden, en zelfs tegen deze veel lagere loonen gaan vele Arubanen daar werken, hetgeen dus dat het toch loonend is.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en geaccordeerd in de vergadering van Donderdag den 25en October 1934.

De Voorzitter,
W. Agemaker

De leden.
[illegible]
J. H. [illegible]

De Secretaris.
O. J. Odulus

19

No. 5.

Vergadering van den Raad van Politie op Donderdag den 25e October 1934.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, Dr. A. F. Dussenbroek en J. H. A. Eman, Leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna wordt ter tafel gebracht de ontwerp-begrooting van uitgaven voor het jaar 1936, en zegt de Voorzitter daarbij dat dit ontwerp zoo vroeg in behandeling wordt gebracht, om reden hij kennen heeft met veel of dacht te ontvechten en vraagt den leden, [of zij] alvorens tot de artikelsgewijze behandeling hiervan over te gaan, een algemeene beschouwing hiervan wenschen te houden.

Waarop het lid Dussenbroek het woord neemt en zegt, dat eenieder met hem, wel eens zal zijn, dat een der voornaamste zitting van dit College is, die waarin de ontwerp-begrooting van uitgaven behandeld wordt en dat zoo'n ontwerp-begrooting vooraf zorgvuldig bestudeerd dient te worden, waarom het hem raar aandoet dat reeds in October 1934, een begrooting voor 1936 in behandeling wordt [gebracht]. Volgens spreker kan zoo'n begrooting niettemin een waardevol stuk zijn.

Volgens spreker is dit jaar, door de maandelijksche tusschen den Gezaghebber en de Landraden gevoerde besprekingen, mogelijk geweest, veel noodeloos debat over de verschillende posten op deze ontwerp-begrooting, alsook het ter sprake brengen in deze zitting, zooals verleden jaar, van onderwerpen die geen practisch nut opleveren, vermeden kunnen worden.

Spreker beschouwt dezen Raad als het eenigst wettig bevoegd lichaam om de belangen van dit eiland te behartigen en dient z.i. daarom alles wat die belangen betreft en binnen de bevoegdheden van dezen Raad valt, ook in zijne zittingen te worden behandeld en groepen die genoemde belangen voorstaan (wat op zichzelf lofwaardig is) dienen contact te houden met dezen Raad, om zijn prestige hoog te doen houden en hem te versterken in dat streven. De samenwerking tusschen de leden onderling kan het prestige van dezen Raad alleen ten goede komen en verhoogen en de burgerij overtuigen, dat hunne belangen daardoor beter worden behartigd en [de Raad] hunne bescherming verdient, opdat zijne bemoeiingen de gewenschte resultaten zouden kunnen opwerpen, terwijl verdeeldheid alleen tot verzwakking leidt.

Wanneer een deel van het volk, zich opstelt de belangen van Aruba voor te staan, waarom wenden zij zich dan niet tot dezen Raad voor protectie? Zij moeten toch begrijpen dat het mislukken hunner streven, den Raad ook verzwakt, hoe goed hunne bedoeling wezen mocht.

Verder zegt spreker dat naast de verschillende posten, die van Openbare Werken, dewelke —, die de meeste interesse vraagt en het verheugd spreker te zien, dat het bestuur den moed heeft gehad om belangrijke bedragen aan te vragen voor nieuwe werken, doch dat spreker hierop mist de post voor wegenverbetering, op welk punt spreker straks terug zal komen; tevens wenscht spreker, het een en ander te zeggen, over de gevangenis en den Openbaren Gezondheidsdienst, bij de behandeling dier posten.

Nadat het lid Eman te kennen had gegeven dat hij van deze gelegenheid geen gebruik wenschte te maken, wordt de ontwerp-begrooting in behandeling genomen.

Bij art: 9. Vraagt het lid Dussenbroek of deze post, niet evenals de Armenkas onder controle van den Raad valt.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat deze post als ieder andere post op de begrooting aan de controle van de Rekenkamer is onderworpen.

Het lid Eman, hierop het woord verkrijgende,

zegt dat hij erg voldaan is over het feit, dat deze post verhoogd is geworden, een bewijs dus, dat spreker gelijk had bij de behandeling van de begrooting voor 1935.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat deze gelden gelijken tred houden met de aanvrage dat toen de begrooting voor 1935 werd gemaakt, niet zoo'n groote aanvrage naar onderstand bestond en dat de tijdsomstandigheden sindsdien ook veranderd zijn.

Bij de II Afdeeling 3º. Stelt het lid Dussenbroek voor, gelden uit te trekken voor beurzen voor hen die eventueel de ambachtcursus op Curaçao zullen willen volgen. Met welk voorstel de overige leden instemmen. Aangezien de Raad niet over gegevens kan beschikken om het benoodigd bedrag te bepalen, wordt besloten hiervoor een post pro-memorie uit te trekken.

Bij art 41. Vraagt het lid Dussenbroek hoe het met de geestelijke verzorging van de gevangenen staat en of er iets gedaan wordt voor het sociaal opheffen dier menschen en of zij met het een of ander nuttig werk bezig worden gehouden. En hoe het staat met lectuur voor die menschen.

De Voorzitter antwoordt, dat wat het geestelijk gebied betreft, dit aan den zorg van de R.K. Geestelijken en Predikant bij de Hervormde Kerk is toevertrouwd, die ten allen tijde vrije toegang hebben tot de gevangenen, maar zoover spreker bekend is, is een R.K. Geestelijke maar eens op verzoek van een gevangene in de gevangenis gekomen en heeft de Kapitein van het Leger des Heils op eigen vrije wil de gevangenen bezocht. - wat het overige betreft, zal spreker in studie nemen.

Bij art 57º: Zegt het lid Eman, dat hij de keeren die hij bij den titularis, ter bespreking van dienstaangelegenheden is geweest, den indruk heeft gekregen, dat deze bij zijn werk gestoord werd. Volgens spreker dient de Ontvanger, eenigszins in de mogelijkheid te worden gesteld, het publiek te woord te staan, zonder dat storing, hierdoor in zijn werk komt en dit zal z.i. het geval zijn door het vermeerderen van het personeel ten zijnen kantore, met nog een kracht, die dan eenig werk uit zijn handen zou kunnen nemen. Verder zegt spreker dat de titularis vaste spreekuren dient te hebben, dit zal zeer zeker ten gerieve van het publiek komen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat het hem niet bekend is, dat er een tekort ~~[illegible]~~ aan personeel op het ontvangerskantoor bestaat. En dat de titularis, geen vaste spreekuren houdt, maar ten allen tijde door het publiek te spreken is, vindt spreker juist zeer prijzenswaardig. Volgens spreker is de titularis bevoegd, deze aangelegenheid te regelen, zooals het hem best schikt.

Bij ditzelfde artikel stelt het lid Dussenbroek voor, om een standplaatstoelage aan den sub-ontvanger toe te kennen; z.i. dient deze ambtenaar die met zooveel geld werkt en aan verlies bloot gesteld is, door toekenning van een toelage in de gelegenheid te worden gesteld, mogelijke verliezen daarmede te kunnen dekken.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hierin reeds voorzien is door toekenning aan den Ontvanger van een kasfinstoelage.

Het lid Eman zegt, zich met het voorstel van het medelid Dussenbroek niet te kunnen vereenigen, daar hij alleen de Ontvanger, als de verantwoordelijk persoon beschouwt. Verder zegt dit lid, dat het bepalen van salarissen voor gouvernements-ambtenaren, buiten de bevoegdheden van dezen Raad valt. Tevens spreekt genoemd lid zijn teleurstelling uit, over het feit, dat niet alle kommiezen bij de onlangs verhoogde salaris gedeeld hebben. Volgens spreker dient gestreefd te worden dat deze menschen een billijke betaling ontvangen voor hun gepresteerde diensten

Bij artikel 60. Zegt het lid Dussenbroek, dat volgens hem, een ongezonde toestand geschapen zou worden, door f1200.- voor een klerk, tevens.

Chef van het Postkantoor te St Nicolaas aan te vragen, terwijl voor een brievenbesteller aldaar f 1440.- wordt aangevraagd - volgens spreker dient de eerste die als Chef optreedt en de verantwoordelijkheid draagt, een hooger salaris te hebben dan zijn ondergeschikte.

De overige leden zien dit ook in en wordt daarom besloten deze post op te voeren tot f 1800.-

Bij artikel 63a: Vraagt het lid Dussenbroek of er op St Nicolaas ook een telefoonkantoortje zal komen.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat er indertijd een 25 à 30 tal personen zich opgegeven hebben als abonnés, maar dat dit aantal, later terwille van de malaise gezonken is tot 7, maar dat intusschen meer aanvragen zijn voor aansluiting en dat binnenkort de Directeur van Landsradio en Telefoondienst hier verwacht wordt, met wien spreker dan deze aangelegenheid zal bespreken. Verder dat spreker zich voorstelt dat dit kantoortje ondergebracht zal kunnen worden in het te St Nicolaas te bouwen postkantoor, tevens zal de mogelijkheid van het openstellen van een telegraafdienst daar ter plaatse door middel van een teletypemachine, waardoor de gelegenheid zal geboden worden om van uit St Nicolaas telegrammen te verzenden en te ontvangen beproefd worden. Zoomede bestaat het plan een hulpkantoor voor den burgerlijken stand en bevolkingsregister in datzelfde lokaal open te stellen, met welk werk de postambtenaren zelf belast zouden kunnen worden.

Bij artikel 71a. Zegt het lid Dussenbroek dat hij met teleurstelling heeft moeten zien, dat de categorie van de Paardenbaai gedaald is, door het plaatsen aldaar van een hulploods terwijl vroeger een loods daar was gestationneerd.

De Voorzitter antwoordt hierop dat dit geenszins het geval is, dat het eenigste verschil bestaat, in de salarieering, maar niet in de kennis en bekwaamheid van den titularis.

Bij artikel 86: Stelt het lid Dussenbroek vóór om te probeeren met het plaatsen van windmolens en maken van reservoirs bij de openbare putten, ter moderniseering en hygieniseering daarvan.

Het lid Eman ziet de noodzakelijkheid hiervan niet in en beschouwt modernisme als indringen op de volksgewoonte.

De Voorzitter voelt wel voor dit voorstel, maar zegt dat de kosten te hoog zullen loopen om een windmolen op elke openbare put te plaatsen en reservoirs te bouwen; spreker stelt zich vóór, om het eerst te probeeren met een paar van de belangrijkste putten en van het behaalde resultaat zal het afhangen of het systeem ook op de anderen toegepast zou kunnen worden.

Bij artikel 90. Vraagt het lid Dussenbroek of dit geld wel besteed is en of de Kamer van Koophandel nuttig werk verricht.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hij hierover nog niet oordeelen kan, daar dit lichaam nog kort opgericht is en de toekomst zal moeten leeren of het nuttig werk verricht of niet.

Bij artikel 117. Stelt het lid Dussenbroek vóór, om de weg naar de Noord, langs Boebali, in 1936 te doen asphalteeren.

Het lid Eman is van oordeel, dat waar dit geen werk is, dat geen uitstel gedoogd, het hiervoor benoodigd geld, aan werken van grootere urgentie beter besteed zal zijn en kan daarom dit voorstel niet ondersteunen.

De Voorzitter is ook van dezelfde gevoelens.

Besloten wordt deze post desniettemin pro-memorie te ramen.

Bij artikel 123. Verzocht het lid Eman toelichting omtrent straatverlichting op St Nicolaas, tevens vraagt het lid Dussenbroek wat er in den zin van natrium verlichting voor de Stad is gedaan, waarop de Voorzitter de concessionaris, de heer John Eman, ter vergadering tegenwoordig, verzocht, de gevraagde toelichting te willen verschaffen.

Genoemde heer Eman, zegt, dat aangezien voor natriumverlichting de installatie van deze lampen grootere kosten met zich mede brengen o.m. ƒ 75.- voor elke lamp, terwijl de fabriek geen garantie kan geven dat de levensduur dezer lampen grooter zal zijn dan de gewone lampen, men hiervan heeft moeten afzien. Terwijl wat de straatverlichting op St. Nicolaas, betreft; concessionaris, alhoewel een zekere garantie van het gouvernement heeft; in den vorm van het aantal lichtpunten, geen groot kapitaal, in een bedrijf, dat van de Olie Maatschappij afhankelijk is, zal durven steken, daar hij bevreesd is dat wanneer die Mij. terwille van het uitgeput raken van haar boorterreinen niet langer op Aruba zou blijven, hij dan een kapitaal van ruim ƒ 70.000 zou hebben vastzitten. Spreker denkt eerstdaags naar Curaçao te vertrekken om deze aangelegenheid met Z.E. den Gouverneur te bespreken.

De Voorzitter dankt hierop den heer Eman voor de verstrekte inlichtingen en zegt daarbij dat z.i. de heer Eman, geen reden heeft, om zoo pessimistisch gesteld te zijn, het gevaar waarop de heer Eman wijst ziet spreker nog ver af.

Bij artikel 128a. Spreekt het lid Dussenbroek zijn hoop uit dat de bedragen op de begrootingen voor 1934 en 1935, voor dit doel geboekt, daaraan ook besteed zullen worden.

Over de post verlenging nieuwe zeesteiger is de Raad eenstemmig van oordeel, dat dit werk van zeer urgenten aard is.

Hierop licht de Voorzitter de post uitdieping van een westelijke havenmond, zeggende dat het lid Eman hem op de hoogte heeft gebracht van de stappen, die door een commissie, destijds gevormd uit vooraanstaande zakenlui en andere vooraanstaanden van Aruba, ondernomen zijn, om naar voren te brengen, de wenschelijkheid, de havenkom, alsmede een westelijke havenmond uit te diepen;

volgens spreker, gaat de wensch van genoemde commissie, wat betreft de uitdieping van de havenmond en kom tot een diepte van 30 voet te ver, spreker zegt; zelf niet bekend te zijn met het Lloyd Register, maar heeft van iemand, die daarmee wel bekend is, vernomen, dat wanneer de haven van Aruba op een diepte van 24 voet zal zijn gebracht; wel 60% van de schepen, die in de Caraïbische zee varen, de haven gemakkelijk zullen kunnen binnen komen. Spreker acht dit percentage voorloopig wel meer dan voldoende.

Het lid Eman zegt, dat de door hem genoemde diepte van 30 voet, de hartewensch is van de bevolking van Aruba, want zij willen niet alleen een haven hebben, die aan de eischen van dezen tijd voldoen, maar één rekening houdende met de toekomst. Zij zijn bevreesd, dat indien dit vitale werk, nu men over de middelen kan beschikken, niet op de vereischte diepte uitgevoerd wordt; het later wanneer het blijken mocht dat een mindere diepte niet meer voldoet, de benoodigde gelden, dan misschien niet zoo makkelijk los te krijgen zullen zijn. Spreker vindt deze argumentatie zeer terecht, daar zooals men weet, de Olie Maatschappijen, thans de voornaamste bron van inkomsten van het gouvernement, niet eeuwig hier zullen blijven. Spreker zelf is tevreden met een voorloopige uitdieping tot 24 voet.

Na een warme discussie over deze post, wordt besloten, dezelve pro-memorie te ramen, aangezien de Raad over geen gegevens beschikt om een raming te kunnen maken.

Bij artikel 128c. Vraagt het lid Dussenbroek of het slachthuis meer bedoeld is voor vleesch voor de consumptie in de stad dan in de buitendistricten. Waarop de Voorzitter bevestigend antwoordt.

Het lid Dussenbroek zegt verder, dat iemand van St Nicolaas hem met de vraag genaderd heeft,

of indien hij aldaar een vleeschhal opende die aan de eischen der hygiene beantwoordt, hij niet het uitsluitend recht voor het verkoopen van vleesch zou kunnen krijgen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat er geen sprake kan zijn van uitsluitend recht verleenen, het eenigste wat dan gedaan zou kunnen worden is, het bespreken van het verleenen van vergunning, tot die lokalen, die aan de te stellen eischen voldoen.

Bij artikel 129a. Stelt het lid Dussenbroek voor, om gelden uit te trekken voor nog een tweede vroedvrouw, die dan belast zou kunnen worden met het 3e en 4e district, welke plaatsen, thans verstoken zijn van deskundige verloskundige hulp.

Beide andere leden gaan met dit voorstel accoord en dienovereenkomstig wordt een post pro-memorie op de begrooting gebracht.

Bij evengemelde artikel zegt het lid Dussenbroek dat de tijd geleerd heeft, dat de medische dienst, zooals het geregeld werd, na het vertrek van Dr. Eloy Arends, zeer goed voldaan heeft.

Het lid Eman antwoordt hierop, dat hij de gevoelens van het medelid Dussenbroek niet deelt, daar hij van meerdere zijde klachten hierover vernomen heeft.

De Voorzitter antwoordt hierop dat die klachten nooit ter bevoegde plaatse zijn ingekomen.

Het lid Eman zegt hierop, dat hij zelf den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst hierover gesproken heeft en hem de huizen genoemd heeft, waar hij klachten daarover vernomen heeft.

Het lid Dussenbroek zegt hierop dat de gezondheidstoestand van het eiland met deze regeling zeer zeker niet achteruit is gegaan, een bewijs hiervan is een vermindering der patienten.

Bij artikel 150. Zegt het lid Dussenbroek, dat het tot eenig troost strekt, dat er bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst een groote blauwdruk ligt, van een ontwerp, waarvan de kosten geraamd zijn op f90.000; spreker hoopt, dat dit werk ook uitgevoerd zal worden.

De Voorzitter antwoordt hierop dat de onderhandeling met het Vicariaat hierover reeds aan den gang is, daar het plan bestaat dit lokaal bij het San Pedro hospitaal te bouwen.

Alvorens de begrooting vastgesteld wordt, vindt het lid Dussenbroek, aanleiding om aan te merken, dat zoo juist een begrooting gemaakt is voor f1.500.000. Volgens spreker houdt uitgaven nauw verband met inkomsten, en waar f2.500.000 van de begrooting van inkomsten, verwacht mag worden, ziet spreker de noodzakelijkheid niet in, om eenige werken van urgenten aard, zooals de asphalteering van de weg Oranjestad naar de Noord, die volgens spreker een kleine f40.000 zal kosten, achterwege te laten om andere werken te kunnen uitvoeren. Volgens spreker, moet wanneer werken uitgevoerd worden, waarvoor meer geld noodig is, dan het eiland in een jaar tijd kan opbrengen, geleend worden, om deze werken te kunnen uitvoeren, en deze werken niet den voorrang te geven aan andere werken die geen uitstel gedoogen, zooals den weg zooeven door spreker genoemd.

De Voorzitter hierop antwoordende, zegt dat hij niet weet waar het lid Dussenbroek die f2.500.000 vandaan haalt.

Het lid Eman vraagt hierop, of zonder die f40.000, die volgens het medelid Dussenbroek voor de weg naar Noord benoodigd zal zijn, de gewone grondwegen toch niet in een goed begaanbaren staat onderhouden zullen kunnen worden.

De Voorzitter geeft hierop een bevestigend

antwoord.

Het lid Eman zegt hierop dat hij daar de noodzakelijkheid niet inziet om dit afhankelijk te stellen aan de kwestie van de haven, zooals het lid Duijsenbroek wil hebben.

Het lid Eman zegt verder dat het wenschelijk is, met de verdere afwerking van de wegenprogramma nog een jaar te wachten, opdat werken van meer urgenten aard uitgevoerd zullen kunnen worden.

Het voorstel van het lid Duijsenbroek om toch eenige wegen in 1936 te asphalteeren, wordt in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen verworpen.

Waarna de begrooting met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Bij de rondvraag richt het lid Duijsenbroek een kort afscheidswoord tot den Voorzitter, die binnen kort met verlof gaat en wenscht hem veel pleizier van zijn welverdiende vacantie en hoopt hem in Mei terug te zien, waarbij het lid Eman zich aansluit.

De Voorzitter dankt hierop het lid Duijsenbroek voor zijne wenschen.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt dat in de j.l. gehouden vergadering van dezen Raad gesproken is over het stuk de hand houden aan de verordening waarbij den verkoop van medicijnen geregeld is, spreker zegt toen niet begrepen te hebben, wat het bestuur beoogde; maar ziet thans meer nadeel dan heil daarin, aangezien het volk, wanneer het de medicijnen niet zal kunnen bekomen, waaraan het reeds gewoon geraakt is, terug zal gaan tot de medicijnen van primitiefste tijden en wat kwakzalverij in de hand zal werken.

Het lid Duijsenbroek antwoordt hierop, dat hij de bezwaren van het lid Eman, tegen het handhaven dier verordening niet begrijpt; spreker beschouwt de gepatenteerde geneesmiddelen, die in den handel worden gebracht, gewoon als kwakzalverij, terwijl men menigmaal een geneesmiddel gebruikt, zonder te weten of men het wel noodig heeft of niet; dit vindt spreker zeker niet in het volksbelang en spreker zou daarom willen adviseeren om de hand sterk te doen houden aan de verordening, die dit regelt.

Het lid Eman repliceert dat volgens hem de volksgezondheid hierdoor meer geschaad dan bevorderd zal worden daar men dan als men een flesch emulsie of iets dergelijks zou wenschen te koopen, men het nergens anders, dan bij de dokters zou kunnen bekomen, en deze dan zouden kunnen verlangen alvorens dit te verkoopen, dat men zich aan consult zal moeten onderwerpen, waardoor de prijs van de flesch emulsie verhoogd zal worden met dat consult. Spreker kan niet begrijpen hoe het lid Duijsenbroek zeggen kan dat hij de gepatenteerde geneesmiddelen als kwakzalverij beschouwt, terwijl de doktoren die geneesmiddelen voorschrijven, dan doen die doktoren, volgens het lid Duijsenbroek, mee aan kwakzalverij.

De Voorzitter zegt dat de plicht van het bestuur is, wanneer een verordening in het leven wordt geroepen, te zien dat het ook nageleefd wordt en kan geen sprake zijn van tusschen de vingers zien, daar zijn maar twee mogelijkheden, een verordening voldoet of voldoet niet; in welk laatste geval het moet worden ingetrokken, een tusschenweg bestaat niet, dit zou alleen kunnen leiden tot een wantoestand.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus overgelezen goedgekeurd en ge-

gearresteerd in de Vergadering van Dinsdag den 29e Januari 1935.

De Voorzitter
Perret Gentil

De leden:
J. H. Eman

De Secretaris
O. J. Odubé

No. 1.

Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 29e Januari 1935.
Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren J. H. Perret Gentil, waarnemend Gezaghebber-Voorzitter, J. H. Eman, lid en H. Odubé Secretaris.
Afwezig: Dr. D. F. Dussenbroek, lid, wegens uitlandigheid.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt den Raad mede, dat er een schrijven van het lid Dussenbroek is ingekomen, waarin genoemd lid den Raad kennis geeft van zijn vertrek naar het buitenland; naar aanleiding hiervan richt de Voorzitter een korte afscheidswoord aan het adres van genoemd lid, waarbij hij zijn waardeering voor dit lid uitspreekt; het lid Eman sluit zich ~~bij deze woorden~~ hierbij aan.

Nadat de Secretaris in de gelegenheid was gesteld de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd, brengt de Voorzitter ter tafel de ontwerp-begrooting van inkomsten voor 1936, die zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

Het lid Eman spreekt zijn voldoening uit over het feit dat voor het eerst een begrooting van inkomsten van ƒ 2.000.000 wordt gemaakt en complimenteert den Voorzitter voor dit feit en zegt hierbij tevens den dank van het volk aan den tegenwoordigen Voorzitter te willen overbrengen voor de wijze waarop hij in den korten tijd dat hij de betrekking van Gezaghebber waarneemt, zich van zijn taak als zoodanig heeft weten te kwijten tot voldoening van het publiek ~~algemeen~~ - volgens sprekers, is deze betrekking zeer zeker in goede handen toevertrouwd.

De Voorzitter dankt het lid Eman voor zijne woorden van waardeering (en zegt daarbij dat hij dit zeer op prijs stelt).

Genoemde lid Eman, verzoekt naar aanleiding van de post "boeten" eenige considera-

33

tie met de eenbaarde overtredens der verordeningen en kennen, aangezien hunne verdiensten thans niet zoo groot zijn als in vroegere jaren.

Hierna gaat de Raad over tot het nazien der boeken van de Armenkas, welke accoord worden bevonden en ten blijke daarvan onderteekend.

Overgegaan zijnde tot het openmaken van de huwelijksbus wordt daarin bevonden een bedrag van f140.92^{5} c.c. en $\$23.^{50}$ Amerikaansch geld, welke bedragen aan den Administrateur van de Armenkas worden afgedragen.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman het woord verkrijgende, dat thans een acuut onderwerp van gesprek en kritiek uitmaakt het geheel afbranden van het Gloria Theater, waarbij gebleken is, dat de brandweer totaal niet van haar deel heeft kunnen beantwoorden door het geheel onbruikbaar zijn der materialen en de middelen waarover men dien bewusten avond beschikken kon. Spreker zegt, bevreesd te zijn geweest voor een groote ramp, daar men niets tegen den brand vermocht uit te richten en de aangrenzende gebouwen gevaar liepen door het vuur aangetast te worden; dat men God danken moet dat de brand geen grootere proporties genomen heeft en niet tot een grooten ramp is geworden; spreker wil niet denken aan al de funeste gevolgen die zoo'n ramp met zich mee brengt, zooals roof, moord enz.

Verder zegt spreker, dat die brand, de wenschelijkheid bewezen heeft van een geoefende brandweerkorps, uitgerust met de noodige brandblusch apparaten, zooals foamite-apparaten e.d. z.i. is zoo'n korps best te vormen uit de burgerwacht en andere vrijwilligen, doch dat hij dit aan het oordeel van de bevoegde autoriteiten wil overlaten, echter moet hij opmerken dat men niet op spontane hulp van het volk bij dergelijke gevallen rekenen moet, daar hij op dien bewusten avond persoonlijk heeft ondervonden dat niets in dien zin gedaan werd en dat eenige visschers eerst nadat hij hen daartoe gecommandeerd had, het huis van den heer Henriquez, dat in groot gevaar verkeerde, nat zijn gaan helpen houden, om te voorkomen, dat dit ook vlam zou vatten.

Spreker protesteert met klem, tegen de kritiek welke in de locale pers "El Despertador" naar het hoofd van den Kol. Raad wordt geslingerd en beschouwt dit geworp als een aantijging, hij betreurt het dat dit juist op een oogenblik gebeurt waarop deze Raad blijk geeft rekening te houden met de belangen van Aruba.

Spreker stelt tevens voor Z.E. den Gouverneur te verzoeken gelden beschikbaar te stellen tot aanschaffing van deugdelijk brandweer materiaal.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt; dat hij met belangstelling geluisterd heeft naar het geen het lid Eman gezegd heeft over de onverdiende kritiek welke naar het hoofd van de leden van den Kol. Raad, naar aanleiding van den brand van 21 Januari, geslingerd wordt. spreker is het eens met het lid Eman, dat in deze hen geen schuld treft en betreurt de manier waarop over dit voorval in de pers gesproken wordt, te meer, waar zooals

terecht het lid Eman opmerkt, zij in den laatsten tijd zooveel belangstelling toonen in Aruba's vooruitgang.

Spreker moet echter toegeven, dat het brandweer materiaal waarover men dien avond de beschikking had praktisch ondeugdelijk was. Verder deelt spreker den Raad mede dat het noodige materiaal ter vernieuwing van het bijna onbruikbaar gebleken, reeds besteld was en een deel daarvan reeds onderweg is en eerstdaags hier moet aankomen, welk nieuw materiaal bestaat uit-

Vervt. twee transportwagens, 1000 T lange slang en 2 brandbluschkarnonen met reserve patronen, allen behoorende bij de bekende fa. Merryweather van Engeland.

Verder dat het onderzoek door Kapitein Molenbrugge, die kort na den brand op inspectie is geweest, ingesteld, proef ondervindelijk bewezen heeft, dat de druk in de depots of reservoirs van de waterleiding niet voldoende was, om een waterstraal te verkrijgen die de brand met voldoende kracht kon bestrijden.

Het lid Eman zegt hierop dat het hem verheugt te vernemen dat het gouvernement in deze diligent is geweest. Echter heeft de Voorzitter niets gezegd over zijn voorstel om een brandweerkorps op te richten uit de burgerwacht en andere vrijwilligen.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat de politie reeds hiermede belast is, maar dat hij gaarne het voorstel van het lid Eman aan Z.E. den Gouverneur wil overbrengen en dat hij persoonlijk van meening is, dat hiertegen geen bezwaar bestaat, indien degenen die dit korps zouden vormen, zich disciplinaire gedragen.

Hierna zegt het lid Eman het woord verkrijgende, dat hij in de voorgaande vergadering van dezen Raad gepleit heeft voor den soepelen toepassing van de wet waarbij het verkoopen van medicijnen door onbevoegden verboden wordt, maar dat de toenmalige Gezaghebber, spreker's zienswijze in deze niet deelen kan, waarom spreker thans voor wil stellen, drogisterijen op denzelfden voet als in Holland en elders toe te laten. Verder zegt spreker, gekant te zijn tegen het plan om maar aan één persoon vergunning te geven tot het oprichten van een apotheek, daar hij hierin ziet, het creëeren van een monopolie, wat het volk, zeer zeker niet ten goede zal komen.

De Voorzitter antwoordt hierop dat de wet van 1874 geen onderscheid maakt tusschen apotheek en drogisterij en wat de apotheekkwestie betreft, zegt spreker, dat alvorens men over kan gaan tot het verleenen van vergunning voor meerdere apotheken, praktisch bewezen moet worden, dat er levensvatbaarheid bestaat voor meer dan één apotheek, spreker acht het niet in het belang van het volk, met meerdere apotheken te beginnen, die dan door onderlinge concurrentie, reeds van tevoren gedoemd zijn om te verdwijnen, waardoor men weer tot den ongewenschten toestand van nu, zou terug vallen, maar ziet er meer heil in om met één apotheek te beginnen en naar gelang de behoefte zich voordoet, geleidelijk tot het oprichten van meerdere over te gaan. Spreker twijfelt er niet aan dat Z.E. den Gouverneur, in laatst genoemd geval, bereid gevonden zal worden om meerdere vergunningen te verleenen.

Het lid Eman persisteert bij zijn zienswijze in deze en de Voorzitter zegt toe de bezwaren van het lid Eman aan Z.E. den Gouverneur te zullen overbrengen.

Hierna vraagt het lid Eman, den Voorzitter, of het hem bekend is dat het Commissariaat van de Lago, niettegenstaande het verbod, doorgegaan is met het verkoopen van patent geneesmiddelen.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat hem zulks niet bekend is en dat hij een onderzoek daarnaar zal laten instellen.

Tevens vraagt genoemd lid of het den Voorzitter bekend is dat de Lago Club zich niet aan het sluitingsuur voor dergelijke uitspanningslokalen houdt en het Commissariaat zich evenmin aan de winkelsluitingverordening houdt.

De Voorzitter zegt dat hem hiervan niets bekend is en zegt toe deze aangelegenheden te zullen laten onderzoeken.

Genoemd lid Eman zegt verder, vernomen te hebben dat de auto's door deze Maat-

schappij, vrij van invoerrechten ingevoerd, als zijnde uitsluitend bestemd voor haar bedrijfszaken, door hare employees voor andere doeleinden worden gebruikt; zoodat deze employees die er vroeger eigen auto's op na hielden, zulks niet meer doen, met het gevolg dat de fiscus hierdoor benadeeld wordt, welke laatste feit gemakkelijk ten ontvangerskantore te constateeren is.

De Voorzitter zegt, dat de ontvangsten wegens motorrijtuigbelasting aanmerkelijk minder zijn in deze maand dan dezelfde maand in 1934, een gevolg is van het nieuw ingevoerde systeem om de belasting kwartaalsgewijze te innen. Het door het lid Eman geschetste geval wil spreker gaarne onderzoeken en indien zulks waar mocht blijken, de noodige stappen te nemen om een eind hieraan te maken, echter moet spreker zeggen, dat dit een geval is, dat moeilijk te bewijzen zal zijn.

Het lid Eman verder aan het woord, vraagt den Voorzitter of het de bedoeling is de weg naar Sta Cruz te laten aansluiten op die naar San Nicolaas. en of de gelden voor dat werk op de suppletoire begrooting voor 1935 zullen worden gebracht of wel op die van 1936.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt dat hem niet bekend is in welke richting de aansluiting zal plaats hebben, daar nog niet beslist is over de uitvoering van dit werk.

Het lid Emam zegt verder, zijn diensten aan den Secretaris, bij het opmaken der kiezerslijsten, te hebben aangeboden, onder de veronderstelling, dat de noodige gegevens hiervoor, betreffende de menschen die eigendommen hebben op hunne gronden, te bekomen waren op het bureau van het bevolkingsregister maar dit bleek het geval niet te zijn en spreker heeft toen den indruk gekregen, gezien het belangrijk werk, dat daar verricht moet worden, dat daar een tekort aan personeel is.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hij deze zaak lang en breed met den Secretaris besproken heeft en hem daarbij gebleken is, dat de noodige gegevens tot het opmaken der lijsten niet uit de bestaande registers te putten zijn en daarom overeen is gekomen, dat spreker, zoodra hij de beschikking kan krijgen over een der douane-auto's, een kommies en een boschwachter zou uitsturen om de vereischte gegevens te verzamelen; spreker hoopt binnen kort een begin hiermee te kunnen maken, hierdoor zullen de lijsten echter niet op den bij de wet voorgeschreven tijd klaar kunnen komen, maar spreker ziet op geen andere manier kans, om deugdelijke lijsten te kunnen maken. Verder zegt spreker dat de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat fouten worden gemaakt, maar dat in ieder geval na het opmaken der lijsten nog een termijn van veertien dagen wordt gegeven waarin vermeende kiesgerechtigden hunne reclames kunnen maken bij dezen Raad.

Het lid Emam het woord verkrijgende, zegt dat het arresteeren van de notulen van dezen Raad gebeurt juist op een tijd van groote drukte voor den tegenwoordigen Secretaris, zoodat moeilijkheid voor hem ontstaat om den Raad met soulaasheid te bedienen en het voor hem feitelijk onmogelijk is om langer, als Secretaris van dezen Raad te blijven, waar zijn hoofd-werk enorm is toegenomen.

Waarop de Voorzitter het lid Emam verzocht, een geval te willen opnoemen, dat geen vergadering gehouden is kunnen worden, wegens het niet op tijd klaar zijn van de notulen.

Het lid Emam antwoordt hierop, dat hem zoo'n geval niet bekend is en dat hij alleen heeft willen wijzen op het feit, dat dit werk met groote opoffering aan de zijde van den Secretaris gebeurt en dat hij het daarom billijk acht, dat hij op de een of an-

dere wijze vergoed wordt, evenals de Secretaris van de Kamer van Koophandel en stelt daarom vóór, om een deel der gelden op de begrooting uitgetrokken ter vergoeding van de Ambtenaren- en hulpambtenaren van den Burgerlijken Stand, hiervoor te benutten, aangezien maar een klein gedeelte hiervan gebruikt wordt.

De Voorzitter zegt toe, deze aangelegenheid in overweging te zullen nemen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 21e Mei 1935.

De Voorzitter:
Wagemaker

De leden:
J. H. Eman

De Secretaris.
H. Oduber

No 2. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag, den 21e Mei 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J. H. Eman, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna leest de Voorzitter vóór, een schrijven van het lid Dussenbroek, waarin dit lid den Raad mededeelt dat hij om particuliere redenen ontslag neemt als lid van dit college; naar aanleiding hiervan zegt de Voorzitter, dat dit schrijven er een is dat niet zoomaar voor kennisgeving aangenomen kan worden, zonder een gevoel van leedwezen, daar het lid Dussenbroek blijken gegeven heeft de noden en behoeften van het volk van Aruba, met hetwelk hij als medicus veel in aanraking komt, goed te kennen, en zich van zijn mandaat als Landraad naar beste krachten en wetenschap heeft weten te kwijten. Spreker acht het heengaan van genoemd lid daarom werkelijk een verlies voor dit college, hetwelk een voorname taak heeft te verrichten, hierdoor zeer zeker verzwakt. Spreker wil daarom, den dank van dezen Raad en tevens van het volk van Aruba aan het afgetreden lid Dussenbroek overbrengen, voor het vele en nuttige werk, dat gedurende den korten tijd dat zijn mandaat als Landraad geduurd heeft, tot stand is gebracht. Spreker hoopt dat het afgetreden lid, voor het welzijn van deze omgeving zal blijven werken, zooals hij steeds gedaan heeft en wenscht hem het beste succes toe.

Het lid Eman, sluit zich aan bij de woorden van den Voorzitter en zegt verder dat hij ten zeerste de ontslagname van het lid Dussenbroek betreurt, daar dit juist op een oogenblik geschiedt, waarop dit lid zich ~~zwaal van~~ [als parti-]

andere dokter gevestigd.

~~het gouvernement als van de Petroleum Mij los-gemaakt~~ heeft. en dus verwacht kan worden, dat hij zich nu, in zijn meer onafhankelijke positie, vrijer zal gevoelen om voor de belangen van dit volk op te komen. Spreker acht het onafhankelijk zijn, van een Landraad, een der voornaamste factoren, om zich van zijn mandaat naar behooren te kunnen kwijten. Ook hij acht de ontslagname van het lid Dussenbach een groot verlies voor dit college.

Verder richt genoemd lid, een kort welkomsgroet tot den Voorzitter, die terug is van zijn vacantie in het Moederland en uit zijn waardeering voor den Voorzitter, zoowel uit eigen naam als uit naam van het volk van Aruba.

De Voorzitter dankt het lid Eman voor zijn vriendelijke woorden.

Hierna gaat de Raad over tot het opmaken van de lijsten der kiezers, met een aantal van 799... kiezers, waarna bepaald wordt dat deze lijsten overeenkomstig artikel ... van de kiesverordening van den 28/30 November 1869 (P.B. #24.) zullen worden afgekondigd, aangeplakt en gedurende 14 dagen ter inzage van belanghebbenden ten bureele van den Gezaghebber nedergelegd.

Bij de rondvraag neemt de Voorzitter het woord en zegt dat naar aanleiding van het afbranden van het Gloria Theater, van welk treurig gebeurtenis, hij reeds in Holland gelezen heeft, hij het plan opgevat heeft, om een brandweerkorps uit vrijwilligers te vormen, die behoorlijk opgeleid zullen worden en die door geregelde oefeningen de noodige vaardigheid zullen kunnen opdoen in het hanteeren van het materiaal, hetwelk binnen kort met twee spuitwagens uitgebreid zal worden, om in voorkomende gevallen goede diensten te kunnen presteeren, waardoor dan onze politie die reeds gering in aantal is, de handen vrijer zou krijgen voor andere politioneel werk, zoals het afzetten van straten en pleinen en het beschermen van menschenlevens en goederen. Spreker vraagt het lid Eman, of hij niet denkt dat er enthousiasme hiervoor bij de Arubaansche jeugd bestaan zal.

Het lid Eman is van meening dat zoo'n korps best te vormen is uit de leden van het Weerbaarheidskorps.-

De Voorzitter ziet hierin bezwaar, daar dit korps, voornamelijk uit kommiezen is samengesteld, die bijna altijd in dienst zijn en wel vaak een heel eind van de stad; spreker heeft op het oog, eenige flinke knapen, die ~~niets te doen hebben en altijd bij vader of moeder thuis zijn~~ en dus vanzelf klaar staan om hun diensten te verleenen, zoodra het geval zich voordoet; spreker zegt verder, dat hij deze aangelegenheid eerst met Z.E. den Gouverneur bespreken moet.

↑, in het centrum der stad bij hunne ouders wonen

Het lid Eman, het woord verkrijgende, vraagt de aandacht van het Bestuur voor de navolgende onderwerpen: uitgraven van meerdere putten in de buitendistricten, verbetering van de verbindingsweg Oranjestad - Sta Cruz en andere buitenwegen, die volgens spreker in den laatsten tijd, een beetje verwaarloosd zijn geworden, en politiepost op Sta Cruz, waarvoor reeds toezegging is gedaan. Verder spreekt dit lid, over de weg naar St Nicolaas, die volgens spreker, niettegenstaande de verbeteringen, toch niet goed wil blijven en verder over de eisch van de Lago Mij, aan de peinders meiden in dienst van hare employees gesteld, om zich aan een medisch onderzoek te onderwerpen. Spreker verzoekt den Voorzitter, naar aanleiding hiervan, te willen bewerkstelligen, dat een medische verklaring afgegeven door een der Gouvernements doktoren ook bij de Mij voldoende zal worden geacht en die menschen niet te verplichten, zich in het Pan. Am. Hospitaal te laten onderzoeken.

De Voorzitter op deze punten antwoordende, zegt dat gedurende zijn afwezigheid, eenige

veranderingen hebben plaats gehad, waardoor hij het lid Eman, omtrent het bemeerderen van de openbare putten in de buitendistricten geen toezegging kan doen, daar deze tak van dienst thans onder den Directeur van Landswatervoorzieningsdienst ressorteert. Volgens Spreker is dit een der punten, die hij zich voorneemt met Z. E. den Gouverneur te bespreken, aangezien hij dit punt als vallende onder landbouw en veeteelt beschouwt en dus meent dat deze materie in handen van het plaatselijk Bestuur behoort te blijven. Spreker zegt verder, dat nog geen beslissing genomen is over de verbindingsweg Oranjestad - Sta Cruz, maar dat hij zich voorneemt, om zoals het lid Eman voorstelt, proeven te nemen met het besproeien van een gedeelte der grondwegen met petroleum, nadat de wals er overheen is gegaan; de resultaten zullen moeten uitwijzen of dit systeem ook op de andere grondwegen toegepast zou kunnen worden. Verder dat nog niet besloten is, waar de verbindingsweg Sta Cruz op de weg naar St Nicolaas zal aansluiten, dat hiervan drie tracés zijn gemaakt; maar dat het spreker nog niet bekend is, welke van die drie aangenomen zal worden.

Van de politiepost op Sta Cruz kan spreker den Raad mededeelen, dat het oorspronkelijke plan was, een huisje op Sta Cruz te huren, welk huis eerst door den eigenaar hersteld moest worden, maar de Politie Chef die onlangs hier is geweest, voelt niets voor het huren van dit gebouw en zal daarom een nieuw gebouw gebouwd moeten worden, waarvoor de gelden reeds beschikbaar zijn gesteld. ~~zullen moeten worden~~.-

Wat betreft de aanmerking van het lid Eman betreffende de weg naar St Nicolaas, moet spreker zeggen, dat nooit verwacht kon worden, dat een weg zoals die naar St Nicolaas, reeds in de eerste jaren goed kan blijven, in aanmerking nemende de methode, die bij den aanleg toegepast is, het beperkte bedrag, dat daarvoor gevoteerd is geworden en den eisch die gesteld werd, dat hij binnen een bepaalden tijd voor het verkeer opengesteld moest worden; van tevoren reeds wist men, dat hij eerst na een paar jaren goed zou worden, nadat de topslagen, waarmede hij wordt, erop zullen zijn aangebracht, welk werk reeds voor een groot gedeelte voltooid is en maar een 8 à 10 K.M. overblijft waarop de topslaag nog aangebracht moet worden; als dit laatste geschied is, dan pas zal gezegd kunnen worden dat de weg klaar is.

Wat betreft het beroep van het lid Eman op den Voorzitter om te bewerkstelligen, dat certificaten afgegeven door de Gouvernements-doktoren door de Mij worden aangenomen, is het spreker aangenaam te kunnen zeggen, dat deze kwestie intusschen reeds opgelost is. De Mij neemt genoegen met een certificaat van een der andere doktoren. Spreker acht het door de Mij toegepaste systeem, zeer zeker in het belang van de gezondheidstoestand in haar kamp, maar vreest nu, dat de kinderen eisjes die door haar zullen worden geweerd, een besmettingshaard op St Nicolaas zullen gaan vormen, waar er geen middel tegen te vinden is daar deze voornamelijk uit St Martin N. G. afkomstig zijn en als zoodanig niet uitgezet kunnen worden.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Donderdag den 6e Juni 1935.

De Voorzitter.
M Wagemaker

De Landraad.
J. Eman

De Secretaris.
J. Odubs

No 3. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag, den 6e Juni 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J. H. Eman, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die nadat daaraan eenige kleine wijzigingen zijn aangebracht, worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna zegt de Voorzitter dat deze vergadering belegd is, om de opgemaakte lijsten van kiesbevoegden ingevolge artikel 8 van de Verordening van 28/30 November 1869 (P.B. No 24) af te sluiten en vast te stellen, vermits er tegen die lijsten geen bezwaren zijn ingebracht. Dienovereenkomstig wordt besloten, dat deze lijsten, met een aantal van 875 kiesbevoegden opnieuw zullen worden afgekondigd zooals bij evengemelde artikel is bepaald.

Bij de rondvraag wenscht niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Maandag den 29e Juli 1935.

De Voorzitter.
Wagemaker

De Landraden.
J. H. Eman

De Secretaris.
O. Oduber

No 4. Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 29e Juli 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J. H. Eman, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna gaat de Raad over tot het nazien der geloofsbrieven van den nieuw gekozen Landraad, den heer Henriquez, welke stukken in orde worden bevonden.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman, geen voorstellen te hebben te doen, maar dat hij toch van de gelegenheid gebruik wenscht te maken om eene kleine beschouwing te voeren over eenige ambtenaren die alhoewel geen leidende betrekking bekleedende, toch naar eigen inzichten en naar willekeur handelen en wiens handelwijze het publiek reden tot klagen geeft waardoor reeds stemmen opgaan van "Gobierno ta malo" "Gobierno ni ta Sirbo" doelende op het plaatselijke bestuur. Spreker wenscht deze aangelegenheden echter, niet in functie in eene openbare vergadering te behandelen, daarbij de namen dier ambtenaren en de feiten waaraan zij zich schuldig hebben gemaakt te noemende, daar hij bevreesd is voor represaille en niemand van hem verwachten kan, dat hij zich hieraan, terwille van het algemeen belang, bloot zou gaan stellen, echter is hij bereid, zoo het bestuur het op prijs stelt, deze aangelegenheden in een geheime zitting

Gezien de toestand waarin de stadsklok thans verkeert

te behandelen.

De Voorzitter geeft den Raad hierop te kennen, dat hij Z.E. den Gouverneur verzocht heeft, een bedrag van f 4500.– beschikbaar te willen stellen tot aanschaffing van een moderne ~~stadsklok~~ uurwerk. Spreker zegt verder, dat hij zich een electrische klok voorstelt met vier wijzerplaten, zoo op de Willem III toren ~~geplaatst~~ opgesteld, dat het van alle vier hoeken der stad goed zichtbaar zal zijn, en ~~dat~~ het geluid ~~van~~ der belofklok ver genoeg gedragen zou kunnen worden zoodat het in de heele stad duidelijk hoorbaar zal ~~zijn~~ kunnen zijn. De klok die spreker zich voorstelt zal van hetzelfde model zijn als die in de Ruiderkerk te 's Gravenhage.

Het lid Eman zegt dat de oude klok gedurende meer dan vijftig jaar onze stad de juiste tijd gegeven heeft en het dus te begrijpen is, hoe groot het gemis van hare zoete klanken, door de bevolking die zoo zeer aan gewend is geraakt gevoeld wordt. Spreker juicht toe de stappen door den Gezaghebber ondernomen om onze stad van een moderne uurwerk te voorzien en hoopt dat het Hoofdbestuur de urgentie van deze voorziening zal inzien.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende in deze openbare vergadering, sluit de Voorzitter deze ~~openbare vergadering~~ en gaat de Raad over tot een vergadering met gesloten deuren.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Woensdag den 28e Augustus 1935.

De Voorzitter
[signature]

De Raadsleden:
[signature]
J. H. Eman

De Secretaris.
D. J. Oduber

No 5. Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 29e Juli 1935, met gesloten deuren.

Voortzetting van de vergadering aangevangen te 8 uur 's avonds, met de bij die vergadering aanwezige leden.

De Voorzitter heropent deze vergadering en zegt dat hij hiertoe is overgegaan, om het lid Eman in de gelegenheid te stellen, de door hem zoo terloops besproken aangelegenheden, betreffende de optreding van eenige ambtenaren in den breede te kunnen bespreken.

Genoemd lid gebruik makende van de hem geboden gelegenheid, zegt dat hij bij de benoeming van den heer Beaujon tot Ontvanger, gewezen heeft op de bezwaren, om dezen post toe te vertrouwen aan een ambtenaar die geen ervaring had, waarin kort daarop verbetering is gebracht, door benoeming van een hoofd-commies tot ontvanger-adjunct-inspecteur der belastingen. Dat spreker nu heeft moeten ondervinden dat eerstgenoemden ambtenaar, die familiebanden heeft met den vroegeren Gezaghebber Beaujon van Aruba, met wien spreker in dertijd oneenigheid heeft gekregen, een soort revanche tegen hem wil nemen. Dit is onlangs tot uiting gekomen, toen dezen ambtenaar, uit kracht van een dwangschrift aan spreker beteekend in 1929, maar in het proces-verbaal van beslaglegging genoemd als zijnde gedaan in 1930, beslag heeft doen leggen in handen van derden. Dat spreker genoemden ambtenaar inzage vroeg van bedoeld stuk, maar dat deze toen een ontwijkende houding tegenover hem innam. Spreker verklaagd zijnde, trouwens hij had een afschrift van de akte van beteekening in zijn bezit, dat de beteekening in 1929 en niet in 1930 aan hem betee-

kend was, beriep zich op verjaring dier stuk, en kreeg het ook op grond daarvan van den Administrateur van Financiën opheffing van het beslag. Het een en an-
onderling ver-band en. der uit samenhang beschouwd, geeft den indruk dat deze ambtenaar willens en wetens een onrechtmatige daad tegenover hem heeft willen begaan, dit is een bewijs dat deze ambtenaar persoonlijk is in zijn functie; toevallig staat het incident direct in verband met spreker, doch hier komt niet ter sprake de persoon maar het feit op zich-zelf.

Tweedens is bij het aanslaan in de gebruiksbelasting in het district Sabaneta, door den kommies Wagner, met groote willekeur te werk gegaan, waardoor deze belastingen op fictieve basis zijn opgelegd, spreker wil echter niet beweren dat in dit geval kwaadaardigheid in het spel is geweest, maar is eerder geneigd te gelooven, dat zulks gedaan is om uit te blinken en om aanspraak op promotie te kunnen maken, door zich verdienstelijk te maken, door de belasting-opbrengsten te vermeerderen. Dit geval heeft zoowel de aangeslagenen als spreker, groote moeite bezorgd om ontheffing te kunnen bekomen van die ten onrechte opgelegde belasting, zelfs aan den Administrateur van Financiën heeft dit geval last bezorgd, daar Z. H. E. G. terwille van deze aangelegenheid een reis naar dit eiland heeft moeten ondernemen, om de zaak persoonlijk te kunnen onderzoeken. Bij welk onderzoek het gebleken is dat het grootste gedeelte der huizen in dat district niet belastbaar zijn of niet in die mate waarin zij belast waren.

Ten laatste zegt spreker zich nog niet te willen uitspreken omtrent de optreding van den burger agent van politie Veltkamp tegenover een jongen, waar hij reeds een klacht tegen dezen bij het

Openbaar Ministerie heeft ingediend en een afwachtende houding ten deze wil aannemen.

De Voorzitter hierop aan het woord, zegt dat hij over het eerste door het lid Eman gereleveerde geval geen inlichtingen kan verschaffen daar hem over dit geval niets bekend is.
Op het tweede punt door het lid Eman gereleveerd, wenscht spreker te zeggen, dat geen ambtenaar verwachten kan promotie te maken, door een verkeerde voorstelling van zaken te doen, die op den duur toch aan het licht zal komen, zooals in dit geval, echter kunnen ambtenaren fouten maken als ieder ander mensch. Spreker is eerder geneigd te gelooven dat dergelijke fouten, die de Administratie zooveel last veroorzaakt hem eerder benadeelen dan beoordeelen kan. Verder zegt spreker dat het feit onrecht wordt, zoolang het niet geconstateerd wordt en niet verholpen wordt. Spreker weet niet of het uit gemakzucht of onwetendheid van het volk is, dat zij niet met zekere bezwaren komen waar het hoort.
Spreker op het derde punt van het lid Eman antwoordende zegt, dat hij van den beginne af het door hem voor juist beschouwde standpunt ingenomen heeft, om de zaak door den eenigsten bevoegde autoriteit, in dit geval de Rechter, te laten uitmaken, daar een tijds de ambtenaar belast met het opsporen van strafbare feiten meenen kan, dat een strafbaar feit is begaan, terwijl dat niet het geval is; zooals onlangs het geval is geweest met iemand die op vordering van een agent van politie zijn rijbewijs niet heeft kunnen vertoonen, meenende dat hij dat niet bij zich had, terwijl hij dat wel degelijk in zijn bezit had, wat echter bleek toen de agent reeds voorgereden was, (de keur schrijft voor dat de bestuurders van motorrijtuigen in het bezit moet zijn van een rijbewijs) zoodat in dit geval door den geverbaliseerde geen strafbaar

feit was begaan, wat echter eerst bij het gerechtelijke onderzoek blijken kan.

Verder zegt spreker, dat waar het lid Eman man des volks is en door zijn ontwikkeling de geroepen persoon is, om de verkeerde indrukken, die door fouten en minder juiste optreding van ambtenaren, onder het volk kunnen ontstaan, deze te helpen wegvagen en die menschen op het verkeerde van genoemde feit te wijzen en hen te instrueeren waar zij met hunne bezwaren komen moeten.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Woensdag den 28e Augustus 1935.

De Voorzitter.

W. Wagemaker

De Landraden.

J.M. Henriquez

J.H. Eman

De Secretaris.

J. Oduber

No. 6. Vergadering van den Raad van Politie op Woensdag den 28e Augustus 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren J. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.M. Henriquez en J.H. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna richt de Voorzitter een kort woord van welkom aan den nieuw gekozen landraad, den heer Henriquez, welke woorden het lid Eman kortheidshalve onderschrijft.

Het lid Henriquez bedankt beide heeren voor hun woorden van waardeering en zegt vervolgens dat hij reeds verscheidene malen als candidaat voor dezen post is aangezocht geworden, maar dat hij steeds daarvoor bedankt, maar dezen keer wel aangenomen heeft, omdat hij zoodoende meent de belangen van dit eiland beter te kunnen behartigen, wat hij zich dan ook voorstelt te doen, naar beste weten en kunnen.

Hierop neemt de Voorzitter het woord en zegt, dat aangezien deze vergadering op verlangen van de Landraden is belegd, hij hen in de gelegenheid stelt de op de agenda voorkomende onderwerpen voor te dragen.

Het lid Henriquez neemt hierop het woord en zegt, dat naar zijn meening, een degelijke haven een vitale kwestie voor Aruba is, daar het eiland zelf geen uitvoer producten voortbrengt, noch groote handel drijft, die uit zich zelf een stimulance zouden zijn om de haven in welke toestand het ook verkeeren mocht aan te doen, waarom deze haven dan ook aan de eischen des tijds moet

kunnen voldoen om de schepen aan te trekken. Spreker acht het raadzaam, met de aanbesteding niet al te lang te draaien, en de financieele toestand van Aruba er zoo goed voorstaat, eene bespoediging van de verbeteringen acht spreker zeer gewenscht, daar men niet vooruit weten kan, welke wending de zaken in de toekomst nemen zullen en moet het ergste gebeuren, Aruba toch met een goede haven zou blijven.

Volgens spreker moet de haven van Aruba aan de volgende eischen kunnen voldoen, om als een goede haven aangemerkt te kunnen worden:

1º Voldoende diepte. (± 30 voet.) in de havenkom en bestaande ingang.

2º Het op gelijke diepte uitgraven van een westelijke havenmond. en

3º Goede meer-ruimte, door verlenging van de pier.

De haven zooals het thans is, biedt volgens spreker niet eens aan de kleine scheepvaart de eischen van safety enz, waaraan een haven moet voldoen. Dat het wel meer dan eens voorgekomen is, dat schepen buiten de haven moesten blijven wachten, tot dat een der aan de pier gemeerde booten, daarvan verwijderd werd, om binnen te komen, daar er aan die pier geen ruimte overbleef om nog een ander schip daaraan te kunnen meeren en het draaien in de havenkom vóór de pier, door de aan die pier gemeerde schepen eenigszins bemoeilijkt werd; dat zulks zeer zeker niet bevorderlijk is voor de scheepvaart op Aruba, daar dit een verlies voor de betrokken Maatschappij beteekent, dat haar afschrikt, hare schepen Aruba te laten aandoen.

Het lid Eman, het woord verkrijgende zegt, dat deze [illegible] reeds door de leden van den Koloniale Raad werden ingezien.

en door die heeren toezegging is gedaan dat de nodig geachte verbeteringen door hen zullen worden ondersteund. Spreker wenscht echter te zien, dat er een begin mee gemaakt wordt, daar hij ook van opinie is dat het van vitaal belang voor Aruba is, spreker twijfelt echter dat deze werken, ter wille van de hooge kosten daaraan verbonden, ineens uitgevoerd zouden kunnen worden, deze kosten worden door hem geschat op minstens een millioen gulden. Spreker wil daarom voorstellen dat de Raad zijn wensch aan Z. E. den Gouverneur te kennen zou geven, dat zoo deze werken niet ineens uitgevoerd zouden kunnen worden, het over eenige jaren te verdeelen, in welk laatste geval, naar sprekers meening, het uitgraven van een westelijke havenmond het eerst in aanmerking dient te komen.

Het lid Henriquez is van oordeel, dat alle door hem genoemde werken, onafscheidelijk zijn en zeer urgent zijn en daarom tegelijk dienen te worden uitgevoerd. Volgens spreker brengt Aruba voldoende op, om deze werken te kunnen bekostigen.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt, dat de gelden benoodigd voor het doen der voorbereidende werkzaamheden reeds op suppletoire begrooting voor 1936 uitgetrokken zijn en men dient af te wachten, wat besloten wordt na het doen der nodige peilingen en opnamen.

Het lid Henriquez blijft volharden dat de Raad op de wenschelijkheid zou wijzen van het ten uitvoer brengen van het oorspronkelijke plan, hetwelk door den alhier gevormde Commissie met de leden van den Koloniale Raad besproken werd, met welk voorstel deze leden overeenstemden en waarvan de urgentie ook werd ingezien.

De Voorzitter raadt de leden aan, om binnen redelijke perken te blijven, spreker acht-

een diepte van 24 voet meer dan voldoende en zegt verder dat het voor zoover het hem bekend is, het niet meer dan een of tweemaal voorgekomen is, dat schepen buiten de haven hebben moeten blijven wachten op ligplaats aan de nieuwe pier.

Het lid Eman het woord verkrijgende, zegt dat ook hij gaarne het oorspronkelijke plan in uitvoering zag gebracht, maar vreest dat dit niet mogelijk zal zijn ter wille van de hooge kosten. Stelt daarom voor om de wenschen van den Raad zooals door hem reeds aangegeven aan Z.E. den Gouverneur kenbaar te maken.

Aangezien er geen overeenstemming over dit punt te verkrijgen was, brengt de Voorzitter beide voorstellen in stemming en wordt het voorstel van het lid Eman met meerderheid van stemmen aangenomen en wordt besloten Z.E. den Gouverneur in dien geest te schrijven.

Hierna spreekt het lid Eman over de aanslagen in de belastingen en zegt o.a. dat vele dezer aanslagen op foutieve basis zijn vastgesteld en niet volgens de belastingverordening zijn geschiedt. Dat spreker als zaakwaarnemer tegen verschillende dier aanslagen beroep heeft aangeteekend en ook algeheele of gedeeltelijke ontheffing daarvan voor zijne lastgevers verkregen heeft; dat deze foutieve aanslagen een verkeerden indruk op het volk maakt.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt, dat er fouten in vroegere jaren in de aanslagen geslopen zijn, niet te verwonderen is, maar dat deze zoodra zij bemerkt worden, hersteld worden. Dat de aangeslagenen de weg open blijft om hunne bezwaren bij den Raad van beroep in te dienen, die deze bezwaren onderzoekt en indien gegrond bevonden, de aanslagen rectificeeren.

Het lid Eman hierop antwoordende zegt, dat dit tijdverlies en geld aan de betrokkenen kosten.

Genoemd lid zegt verder dat hij gezien heeft dat het verleenen van diverse vergunningen afhangt van het al of niet betalen van achterstallige belastingen, dat hij gaarne van den Voorzitter vernemen zou op welke wettelijke bepaling deze maatregel steunt.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat dit op geen wettelijke bepaling steunt, maar op verzoek van den Administrateur van Financiën is ingevoerd en dat spreker zijn medewerking heeft toegezegd.

Het lid Eman zegt dat hij deze maatregel een rare manier van belasting invordering vindt en dat het zeer ten ongerieve en in het nadeel van het publiek werkt; als voorbeeld haalt spreker aan, het geval van een schip dat niet kon inladen, omdat de verschipper van zand achterstallige belasting had en geen vergunning kon bekomen tot het weghalen van zand. Spreker vraagt verder, waarom niet de weg gevolgd door de belastingwetten aangegeven.

De Voorzitter repliceert dat deze maatregel uit een humanitaire oogpunt is toegepast, daar indien de invorderingswet in alle hare gestrengheid toegepast zoude worden, dit een groote ramp voor het eiland zou beteekenen, daar hierdoor menigeen tot de bedelstaf zou worden gebracht. Tevens is zij toegepast om het volk te leeren, zijne maatschappelijke plichten na te komen. Dat er nadeel uit deze maatregel ontstaan is, is spreker niet bekend en hij betwijfelt het. Het lid Eman's bewering dat men zijne achterstallige belasting moet betalen, alvorens een vergunning voor het een of ander te kunnen bekomen, is onjuist; enkel wordt geeischt, dat er een regeling met den Ontvanger hierover getroffen wordt. Zoodra het Bestuurskantoor van deze regeling kennis draagt, zou er geen bezwaren meer bestaan tot het verleenen van de verzochte vergunning.

Op de vraag van het lid Eman aan het

lid Henriquez hoe hij over dit punt denkt, zegt deze dat hij hierover niet kan oordeelen, daar hij de belastingwetten niet kent, maar dat indien deze maatregel, zooals zoo even door den Voorzitter uiteengezet, uit een humanitair oogpunt toegepast is geworden, dan kan hij zich daarmede wel vereenigen.

De Voorzitter zegt verder geen bezwaar te hebben een andere methode toe te passen indien hem bewezen wordt, dat die beter zou werken, dan de thans toegepaste, maar zoolang dat niet het geval is, zal de tegenwoordige maatregel doorgevoerd worden.

Hierop volgt een sterke debat aan de zijde van het lid Eman, die er op blijft aandringen deze maatregel niet door te voeren.

Aangezien er geen overeenstemming over dit punt te verkrijgen was, sluit de Voorzitter de debatten hierover.

Het lid Eman, bij de behandeling van het derde punt der agenda, vraagt den Voorzitter na het woord te hebben verkregen, of hij kennis genomen heeft van een onlangs door den geneeskundigen dienst van de Lago Mij uitgegeven bulletin, waarbij de "local raised vegetables" (~~[illegible]~~ gekweekte groenten), veroordeeld worden. Spreker wenscht van den Voorzitter te vernemen, waar die dienst de bevoegdheid meent te halen, voor het publiceeren van zoo'n bulletin. Naar spreker's meening heeft alleen de gouvernements-gezondheidsdienst de bevoegdheid dergelijke bulletins te publiceeren.

1 plaatselijk.

De Voorzitter hierop repliceerende zegt, dat deze bulletin op een vergissing der dienst berust. Door dat een groot aantal gevallen van dysenterie in de Lago Kolonie voorkwamen, meenden de doktoren van die Mij, dat dit zijn oorzaak vond in het eten van plaatselijk gekweekte groenten, bij nader onderzoek achter bleek dit onjuist en kunnen die groenten weer vrij binnen de kolonie komen. Spreker heeft met den Directeur der Mij een onderhoud hierover gehad en het doet hem genoegen te kunnen verklaren dat deze zaak geregeld is en geen vrees bestaat voor herhaling.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende in deze openbare vergadering sluit de Voorzitter deze en gaat de Raad over tot een vergadering met gesloten deuren teneinde de notulen van de vorige geheime vergadering te arresteeren.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Maandag den 23 December 1935.

De Voorzitter.
Wagemaker

De Landraden
[illegible signature]

De Secretaris.
D.J. Odubs

No 7.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 23e December 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, L. J. M. Henriquez, lid en H. Oduber, Secretaris.

Afwezig het lid Eman, die den Voorzitter in kennis heeft gesteld van zijn voornemens de vergaderingen van dezen Raad, zoolang het plaatselijk bestuur de leden van dezen Raad blijft negeeren, niet bij te wonen.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid, de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna brengt de Voorzitter, als eerste punt der agenda, ter tafel, de ontwerp-begrooting van uitgaven voor het jaar 1937.

En vraagt het lid Henriquez, of hij alvorens tot het artikelsgewijs behandeling hiervan over te gaan, in eene algemeene beschouwing hierover wenscht te treden.

Waarop genoemd lid den Voorzitter voorstelt, de behandeling van dit ontwerp, hetwelk door spreker van zeer gewichtigen aard beschouwd wordt, te willen uitstellen, om spreker in de gelegenheid te stellen, ~~om~~ te trachten het lid Eman te bewegen bij de behandeling hiervan tegenwoordig te willen zijn, daar hij het inconsequent van hemzelve, die nog vóór zoo kort zitting in dit college genomen heeft, en daarom nog niet de noodige ervaring heeft opgedaan, zal beschouwen, dit ontwerp alleen te behandelen, alvorens moeite te hebben gedaan het lid Eman, van zijn voornemen af te brengen.

De Voorzitter antwoordt hierop dat hij, om blijk te geven van zijn good-will, gaarne bereid is, de behandeling tot a.s. Vrijdag den 27e dezer uit te stellen. Verder zegt spreker, dat hij zeer waardeert het pleidooi door genoemd lid voor zijn

mede-lid Eman gevoerd.

Hierop wordt besloten de verdere behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen uit te stellen tot in de vergadering van a.s. Vrijdag den 27e dezer en sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 28e Januari 1936.

De Voorzitter.
Wagemaker

De leden
H. Eman
J.M. Henriquez

De Secretaris.
O. J. Oduber

No. 8. Vergadering van den Raad van Politie op Vrijdag den 27e December 1935.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J. H. Eman en L. J. M. Henriquez, leden, en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en brengt ter tafel, als eerste punt der agenda van de uitgestelde vergadering van den 23e dezer, de ontwerp-begrooting van uitgaven voor het jaar 1937, en vraagt den leden of zij alvorens tot het artikelsgewijs behandeling hiervan over te gaan in eene algemeene beschouwing hierover wenschen te treden.

Waarop beide leden te kennen geven, dat waar de meeste posten die op dit ontwerp voorkomen, salarissen van ambtenaren betreffen, die bij verordeningen zijn vastgesteld, zij eene artikelsgewijs behandeling daarvan niet noodig achten, maar toch de eene of andere wenschelijkheid naar voren wenschen te brengen.

De ontwerp-begrooting in behandeling genomen zijnde, geeft aanleiding tot de volgende aan- of opmerkingen en voorstellen:

Ad. 34. Zegt de Voorzitter dat alhoewel de gelden voor het nemen van proeven tot rebosatie met eucalipus-boomen, reeds op onze vorige begrooting hebben gestaan, men tengevolge van geringe regenval, geen aanvang daarmede heeft kunnen nemen, waarom deze post op nieuw op deze ontwerp-begrooting is gebracht. De door spreker gewonnen inlichtingen bij de Agriculture Departement van Australië, hebben gewezen dat eene rebosatie met eucalipus-boomen in ons klimaat de meeste kansen van slagen biedt, waarom spreker zich dan ook voorstelt, met deze proeven in 1937 aan te vangen, zoo de weersgesteldheid zich daarvoor leent.

Ad. 38. Acht het lid Eman het wenschelijk dat hiervoor een geschoolde kracht in aanmerking zal komen, met minstens den rang van klerk. De urgentie van deze voorziening is reeds gebleken en de heer President van het Hof van Justitie, bij zijn bezoek aan dit eiland, heeft ook de toezegging gedaan, dat hierin binnen kort een verandering ten goede zou komen; als spreker zich niet vergist werd toen besloten, dat hiervoor een geschoolde kracht zou worden uitgezonden, met den rang van klerk.

Ad. 43b: Zegt de Voorzitter dat in het jaar 1936 een politie post te Sta Cruz zal komen, bezet door twee veldwachters, het gebouw is reeds in aanbouw en zal begin 1936 betrokken kunnen worden. Beide leden juichen deze voorziening toe; het lid Henriquez zag gaarne dat hiervoor inheemsche krachten in aanmerking kwamen.

Waarop de Voorzitter antwoordt dat naar het
hiervoor schijnt weinig animo bij de bevolking bestaat, wat gebleken is bij de oproeping voor de inschrijving om de opleiding voor militaire politie, waarbij niemand zich aangemeld heeft.

Het lid Henriquez stelt voor ook de Noord van een politie post te voorzien, spreker acht het zeer gewenscht ter bevordering van rust en orde; Het lid Eman gaat met dit voorstel accoord en stelt op zijn beurt voor, eenzelfde post ook op Sabaneta te creëeren, spreker zegt dat alhoewel het bekend staat, dat het volk van dat dorp, een rustig volk is, gebeurt het wel eens, dat dronken menschen van andere gedeelten van het eiland, daar wanordelijkheden komen plegen.

De Voorzitter ziet de urgentie hiervan nog niet in, waar het dorp Sabaneta op zoo'n korte afstand van St Nicolaas - en de Noord van de stad ligt, en beide daarmede telefonisch verbonden zijn. Bij voorkomende gevallen zal uit die plaatsen in een minimum van tijd assistentie kunnen worden verleend. Verder zegt spreker, dat de door de leden voorgestelde politie-posten, elk door minstens twee man bezet zal moeten worden, daar het onverantwoorde-

lijk zou zijn, elk maar met één te bezetten, daar hij dan ongedekt zou staan. Desniettemin wil spreker deze voorstellen in overweging nemen.

Ad. 122. Stelt het lid Henriquez voor de scherpe bochten in de geasphalteerde wegen in de stad, waar er geen trotoirs zijn, te vergrooten door de T binnenhoeke, aan te vullen en te asphalteeren, ter voorkoming van het daar ontstaan van gaten en kuilen, door het draaien met motorrijtuigen, welke gevaarlijk kunnen worden voor het verkeer.

T ruimte vullen de buiten de.

De Voorzitter repliceert hierop, dat er geen bezwaar F zou bestaan, waar de te asphalteeren gedeelten gouvernements-domein zijn, daar alhoewel de onteigeningswet bestaat, het soms bezwaarlijk toegepast zou kunnen worden, daar er in de stad, eenige ongebouwde perceelen zijn, dat indien men een paar meters ervan af zou nemen, het resteerend gedeelte niet voldoende zal zijn, om daarop een behoorlijk huis te bouwen, ~~het~~ bedoeld perceel T waardeloos en de eigenaren daarvan benadeeld zouden worden.

F hiertegen.

T daardoor.

Het lid Henriquez zegt verder dat hij gezien heeft dat de struiken (cyders) langs den nieuwen weg naar St Nicolaas af en toe gekapt of getopt worden, volgens spreker verdient het aanbeveling deze struiken in den regentijd uit te rukken, om ze zoodoende uit te roeien, voordat ze beginnen te bloeien en de zaden rijp zijn. Volgens spreker, staat wat thans daaraan gedaan wordt, gelijk met snoeien.

De Voorzitter repliceert hierop dat het kappen T ~~af en toe plaats vindt, met het doel die~~ ~~struiken op een zekere hoogte te houden en het uitzicht op den weg te bevorderen, maar dat het niet in de bedoeling ligt die uit te roeien, integendeel zij worden eenigszins verzorgd, daar zij een natuurlijke bescherming voor den weg zelf~~ ~~vormen~~.

T beter is dan uitrukken, daar de wortels een bescherming vormen tegen afspoeling van de berm in den regentijd

Beide leden geven in overweging ~~stellen voor~~ een voetpad naast den weg aan te leggen, daar het verkeer voor voetgangers daarop gevaarlijk te beschouwen is, ~~gezien het drukke verkeer met motorrijtuigen~~.

De Voorzitter zegt toe deze aangelegenheid te zullen bestudeeren.

Het lid Henriquez zegt verder, dat het aanbeveling verdient bij het repareeren van de gewone grondwegen, het wegdek, nadat de motorschaaf er overheen is gegaan, met klei-grind aan te vullen en niet met gewone losse grond, die langs die wegen ligt; daar spreker reeds gezien heeft; dat die wegen na het herstellen op die wijze voor zeer korten tijd goed blijven, een paar dagen na de herstelling reeds, verkeeren zij in denzelfden toestand als voordien.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hij gaarne proeven nemen wil, met de door het lid Henriquez genoemde grind-soort. Het besproeien dier wegen met ruw-olie acht spreker niet gewenscht, ~~uit~~ ondervinding weet spreker, dat deze methode op onze grondwegen, die geen vasten ondergrond hebben, niet toepasselijk is, zij zou onze wegen eerder verslechteren dan verbeteren.

Ad. 130 en 131. Merkt het lid Henriquez op, dat er winkeliers in de stad zijn, die de zindelijkheid van de straten niet bevorderen, door er te permitteeren dat uit hun winkels alle mogelijke vruchtenschillen op straat gegooid worden, volgens spreker moeten deze menschen aan het verstand worden gebracht, dat het hun plicht is, mede te werken om de straten schoon te houden.

De Voorzitter zegt toe de noodige maatregelen te zullen nemen om aan dezen euvel een eind te maken.

Ad. 134. Is het lid Henriquez van meening dat waar de voorgestelde schoollokaal te St. Nicolaas, van tijdelijken aard te beschouwen is, het aanbeveling verdient geen duur gebouw daar neer te zetten. Spreker zegt verder dat hij geen

voordeel van klasse-ruimen wil, maar dat hij het jammer vindt dat vreemdelingen profijt zouden gaan trekken van de gelijkstelling van het onderwijs, waardoor dit gemeenschap over eenigen tijd, wanneer de bedrijven der Olie-Mijen niet meer rendabel zouden worden en die Mijen ons daarom zouden verlaten, met een stel onderwijzers zal blijven zitten, die recht kunnen doen gelden op wachtgeld, pensioen enz; spreker raadt daarom aan een gewone houten gebouw neer te zetten, trouwens op Porto Rico kan men meerdere van die gebouwen zien, die voor school-lokalen gebruikt worden.

Het lid Emaw zegt, dat hij niet begrijpen kan, waarom het medelid Henriquez, zoo pessimistisch gesteld is tegenover den duur der olie bedrijven, spreker verwacht dat die Mijen over een twintigtal jaren nog wel op aan het werken zullen zijn, verder vindt spreker het verschil tusschen hout en cement niet zoo enorm groot om daarop te gaan bezuinigen, terwijl de onderhoudskosten van een houten gebouw veel grooter zijn, dan van een cementen gebouw.

t zullen.

De Voorzitter is van hetzelfde gevoelen als het lid Emaw, ook hij begrijpt niet waarom het lid Henriquez zoo pessimistisch is gesteld omtrent den duur der Olie bedrijven op dit eiland.

Beide leden zagen ook gaarne de verbindingswegen op de hoofdstraten in de stad geasphalteerd.

De Voorzitter antwoordt hierop dat dit voor een gedeelte op het werkplan voor 1936 en voor een ander gedeelte op dat voor 1937 staat.

Het lid Emaw, vraagt den Voorzitter, wanneer men denkt over te gaan tot het aanleggen van een geasphalteerden weg van de stad naar Sta Cruz.

t De Voorzitter deelt mede dat daarmede reeds binnen enkele maanden zal worden aangevangen.

~~Waarop de Voorzitter repliceert, dat het verkeer op bedoeld den weg nog niet van dien aard is, dat het de kosten aan den aanleg van zoo'n weg zou-~~ ~~verbanden zou kunnen wettigen, trouwens het grootste transport vindt plaats van Sta Cruz naar San Nicolaas en omgeving; de verbindingsweg van Sta Cruz op den nieuwen weg naar San Nicolaas zal in 1936 worden aangelegd.~~

Hierna wordt de Begrooting bij haar geheel aangenomen.

Als twee de punt der agenda is thans aan de beurt het adres van de Landraden, verzoekende toelating van ~~eenige~~ visschers van vreemde nationaliteit om zoodoende de visch-prijzen op een lage peil te kunnen houden, aangezien er ook een adres bij den Raad is ingekomen, van eenige eigenaren van visschersbooten, met het verzoek, de wenschelijkheid naar voren te brengen, beschermende maatregelen te nemen in den vorm van een heffing op uit den vreemde ingevoerde versch visch, en dus beschouwd kan worden over eenzelfde onderwerp te handelen, wordt besloten beiden adressen tegelijk te behandelen.

De Voorzitter zegt, dat hij naar aanleiding van het verzoek der Landraden, een onderzoek heeft laten instellen naar de visch-prijzen - de bij spreker, hieromtrent ingekomen rapporten, die over een tijdsduur van 10 dagen loopen - hebben bewezen dat de prijzen gedurende dat tijdvak varieerden tusschen acht à tien gulden per dozijn red-snappers, welke prijzen, volgens spreker zeer razonabel te noemen zijn en ver beneden die door genoemde heeren opgegeven prijzen bleven.

Waarop het lid Emaw repliceert dat die prijzen afgeloopde prijzen zijn en nimmer de prijzen kunnen zijn van volwassen red-snappers, en dat de standaard prijs voor die visschen varieert tusschen 12 en 14 gulden per dozijn. Spreker, die zelf visch-expert is, kan met zekerheid verklaren, dat de prijzen voor red-snappers veel hooger was, daar spreker in die dagen geen visch heeft kunnen

verschepen daar de prijzen die hier gevraagd worden geen marge tot winst gaven.

De Voorzitter antwoordt hierop dat toevallig, alle vijf gedurende dat tijdvak binnengekomen schepen, hun vangst, bijna tegen eenzelfde prijs verkochten, zoodat hier geen sprake kan zijn van afgesloten prijzen, zooals het lid Eman beweert; het is spreker niet onbekend dat de prijzen zich regelen naar de vraag voor dat artikel; trouwens is dit ook zeer logisch te noemen - want nadat de Lago zich hier vestigde, steeg de prijs zoo hoog, dat visch een luxe-schotel werd, f3.- en f4.- werd toen voor een visch waarvoor thans f1.- wordt gevraagd betaald. Verder dat de door spreker genoemde proef-steek genomen is in de maand October, zooals de leden uit de overgelegde rapporten kunnen zien. De visschers die daar de booten verkocht worden tegen f1.- per stuk zijn geen kleine visschen. Dat spreker gezien deze prijzen die volgens hem niet buitensporig zijn, het niet gewenscht acht vreemde visschersvolk binnen te halen, van wien men niet eens weet hoe hun ~~eigen lan~~ gedrag ~~in~~ in hun eigen land is geweest en dat dit gelijk zou staan met de inheemsche visschers de brood uit den mond nemen en waar reeds uit den visschersstand stemmen opgaan tot het treffen van protectionistische maatregelen, tegen den invoer van versch-visch uit het Buitenland, waartegen zij niet bij machte zijn te concurreeren is een bewijs dat het prijs-niveau reeds op zijn laagst is gesteld en de toelating van vreemde visschersvolk de belangen van het inheemsche in het gedrang zal brengen. Voor minder dan f0.15 [1]

[1] per pond is visschen volgens spreker niet meer lonend.

Het lid Henriquez is van meening dat juist dit vreemde visschersvolk als een aansporing op het inheemsche werkt, om zich toe te leggen op hun bedrijf, waardoor de aanvoer van versch visch vergroot wordt en de prijzen van zelf ook lager zullen worden. Spreker weet uit ondervinding - hij had zelf twee visschersbooten - dat het inheemsche visschersvolk niet uit visschen gaat, alvorens zij de paar centen die zij uit hun vangst gemaakt hebben, hebben opgemaakt met drank enz. en platzak zitten en geen crediet meer kunnen krijgen, terwijl het vreemde visschersvolk weet dat hij zich aan dergelijke uitspattingen niet kan overgeven, daar hij aan wal zijnde voor zijn kost, ligging en wasch betalen moet en hij als vreemdeling constant aan het werk moet zijn, daar hij anders gevaar loopt uitgezet te worden; hierin is echter een verandering ten goede gekomen, sinds de vestiging alhier van eenige visschers van het eiland Margarita, die dit bedrijf op andere methode gingen uitoefenen en in welks voetsporen onze visschers ook volgden waardoor dit bedrijf geworden is wat het thans is. Spreker acht het daarom in het belang van het visschersvolk zelf, dat eenige vreemde visschers hier toegelaten worden.

Het lid Eman sluit zich aan bij het medelid Henriquez.

De Voorzitter zegt dat bij hem geen bezwaar bestaat [1] ~~eenige~~ vreemde visschers ~~als~~ toe te laten; ~~spreker was onder den indruk dat de leden het in de bedoeling der leden lag, booten van vreemde nationaliteit bemand door visschers van dezelfde nationaliteit toe te laten om het bedrijf uit te oefenen~~

[1] zoo noodig enkele

Wat betreft het adres van eenige eigenaren van visschersbooten, wordt besloten, gezien de geringe hoeveelheid versch visch die met uit het buitenland binnengekomen schepen is aangevoerd, dat de tijd nog niet gekomen is, om beschermende maatregelen hiertegen in het leven te roepen.

Bij de rondvraag wenschte niemand het woord en sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus vastgesteld, goedgekeurd en

gearresteerd in de Vergadering van Maandag den 28e Januari 1936.

De Voorzitter,
Wagemaker

De leden:
J.H. Eman
JMHenriquez

De Secretaris.
H. Oduber

No.1 VERGADERING van den Raad van Politie op Dinsdag den 28n Januari 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I.Wagemaker, Gezaghebber- Voorzitter, J.H.Eman en L.J.M.Henriquez, leden en H.Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna leest de Voorzitter vóór, het schrijven van Z.E. den Gouverneur van Curacao, dd.9 November 1935, No.6060/383, in antwoord op het voorstel van dezen Raad, gedaan in zijne vergadering van den 28n Augustus 1935, betreffende de havenverbetering, welk schrijven reeds onder de leden heeft gecirculeerd.

Aangezien de leden nog geen ernstige studie van de daarbij door Z.Excellentie gedane voorstellen, schijnen te hebben gemaakt, wordt besloten deze aangelegenheid in de eerstvolgende vergadering te behandelen.

Als eerste punt der agenda wordt door den Voorzitter ter tafel gebracht, de ontwerp-begrooting van inkomsten voor het jaar 1937, dewelke met algemeene stemmen, zooals zij ter tafel is gebracht wordt aangenomen.

Thans is aan de beurt, als tweede punt der agenda, het opmaken der lijsten van kiezers. Waartoe de Raad overgegaan zijnde, deze lijsten opmaakt met een aantal van achthonderd drie en negentig kiesbevoegden.

Besloten wordt, dat deze lijsten zooals bepaald bij artikel 18 van de kiesverordening van den 28/30 November 1869, P.B. No.24, zullen worden afgekondigd, aangeplakt en gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden ten bureele van den Gezaghebber nedergelegd.

Bij de rondvraag, vraagt het lid Eman den Voorzitter, na het woord verkregen te hebben, of het in de bedoe-

bedoeling van het bestuur ligt, alleen dat vee, dat onbeheerd op den openbaren weg, op het traject Oranjestad-St.Nicolaas, losloopen, te doen opvangen en schutten,maar dat zulks niet het geval zal zijn met het vee welk langs dat traject grazen en niet op dien weg zelf komen.

Waarop de Voorzitter antwoordt,dat er geen onderscheid zooals door het lid Eman bedoeld,gemaakt kan worden daar dit dan als een halve maatregel te beschouwen zal zijn.Verder dat dit onderwerp reeds in de wekelijksche conferentie ten kantore van spreker, lang en breed,besproken is geworden en dat spreker bij die gelegenheid,het lid Eman, breedvoerig heeft uitgelegd, wat de reden was, voor het de hand doen houden aan het verbod vee onbeheerd los te laten loopen en wat hij met het nemen van maatregelen hiertegen beoogt, n.l.zoowel beveiliging van het verkeer, als bescherming van het eigendom van veehouders. Dat indien het de wensch is van het lid Eman, dat spreker zijn meening ten deze in het openbaar uitspreekt, dan wil hij dat gaarne doen:

Tengevolge van het groot gevaar, dat het vertoefen van groote kudden geiten en schapen op den nieuwen weg, voor het verkeer met motorrijtuigen levert, mede in verband met het feit, dat telken jare een groot aantal geiten en schapen, het slachtoffer worden van motorrijtuigen,welk een aanzienlijk verlies, voor vehhouders beteekent,werd het noodig geacht, het verbod vee onbeheerd los te laten loopen, in zijn volle kracht toe te passen.

Als de veehouders zich rekenschap zouden kunnen geven van hoeveel nut het voor hen zal zijn,zich in corporatie te vormen, voor de bescherming van hun vee, waardoor zij de noodige kosten voor het aanstellen van veehoeders of herders over hunne kudden, gezamelijk zouden kunnen bestrijden en het hiervoren genoemde verlies voorkomen kan worden, zullen zij hiermede geen oogenblik langer dralen en zou hierdoor, al de zorgen van het bestuur betreffende het vrijhouden van de veerkeerswegen en bescherming

van het vee, uit den weg geruimd worden.

Spreker stelt hierop den leden voor, de veehouders tot een vergadering bij een te roepen, om te zien wat in dien zin bereikt zal kunnen worden; beide leden gaan met dit voorstel accoord.

Het lid Henriquez stelt voor, de streken die als weigronden beschouwd worden, aan te wijzen en het nemen van maatregelen tegen het onbeheerd laten losloopen van vee, voor den tijd van drie maanden te schorsen, om de veehouders tijd te geven, om voorzieningen te kunnen treffen.Verder dat men wel met spreker eens zal zijn, dat waar deze wet zoolang buiten werking was, het thans bezwaarlijk ineens toegepast zal kunnen worden, zonder voorafgaande waarschuwing, daar gewoonte van lange jaren wet wordt.

Het lid Eman is van hetzelfde gevoelens als het lid Henriquez en voegt erbij dat het optreden in deze, anders drastisch te noemen is.

De Voorzitter repliceert hierop,dat de veehouders hun vee op hun eigen gronden kunnen laten grazen,al liggen die zelfs langs den weg, mits die gronden afgesloten zijn of wel herders over de kudden worden aangesteld en geen gevaar zou bestaan, dat het vee op den openbaren weg kunnen komen, Verder dat op de Noordkust van het eiland groote weigronden bestaan, waar het vee dat daarop graast,niet het minste gevaar voor het verkeer levert en waar men trouwens ook groote kudden schapen en geiten aantreft. Waar het lid Eman spreekt over drastisch optreden, moet spreker zeggen, dat hij buitengewoon tevreden is over onze politie, die steeds meer waarschuwend dan actief optreedt, juist naar den geest van spreker.

Het lid Eman antwoordt hierop, dat hij niet ~~bedoe~~ bedoelt dat het optreden van de politie drastisch is,maar dat de maatregel drastisch was en verzoekt den Gezaghebber in deze door de vingers te willen zien.

Hierna neemt genoemd lid,Eman, het woord en zegt dat het onderwerp, dat hij thans ter tafel wenscht te

brengen, eene aangelegenheid betreft, die de gemoederen in deze samenleving ten zeerste ontstemd, in actie gebracht en aldus heftige opschudding veroorzaakt heeft.

Spreker zegt om kort te zijn met deze inleiding, dat hij het kind dadelijk bij den naam noemen wil en zegt dat hij hier op het oog heeft, het artikel door den Heer Attwood geschreven in het orgaan van de Standard Oil Co van New-Yersey, welks strekking van beleedigend en bespottend aard is ten opzichte van dit eiland, zoowel van zijne inwoners. De terzake gehouden vergaderingen en protesteerende demonstratie door de bevolking in massa, de ingediende klacht bij den Heer Gezaghebber, door een comite belast met het uiten der grieven en verontwaardiging der bevolking, getuigen van de agressieve spanning waarin de bevolking is geraakt. Antecedenten die dit laakbaar artikel voorafgaan, als krenkende uitlatingen en daden gebezigd en gepleegd in hetzelfde ressort waaruit het besproken artikel ontspringt, minachtende en kleineerende handelwijze gericht tegen Nederlanders op dit eiland, laten z.i. niet toe, iets anders uit het stuk te lezen, dan kwade bedoeling tot benadeeling van het eiland en bevolking in collectief opzicht. De zelfzuchtigheid tot het dupeeren van andermans belang tot eigen voordeel, komt hier volgens spreker, overduidelijk op den voorgrond. Tot zoover nog niet verzadigd de inborsten, zegt spreker, hebben deze ergelijkheden zich geculmineerd, tot de hoogste en weergalooze corruptie op ons bezadigd eiland n.l. een gecaricaturiseerd majesteits schennis ten aanzien van onze geeerbiedigde Koningin, waartegen door werkelijke nationalisten op dit eiland geprotesteerd werd. Uit een indolente verdraagzaamheid, zegt spreker, is dit gemeene euvel, onbestraft gelaten en getolereerd, echter met het gevolg dat wij thans voor ons laag hartigheid inboeten en beleven moeten, eene herhaling daarvan in een niet minder brutale vorm. Dienen wij wederom dit misdrijf goed te praten en een afschepende houding aan te nemen, tegenover de ernstige omstandigheid dat de ge-

geheele bevolking, dientengevolge in opstand is? Dienen wij een volk te negeeren, ter bevrediging van individueele zinnen en belangen? Vraagt spreker.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat hij principieel tegen het aanbrengen van deze aangelegenheid in dezen Raad is, daar z.i. deze zaak buiten de competentie van dezen Raad valt. Volgens spreker bestaan er drie mogelijkheden, voor uitzetting:

1o. dat het artikel van den Heer Attwood van beleedigend aard is en onder competentie van den strafrechter valt;

2o. dat de persoon in questie zonder middelen van bestaan is; en

3o. dat hij gevaarlijk is voor rust en orde; welke voorwaarden geen van allen in het onderhavige geval aanwezig zijn. Verder dat het nimmer tot de competentie van dezen Raad behooren kan hierover te oordeelen.

Spreker zegt verder, dat waar een commissie reeds de grieven van de bevolking bij het bevoegde autoriteit heeft aangebracht, hij niet inziet waarom de Raad ook, zich met deze zaak moet bemoeien, die niet bij hem is aangebracht.

Waarop het lid Eman antwoordt, dat de Raad thans door het aanbrengen hiervan door een zijner leden, behoorlijk kennis van deze zaak dient te nemen en waar het betrokken artikel, zoowel het eiland, als zijne bewoners in een slecht licht stelt en het volksbelang hierdoor wordt geschaadt, meent spreker dat de Raad, als vertegenwoordigend lichaam, zijn protest hiertegen moet doen hooren.

Het lid Henriquez, zegt dat hij principieel met den Voorzitter eens is, wat betreft het onderzoeken, van het al of niet beleedigend zijn van het artikel van den Heer Attwood, maar dat hij niet inziet, de reden waarom de Raad in deze buiten gelaten dient te worden.

Het lid Eman zegt verder, dat het niet in zijn bedoeling ligt, dat de Raad zou gaan onderzoeken, het al of niet beleedigend zijn van het bewuste artikel, maar dat

hij wel zou willen hebben, dat de Raad, gebruikmakende van goed recht, de belangen van dit eiland te beharigen, welke belangen, volgens spreker, door het onderhavige artikel geschaadt worden - deze zaak in den vorm van een motie, bij het bevoegde autoriteit aan te brengen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hij hiertegen geen bezwaar heeft en het lid Henriquez gaat met het voorstel van het lid Emaan accoord.

Waarna de Raad, de volgende motie neemt:

"De Raad van Politie in openbare vergadering bijeen op 28 Januari 1936, kennisgenomen hebbende van de grieven der bevolking van Aruba tegen een artikel voorkomende in het periodiek der Standard Oil Company van New-Yersey, handelende over Aruba en zijn inwoners en waardoor de gemoederen zeer zijn ontstemt, brengt op verzoek der inwoners deze aangelegenheid onder de oogen van Zijne Excellentie den Gouverneur, met verzoek ten deze te willen handelen naar bevind van zaken en gaat over tot de orde van den dag.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 18n Augustus 1936.
De Voorzitter (w.g.) Wagemaker, De Secretaris (w.g.) H. Oduber.

Voor afschrift.
De Secretaris.
[signature]

No.2 VERGADERING van den Raad van Politie op Zaterdag den 18n Juli 1936.

Aanvang 1 uur 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering.

De notulen van de vorige vergadering worden, wegens het niet voltallig zijn van den Raad, niet voorgelezen.

Hierna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de opgemaakte lijsten van kiesbevoegden, ingevolge artikel 8 van de kiesverordening van 28/30 November 1869, P.B.No.24, af te sluiten en vast te stellen, vermits er tegen die lijsten geen bezwaren zijn ingebracht spreker zegt hiertoe bevoegd te zijn, uit kracht van artikel 6 van het reglement van orde, opgenomen in publicatieblad 1867, No.10, laatstelijk gewijzigd bij publicatieblad 1926 No.47.

Waarna deze lijsten met een aantal van achthonderd drie en negentig kiesbevoegden worden gesloten en vastgesteld.

Verder wordt bepaald, dat bedoelde lijsten overeenkomstig artikel 8 dier kiesverordening op nieuw zullen worden afgekondigd.

Niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 18n Augustus 1936.
De Voorzitter (w.g.) Wagemaker, De Secretaris (w.g.) H. Oduber.

Voor afschrift
De Secretaris.
[signature]

No.3 VERGADERING van den Raad van Politie op Dinsdag den 18n Augustus 1936.

Aanvang 3.3o uun 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter en H.Oduber,Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergaderingen voor te lezen,die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de bewijsstukken der benoembaarheid van de gekozen landraden,ingevolge artikel 42 der kiesverordening van den 28/30 November 1869,P.B.No.24, na te zien.

Hiertoe overgegaan zijnde,worden de stukken door den Heer J.H.A.Eman overgelegd,in orde bevonden,terwijl besloten wordt de stukken door den Heer J.C.Arends ingediend, aan te houden tot de eerstvolgende vergadering,om genoemden heer im de gelegenheid te stellen, nadere bewijs te leveren omtrent zijne bezittingen.

Bij de rondvraag wenscht niemand het woord en niet meer te behandelen zijnde,sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 25n September 1936.
De Voorzitter (w.g.) Wagemaker,De leden (w.g.) J.C.Arends, J.H.Eman,De Secretaris (w.g.) H.Oduber.

Voor afschrift
De Secretaris.

H. Oduber

No.4 VERGADERING van den Raad van Politie op Zaterdag den 29n Augustus 1936.

Aanvang 4.30 uur 's namiddags.

Tegenwoordig:de Heeren I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter, J.H.A.Eman,lid en H.Oduber,Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt dat deze spoedvergadering belegd is,om de bewijsstukken van de benoembaarheid van den Heer J.C.Arends,tot landraad, te onderzoeken.

Ten bewijze hiervan zijn de navolgende stukken overgelegd:

1o.Een extract uit zijn gebobrteakte;

2o.Een bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister;

3o.Eene grosse eener akte van overdracht verleden voor den notaris L.C.Kwartsz op Aruba,waarbij hij de rfpachtsrechten van een perceel gronds gelegen in het 4e district op Aruba,heeft verkregen;en

4o.Een verklaring afgegeven door den griffier van het Kantongerecht op Aruba,waaruit blijkt dat hij niet bij rechtelijk vonnis van de benoembaarheid tot landraad is verstoken.

Door den Heer Arends voornoemd, in de zaal tegenwoordig,wordt alsnog overgelegd,eene verklaring,waaruit blijkt dat hij de eigenaar is van het op bovenbedoeld perceel gebouwd huis,hetwelk eene waarde vertegenwoordigt boven de f 500.-- .

Overgegaan zijnde tot het onderzoeken dier stukken,worden deze in orde bevonden en wordt de Heer Arends, door den Voorzitter medegedeeld,dat hij als landraad is toegelaten en noddigt hem tevens uit,alsvorens in functie te treden,den voorgeschreven eed in handen van den Gezaghebber af te leggen.

De Voorzitter richt daarna een kort woord van welkom tot genoemden heer Arends,die deze daarvoor bedankt

Bij de rondvraag wenscht niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde,sluit de Voorzitter deze

vergadering.

Aldus voorgelezen ,goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 25n September 1936.

De Voorzitter (w.g.) Wagemaker,De leden (w.g.) J.C.Arends, J.H.Eman,De Secretaris (w.g.) H.Oduber.

Voor afschrift

De Secretaris

H.Oduber

No.5 VERGADERING van den Raad van Politie op Vrijdag den 25n September 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter,J.C.Arends en J.H.A.Eman,leden en H.Oduber,Secretaris.

Nadat de Voorzitter de vergadering geopend had verklaard, verzoekt het lid Eman het woord en maakt na dit verkregen te hebben, bezwaar tegen het, op uitnoodiging van den Voorzitter,-aangezien er geen andere beschikbare schrijfgelegenheid in de Raad bestond -,aan den hoek van de Raadstafel, plaats nemen door den Heer Kuiperi,Redacteur van het weekblad "El Despertador",genoemd blad daarbij betitelende als een scheldblad,waarvan de redacteur z.i. deze onderscheiding niet waardig is.

De Voorzitter roept het lid Eman tot de orde, naar aanleiding van zijn minder parlementaire uitdrukkingen.

Het lid Arends ondersteunt het bezwaar van het lid Eman.

Het lid Eman verzoekt den Voorzitter, zoo hij niet bereid is, rekening te houden met hun bezwaar, de vergadering te schorsen.

Hierop verzoekt de Voorzitter den heer Kuiperi, plaats te nemen aan een andere in de zaal geplaatste tafel, waarvoor deze echter beleefd bedankt.

Toen de heer Kuiperi zich nu van de Raadstafel verwijderde, voegde het lid Eman hem toe:"Er uit".De Voorzitter roept hem voor de tweede maal tot de orde;waarop hij zich excuseert en verzoekt den Voorzitter,den heer Kuiperi van de Raadstafel te doen verwijderen.

Nadat de orde hersteld was,stelt de Voorzitter, den Secretaris in de gelegenheid, de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna richt de Voorzitter een kort welkomsgroet tot den nieuw gekozen landraad,den heer J.C.Arends.

Het lid Eman sluit zich aan bij de woorden van den Voorzitter.

Het lid Arends, bedankt beide heeren voor hun welgemeende woorden.

Als le punt der agenda, wordt door den Voorzitter ter tafel gebracht, het ontwerp "Algemeene Politiekeur 1936".

Alvorens tot de artikelsgewijze behandeling hiervan over te gaan, vraagt de Voorzitter den leden of zij in eene algemeene beschouwing daarover wenschen te treden.

Waarop het lid Eman het woord neemt en zegt, dat hij een beroep op den Voorzitter, als plaatselijk Hoofd van Politie wil doen, om te zorgen, dat de ambtenaren van politie, bij de in werking treden van deze keur, naar den geest en niet naar de letter der wet zullen optreden. Spreker zegt, bij het doen van dit beroep, bepaalde leden van dat korps op het oog te hebben, doch dat hier niet de plaats is om namen en feiten te noemen, maar dat hij wel genegen is, zulks in een besloten vergadering te doen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hem tot nu toe geen ernstige klacht over dat korps bereikt heeft, maar dat hij bereid is, het lid Eman in de gelegenheid te stellen, zijn klacht te formuleeren.

Hierna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling der keur.

Ad.104 Zegt het lid Eman, dat z.i. dit artikel de chauffeursgilde te veel drukt. Volgens spreker, wordt een aan tuberculose of besmettelijke syphilis lijdende, van het chauffeursbedrijf uitgesloten, terwijl hem niet verboden wordt, in een bakkerij of kruidenierswinkel, waar het gevaar voor besmetting veel grooter is, te gaan werken.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat ook voor deze bedrijven, voorzorgsmaatregelen getroffen zullen worden, doch dat zulks bezwaarlijk in een keur waar het verkeer wordt geregeld gedaan kan worden; alles zal op zijn tijd moeten komen.

Ad.110. Vraagt het lid Eman, uitlegging van de uitdrukking "gegrond vermoeden" .

De Voorzitter geeft een breedvoerige uitlegging van deze uitdrukking, daarbij eenige voorbeelden aanhalende.

Het lid Eman, zegt dit artikel onder voorbehoud aan te nemen.

Ad.150. Stelt het lid Eman voor, de woorden "den in artikel 95 bedoelden deskundige" te wijzigen in, "een door den Gezaghebber te benoemen commissie". Spreker is van oordeel dat drie of meer personen, beter dan één persoon, zullen kunnen oordeelen, hoeveel passagiers een motorvrachtrijtuig kan vervoeren.

De wijziging wordt in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de rondvraag neemt de Voorzitter het woord, na van beide leden vernomen te hebben, dat zij geen nieuwe voorstellen te doen hebben, om een breedvoerige uitlegging te geven, van zijne plannen voor een brandweer voor St.Nicolaas, daar bij de brand die laatst in een lumber-yard aldaar gewoed heeft, gebleken is, dat de brandbluschmiddelen waarover het gouvernement beschikt, niet aan de eischen voldoen. Deze plannen bestaan in het aanleggen van een pijpleiding, die aan zou sluiten op de zeewaterleiding van de Lago Mij, waarin dat water op een constante druk van 48 atmosfeeren wordt gehouden en door het aanleggen van eenige brandputten op St.Nicolaas.

Het lid Eman juicht deze plannen toe en hoopt dat eenzelfde systeem ook voor Oranjestad uitvoerbaar zal blijken te zijn.

De Voorzitter antwoordt hierop dat voor Oranjestad verschillende plannen loopen, maar dat hieromtrent nog niet beslist is.

Hierna neemt het lid Eman het woord en zegt, dat er groote teleurstelling onder de menschen van de buitendistricten heerscht, wegens hunne uitsluiting uit de commissie tot viering van het a.s. huwelijk van H.K.H. Princes Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard zur Lippe Biesterfeld en dat

hij daarom samen met zijn mede-lid Arends, een commissie heeft gevormd en den Raad wil voorstellen f 7000.- voor deze feestviering te voteeren, welk bedrag tusschen de twee commssies zal kunnen worden verdeeld.

De Voorzitter hierop antwoordende, zegt, dat de menschen van de buitendistricten geenszins reden tot teleurstelling hebben, daar zij in de vergadering opgeroepen tot vorming van de commssie, voldoende waren vertegenwoordigd, en die op een legale wijze tot staand is gekomen, Verder dat de lijsten voor de uitnoodiging tot het bijwonen van deze vergadering, door spreker samen met het lid Eman is samengesteld en hij dus in de gelegenheid gesteld was, zooveel namen van menschen uit die districten er op te brengen als hij verkoos. Dat bij de bestaande commissie ook het plan bestaat, sub-commissies voor de buitendistricten te vormen, die hun eigen programmas zullen samenstellen en voor de uitvoering daarvan zorg zullen dragen, onder leiding van het centraal-comité.

Het lid Eman persisteert bij zijn voorstel en wenscht dat de Raad zich zoo spoedig mogelijk tot Z.E. den Gouverneur wendt, met het verzoek f 7000.- beschikbaar te stellen, om gelijkelijk te worden verdeeld tusschen de twee commissies.

De Voorzitter maakt bezwaar hiertegen, waarom het lid Eman hem verzoekt, zijn voorstel in stemming te brengen.

Dit voorstel in stemming gebracht, wordt met meerderheid van stemmen aangenomen, de Voorzitter stemt tegen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 30n October 1936.

De Voorzitter (w.g.) Wagemaker, De leden (w.g.) J.C.Arends, J.H.Eman, De Secretaris (w.g.) H.Oduber.

Voor afschrift

De Secretaris

H. Oduber

No.6. VERGADERING van den Raad van Politie op Vrijdag den 30n October 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I.Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.C.Arends en J.H.A.Eman, leden en H.Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna stelt de Voorzitter den leden, op wiens verzoek deze vergadering is belegd, in de gelegenheid, de door hen op de agenda gebrachte punten van behandeling, voor te dragen.

Het lid Arends van deze gelegenheid gebruikmakende zegt dat in den laatsten tijd, wegens gebrek aan voldoende drinkwater, verscheidene menschen op Sabaneta en St.Nicolaas, er toe zijn overgegaan op eigen kosten, putten op gouvernements-domein te graven, welke putten als openbare putten zijn te beschouwen en waarom hij het bestuur verzoeken wil, deze menschen de gedane kosten te willen vergoeden.

De Voorzitter zegt toe, deze aangelegenheid te ~~zik~~ zullen onderzoeken en zoo er termen daarvoor aanwezig zijn, het verzoek van het lid Arends in te willigen. Verder zegt spreker, dat het niet altijd blijkt, dat het water van de putten die gegraven worden, drinkbaar is. En dat het op de begrooting uitgetrokken bedrag van f 5000.- voor het onderhoud en graven van nieuwe putten, jaarlijks wordt verwerkt, zoodat thans een totaal van 57 putten is bereikt, waarvan allen afgedekt zijn.

Het lid Eman is van oordeel, dat waar de bevolking steeds aan het groeien is en het water der bestaande putten daardoor drukker geschept wordt, met het gevolg dat het water ook hard (braak) wordt, men steeds op een voldoende aantal putten moet kunnen beschikken.

Als tweede punt der agenda, brengt het lid Eman, ter tafel, het verbeteren van eenige niet geasphalteerde wegen,

z.g.binnenwegen,die op de hoofdwegen aansluiten,welke in slechten toestand verkeeren en dringend om reparatie vragen,daarbij zeggende dat alhoewel deze wegen,geen drukverkeerde wegen zijn, zij toch in een berijdbaren toestand onderhouden moeten worden, daar de doktoren, bij het bezoeken hunner patienten en de geestelijken bij het verrichten van hun geestelijk werk, daarvan gebruik moeten maken.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het bestuur heeft en dat er geregeld aan die wegen gewerkt wordt.

Het lid Arends verzoekt den Voorzitter, de verbindingsweg Nieuwe- Oudeweg naar St.Nicolaas,beoosten de R.K. Kerk te Sabaneta,dewelke een drukverkeerde weg is,het eerst voor reparatie in aanmerking te willen doen komen; tevens verzoekt spreker de houtenbrug vóór bedoelde kerk te laten repareeren.

De Voorzitter repliceert hierop, dat aan het verzoek van het lid Arends zal worden voldaan.

Bij de behandeling van het derde punt der agenda, n.l.politiepost op Sabaneta, zijn beide leden van oordeel, dat het wenschelijk is een politiepost op Sabaneta te creeeren, alhoewel zij inzien dat zulks met de tegenwoordige sterkte van het politiekorps,bezwaarlijk zal kunnen gaan, waarom zij dan ook op versterking van dat korps aandringen.

De Voorzitter ziet de noodzakelijkheid van het creëeren van een politiepost op Sabaneta niet in, aangezien de keeren die van daaruit om assistentie is gevraagd,nihil te noemen zijn en daar het trouwens ook bekend staat dat dit volk, in tegenstelling met dat van Sta Cruz, een zeer rustig volk is, het bezitten van een politiepost, zegt spreker spreekt eerder in het nadeel dan in het voordeel van een volk.

Beide leden zijn eens met den Voorzitter,wat betreft het karakter van dat volk, maar zijn van meening,dat een aldaar gestationneerden politieman,zal moeten dienen om de slechte elementen die uit andere plaatsen van het eiland

daar onder het fuiven wanordelijkheden komen plegen te weren.

Bij het voordragen van het vierde punt der agenda, juicht het lid Eman toe, de maatregelen door het bestuur genomen, om het vernielen van vee door honden tegen te gaan daarbij zeggende dat men zich niet voor kan stellen,hoeveel schade deze beesten aan veehouders berokkenen.

De Voorzitter repliceert hierop, dat in de laatste dagen een groot aantal honden, die als moordenaars van vee bekend stonden, door de politie zijn afgemaakt en dat thans de hand streng gehouden wordt aan de hondenverordening.

Bij de behandeling van het vijfde punt der agenda, n.l. aanbrengen van ballustrade aan den verbindingsweg Sta Cruz -/St.Nicolaas, wijst het lid Eman,op de gevaren voor het verkeer met motorrijtuigen op dezen weg,waar deze langs terreindiepten gaart.Spreker zegt, dat het aanbeveling verdient, op de een of andere wijze,door den technicus te bepalen, maatregelen te treffen voor een veilig verkeer op dezen weg.

Nieuweweg

De Raad gaat accoord met deze zienswijze en maakt een voorstel in dien zin.

Bij de behandeling van het zesde punt der agenda, n.l. schutten van vee door de politie,wenscht het lid Eman van den Voorzitter te vernemen, of de grenzen van het dorp St.Nicolaas vastgelegd zijn, daar naar hij vernomen heeft, vee buiten deze grenzen vertoefende,door de politie opgevangen en geschut wordt.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat de grenzen van bedoeld dorp, bij verordening zijn vastgesteld en wat betreft het door het lid Eman genoemd geval, genoemd lid verkeerd moet zijn ingelicht, daar de politie op hare tegenwoordige sterkte, amper de kom van dat dorp patrouilleeren kan en enkel vee binnen die kom vertoefende, opgevangen en geschut wordt, Verder dat men in Oranjestad van dit euvel bevrijd is en men thans haast geen klein vee meer in de

stad ziet rondloopen, enkel heeft men 's nachts nog wel last van losloopende ezels, maar die worden ook geregeld opgevangen, geschut en verkocht en voor een groot gedeelte naar Venezuela, door de koopers uitgevoerd.

Bij de rondvraag neemt het lid Eman het woord en zegt, dat naar aanleiding van de opeengehoopte critiek over het lang uitblijven van de stadsklok, hij een korte beschouwing over de toedracht der zaak wenscht te geven, daarbij zeggende dat aangezien het zoutgehalte in dit klimaat zeer hoog is, de klok uit een speciaal metaal vervaardigd moest worden en heeft dat veel tijd genomen, verder dat spreker van den Gezaghebber vernomen heeft, dat de klok reeds geleverd en onderweg moet zijn.

De Voorzitter het woord nemende zegt, dat zooals door het lid Eman, zoo even uitgelegd, moest de klok uit een speciaal metaal vervaardigd worden, dat bestaand was tegen dit klimaat en van daar de oponthoud dat de uitvoering ondervonden heeft; spreker zegt verder, dat de klok den 10n October j.l. moest zijn geleverd, zoodat wel verwacht mag worden dat zij reeds zeilende is en binnenkort hier verwacht kan worden. Verder dat voor het opstellen dier klok, de toren zal worden opgebouwd met het seinlicht, waardoor zoowel uurwerk als klok op een voldoende hoogte zal komen te staan, de uren zullen door volle slagen en de halve uren door halve slagen worden aangegeven. De klok alleen zal een gewicht van 400 K.G. hebben. Het uurwerk zal electrisch worden opgewonden, maar werkt verder mechanisch door hierdoor zal hij zuiverder werken dan wanneer hij op stroom zou werken, daar hier vaak onderbrekingen daarin voorkomen, waardoor storingen in de tijdsaanwijzing zou ontstaan. Verder dat de klok bij brand en dergelijke gevallen, met den klepper, ook geluid zou kunnen worden.

Het lid Eman neemt hierop het woord en brengt het feit naar voren, dat tegenwoordig veel Bay-rum, als drank o op het eiland gebruikt wordt. In hoeverre dit schadelijk voor de volksgezondheid is of niet, kan spreker leek zijn-

zijnde, niet oordeelen, doch ervaring schijnt bewezen te hebben, dat iemand die veel Bay-rum drinkt, daardoor versuft raakt. Verder weet spreker niet te zeggen, in hoeverre het gebruik van dit stof als drank, tot de veelvuldige gevallen van krakzinnigheid, die zich in den laatsten tijd op het eiland hebben voorgedaan, hiertoe heeft bijgedragen. Volgens spreker is Bay-rum voor 50% den volksdrank geworden en dat de fiscus hierdoor nadeel ondervindt, daar Bay-rum geen accijnzen betaald, terwijl de volksgezondheid er door benadeeld wordt. Aangezien Bay-rum zooals reeds gezegd accijnsvrij is, behoeven degenen die dit stof verkoopen, ook geen vergunningsrecht te betalen en wordt het daarom ook, in de buitendistricten vrijelijk te koop aangeboden en vormt daarom ook in de stad een sterke concurrentie voor de drankwinkels, die wel vergunningsrecht moeten betalen. Volgens spreker is verlaging van den accijns op sterken drank, het middel om dit euvel tegen te gaan.

De Voorzitter repliceert hierop, dat dit volksbelang en in algemeenen zin het misbruik van sterken drank, de volle aandacht van het bestuur heeft; een commissie is reeds gevormd om dit te onderzoeken en aan de hand van het door haar uit te brengen rapport, zal blijken welke maatregelen getroffen dienen te worden om dit euvel tegen te gaan. Door de politie is in de laatste dagen in de verschillende winkels Bay-rum gekocht, om te dienen als monster, welke naar het laboratorium ter onderzoek worden opgezonden, dit onderzoek zal moeten uitwijzen, in hoeverre de bestaandeelen van dit stof, schadelijk zijn voor de gezondheid. Verder dat spreker reeds van een medicus vernomen heeft, dat een dier bestaandeelen, indien in groote dossis genomen, ontzenuwend op den mensch werkt.

Het lid Eman het woord verkrijgende, zegt, dat er critiek uitgeoefend wordt over de vernieuwing van den ouden steiger, sommigen zeggen dat hij te laag wordt gebouwd en anderen, dat al wordt hij verhoogd volgens het laatste plan

hij dan nog lager zal komen, dan de oorspronkelijke.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat bij het vernieuwen van dezen steiger, rekening is gehouden met de behoeften en inzichten van de kleine scheepvaart, doch aangezien de waterstand in de laatste dagen buitengewoon hoog is geweest men er toe moest overgaan tot het wijzigen van het oorspronkelijk plan en werd toen besloten dat hij 15 c.m. hooger zal komen te liggen, waardoor dit werk op f 1200.- hooger zal komen te staan.

Het lid Eman het woord verkrijgende, zegt, dat ex-Gouverneur van Slobbe, de toezegging of belofte had gedaan, dat de haven van Aruba verbeterd zou worden en naar hij vernomen heeft, zijn de uitslagen van de gedane peilingen moedgevend. Spreker wenscht daarom van den Voorzitter te vernemen, in welke stadium de onderhandelingen de uit te voeren werken staan.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt, dat hij na den afloop der peilingen, niets meer over deze aangelegenheid vernomen heeft, maar dat het zijn meening is, dat aan de hand van de uitkomsten der gedane peilingen, men than bezig is aan de kosten berekening, om de benoodigde gelden te kunnen aanvragen.

Het lid Eman zegt hierop, dat de collectieve meening is, dat de verbetering van de haven een vitaal belang voor Aruba is en dat er zeker van is, dat het volk daarom bereid is, andere dingen die op Aruba noodzakelijk zijn op te offeren, opdat deze verbetering tot stand zou kunnen komen.

Het lid Eman sprekende over het a.s. huwelijk van H.K.H. Princes Juliana, hetwelk een goede gelegenheid aan het volk biedt, om zijn aanhankelijkheid aan het Huis van Oranje te toonen en daarom een groot feest moet worden, dat vol vreugde en spontaniteit moet worden gevierd, mag z.i. geen kleineheid ontevredenheid scheppen en hierop stremmend werken. Aanleiding tot ontevredenheid was z.i. tot voor kort, het tot het bekomen van een vergunning tot het doen van

van het een of ander, afhankelijk zijn, van geen achterstallige belasting schuldig zijn; spreker haalt hierbij, eenige passages uit de debatten in den Kolonialen Raad, hierover aan. De Voorzitter hierop repliceerende, zegt, dat nimmer aan iemand een vergunning is geweigerd, omdat hij belasting schuldig was, enkel werd van hem geeischt, dat hij met den Ontvanger, een regeling treffen zou, om zijn achterstallige belasting te betalen en zoodra hij van deze een bewijs had, waaruit bleek dat zoo'n regeling was getroffen, kon hij de verzochte vergunning bekomen. Spreker zegt verder, dat hij het betreurd dat dit systeem losgelaten is, daar hij dit systeem veel humaner acht dan de methodes van den fiscus, die indien met alle gesterngheid toegepast, menigeen ruineeren zou.

Het lid Eman zegt hierop, dat hij niet tegen het systeem zelf, als systeem is, maar dat hij hiertegen is, omdat de Gezaghebber zich dan teveel zou verlaten op de hem door den fiscus verstrekte gegevens, die niet altijd juist zijn en legt ter staving zijner bewering, een gequiteerde belastingbiljet over en zegt daarbij, dat alhoewel hieruit duidelijk blijkt, dat deze belasting voldaan was, de aangeslagene, daarvoor weer werd aangesproken en volgens spreker zijn er meer van dergelijke gevallen, waardoor de mogelijkheid niet wordt uitgesloten, dat iemand die geen belasting schuldig is, bij den fiscus wel als belastingschuldige voorkomt en daarom een vergunning geweigerd zou worden.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt, dat men hiervoor niet meer bevreesd behoeft te zijn, daar dit systeem niet meer gevolgd wordt.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 29n December 1936.

De Voorzitter (w.g.) Wagemaker, De leden (w.g.) J.H.Eman,
De Secretaris (w.g.) H.Oduber.

Voor afschrift
De Secretaris.

No.7. VERGADERING van den Raad van Politie op Dinsdag den 29n December 1936.

Aanvang 8.30 uur 's avonds.

Tegenwoordig:de Heeren I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter, J.H.A.Eman, lid en H.Oduber,Secretaris.

Afwezig: het lid J.C.Arends, zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken, o.a. afschrift van G.B.dd.4 December 1936 No.1955, waarbij de keur,houdende bepalingen omtrent de straatpolitie en andere politievoorschriften op het eiland Aruba, vastgesteld in de vergadering van dezen Raad den 25n September 1936 wordt bekrachtigd.

Daarna brengt de Voorzitter ter tafel de ontwerp-begrooting van uitgaven voor het jaar 1938 en vraagt het lid Eman of hij alvorens tot de artikelsgewijs behandeling hiervan over te gaan, in eene algemeene beschouwing daarover wenscht te treden.

Het lid Eman repliceert hierop, dat de begrooting hem geen aanleiding daartoe heeft gegeven, En verder dat waar de meeste posten die daarop voorkomen, salarissen van ambtenaren betreffen, die bij verordening zijn vastgesteld en waaraan de Raad geen bevoegdheid heeft om te tornen, acht hij het niet noodig de begrooting artikelsgewijs te behandelen,enkel wenscht spreker bij de behandeling van eenige posten,eenige aan-of opmerkingen te maken.Tevens wenscht spreker hierbij aan te stippen,d.z.i. de salarissen der ambtenaren in verhouding met de salarissen die bij particuliere bedrijven betaald worden, veel te laag zijn en daarom wenschen zou, dat dezen Raad de wenschelijkheid naar voren zou brengen, om evenredigheid hierin te brengen.

De begrooting wordt hierna in behandeling genomen.

Ad. 9 Stelt het lid Eman voor, dezen post te verhoogen en te brengen op f 2000.-, daar het bij de collecten die in den laatsten tijd gehouden zijn, gebleken is, dat men niet mag rekenen op particuliere bijdragen voor dat doel.

De Voorzitter repliceert hierop, dat het door het lid Eman naar voren gebrachte feit juist is, doch dat hij eene verhooging tot f 2000-, wel een beetje hoog acht en stelt daarom voor, f 1500.- hiervoor te voteeren, met welk voorstel het lid Eman zich vereenigt.

Ad. 15 Vindt het lid Eman het billijk, dat de Secretaris van dezen Raad, evenals het het geval is met dien van den Kamer van Koophandel, vergoed wordt, daar hij veel van zijn vrije tijd moet opofferen, om den Raad coulant te kunnen dienen en stelt daarom voor, f 300.- voor dit doel uit te trekken. Met welk voorstel de Raad accoord gaat.

Ad. 20 Zegt het lid Eman, dat hij op deze begrooting een post ziet voor de bezetting van de openbare school te St. Nicolaas, doch hij ziet geen gelden uitgetrokken voor den bouw dier school.

Waarop de Voorzitter repliceert, dat reeds op ~~de~~ een vorige begrooting een pro-mermorie post voor dit doel heeft gestaan, daar men toen niet de beschikking had over eene raming der kosten, welke post op de gedrukte begrooting voor 1937 is overgenomen en dus vertrouwd mag worden, dat het volgend jaar aan den bouw zal worden begonnen.

Ad. 50 Merkt het lid Eman op, dat hij ten aanzien van dezen post een principieele opmerking wenscht te maken en wel d.z.i. het werk van den tegenwoordige titularis, onder zijn gewone geestelijk werk valt, waarvoor hij reeds betaling geniet en dus niet voor extra-betaling in aanmerking komt.

De Voorzitter repliceert hierop, dat de toelage die aan den titularis wordt uitgekeerd, niet als eene betaling zijner diensten als zoodanig moet worden beschouwd, maar eerder als eene vergoeding der kosten aan dat werk verbonden, zooals het op informatie uitgaan, omtrent de zaken die bij hem

worden aangebracht en waarvoor hij van zijn auto gebruik moet maken.

Na deze toelichting zegt het lid Eman, dat billijkheidshalve deze post dan moet worden gehandhaafd.

Ad. 117b. Verzoekt het lid Eman eenige inlichtingen omtrent dezen post, voornamelijk wat betreft de opnemer-bouwkundige.

Waarop de Voorzitter zegt, dat de werkzaamheden van den Technisch-ambtenaar zoozeer zijn toegenomen, dat het niet meer dan billijk is, dat hij eenigszins ontlast wordt en dit zal bereikt kunnen worden, door aanneming van een opnemer-bouwkundige, die hem dan in zijn werk zal kunnen bijstaan. Spreker zegt verder, dat de wijze waarop de titularis thans zijn werk moet verrichten, moordend te noemen is en dat zijn gezondheid daaronder lijdt. Verder dat de te benoemen opnemer-bouwkundige, met een gedeelte zijner werkzaamheden zal worden belast, zooals toezicht houden over de verschillende bouwwerken van het gouvernement en het controleeren van den nieuwbouw van particulieren, voor wat betreft het nakomen der bepalingen van de bouwverordening en het uitgeven van vergunningen voor het bouwen, terwijl de Technisch-ambtenaar het oppertoezicht daarover zal uitoefenen en daardoor meer tijd zal hebben voor het administratief werk van dat departement.

Na deze toelichting zegt het lid Eman, geen bezwaar te hebben tegen dezen post.

Ad. 117c. Zegt de Voorzitter als toelichting, dat deze toelage reeds door den titularis werd genoten, doch tijdens de malaise ingetrokken, echter met de belofte dat zoodra het budget beter werd, zij weer toegkend zou worden, en waar dit het geval is, is zij weer op deze begrooting gebracht.

Nadat de Voorzitter nog eenige nadere toelichting had gegeven omtrent de voorgestelde nieuwe werken, als het bouwen van een kantoor voor de recherche- en politiedienst, reparatie van het gouvernements-logeergebouw en verharden en asphalteeren van wegen, wordt de begrooting met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman, na het woord verkregen te hebben, dat er verscheidene factoren zijn, die ontevredenheid onder het volk doen ontstaan en dus stremmend werken op een goede verstandhouding tusschen volk en bestuur. Volgens spreker betreffen de nooden der proletarische klasse, kleine dingen, zooals de putten, de wegen, bescherming van hun vee en den reinigingsdienst en is deze klasse dus gemakkelijk tevreden te stellen. Spreker wenscht van den Voorzitter te vernemen, hoe het bestuur hierin denkt te voorzien.

Waarop de Voorzitter repliceert, dat de cijfers van de gedrukte begrooting van uitgaven voor 1937 een duidelijk beeld geven, op welke wijze aan deze nooden tegemoet wordt gekomen en noemt daarbij de volgende cijfers: Onderhoud en graven van nieuwe putten f 5000.-, waardoor het mogelijk is de bestaande putten te onderhouden en elk jaar 5 a 6 nieuwe putten te graven; onderhoud en aanleg van wegen f 40000.-, waarvan f 25000.- door de motorrijtuigbelasting moet worden gedekt en voor reinigingsdienst, f 25000.- voor benoodigdheden en f 20000.- voor arbeidsloonen.

Wat de klachte of grieven van de gegoede klasse betref zegt het lid Eman, betreffen meerendeels de wijze van toepassing der belastingwetten. Deze grieven komen volgens spreker tot uiting, wanneer voor het een of ander nationale feest, collecten onder de burgerij gehouden wordt, men hoort dan het verwijt, dat het gouvernement hen in hooge belastingen jaagt en schroomt zich niet, om bij hen aan te kloppen, om bij te dragen in de kosten van feestviering. Dit wijst volgens spreker op een geborgen grief, die stremmend werkt op de uitdrukking van nationaal gevoel en is de reden waarom men zich zoo onverschillig toont en niet medeleeft met deze heugelijke feiten. Verder dat de klacht algemeen is, dat de belastingwetten niet naar rechtvaardigheid worden toegepast en dat spreker met bewijzen kan staven dat deze grief niet ongegrond is, waarom hij den Raad voorstelt Z.E. den Gouverneur te verzoeken, een neutraal persoon uit te zenden om de aanslagen te onder-

onderzoeken. De fiscus, zegt spreker, maakt iederen dag fouten in de aanslagen en wanneer men met den Ontvanger hierover gaat praten, wordt men ergens anders verwezen en krijgt daar dan ten antwoord, dat zij met de zaak niets te maken hebben en dat belanghebbende zich tot den Raad van Beroep moet wenden.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hij niet inziet het bezwaar om den door de wet aangegeven weg tot redresseeren van fouten in te slaan, n.l. zijn bezwaar bij den Raad van Beroep te doen, spreker twijfelt er geen oogenblik aan, dat indien de gronden waarop men zich beroept, juist zijn, dat men geen gelijk zal krijgen.

Het lid Eman antwoordt hierop, dat het bezwaar hierin bestaat, dat de Raad van Beroep zich door den Ontvanger die de aanslag heeft gemaakt laat adviseeren en deze zal zijn stelling boven alles moeten verdedigen.

De Voorzitter is van meening dat wanneer de gronden waarop het beroep zich grondt juist zijn en dezen op een duidelijke wijze naar voren worden gebracht, geen enkele Raad, dit af zou kunnen wijzen en dat hij er zeker van is, dat hij een een behoorlijke onderzoek van de zaak zal gelasten. Spreker zegt verder, dat het lid Eman, als vertegenwoordiger van het volk, de geroepen persoon is, om degenen die meenen ten onrechte aangeslagen te zijn, dezen weg te wijzen en hen daarbij behulpzaam te zijn.

Het lid Eman gaat op dit voorstel niet in, waarom de Voorzitter hem verzoekt, de menschen die meenen bezwaar te hebben tegen hun aanslag, bij hem te sturen en zegt dat hij bereid is, hen daarbij te helpen en aande hand van het resultaat hiervan, zal blijken of de Raad zich met deze aangelegenheid moet gaan bemoeien of niet.

Het lid Eman, terugkomende op de grieven der gegoede klasse, zegt dat deze de meening is toegedaan, dat Curacao het leeuwendeel der inkomsten van Aruba krijgt en dat de haven van Aruba niet verbeterd wordt, omdat men op Curacao be-

bevreesd is, dat de haven van Aruba, daardoor een ernstige concurrent voor die van Curacao zou kunnen worden. Deze bewering baseert zich op het feit, dat een pro-memorie post op de begrooting voor 1936/heeft gestaan, maar dat tot nu toe niets indien zin is gedaan.

/voor dat doel

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt, dat wat betreft de bewering dat Aruba niet zijn volle pond uit zijn inkomsten krijgt is ongegrond, men vergete niet dat niet alle uitgaven voor het eiland op zijn begrooting komt, daar vele posten op de begrooting voorkomen, voor het geheele gebiedsdeel, zooals administratie, justitie, onderwijs, godsdienst, openbare gezondheidsdienst enz. enz. waarin ook door Aruba moet worden bijgedragen en zulks voor geen kleine bedragen. Wat betreft de verbetering van de haven, denkt spreker niet, dat Curacao daarvoor bevreesd behoeft te zijn, daar de scheepvaartlijnen, welke die haven aandoen, zulks niet doen alleen terwille van de mooie haven van Curacao, maar omdat die haven een belangrijke transito-haven is geworden en welke kans de haven van Aruba, z.i. nooit zal hebben. Verder zegt spreker geen toekomst voor Aruba te zien, in een goede haven, daar er geen achterland is, dat onder cultuur gebracht kan worden, waardoor een groote immigratie zou kunnen ontstaan, die een heen en weer vervoer van passagiers met zich mede zal kunnen brengen.

Het lid Eman is van meening dat een goede haven, goede perspectieven voor Aruba zal hebben, spreker vertrouwd dat indien de toestanden in Mexico blijven, zooals zij thans zijn, dat de Corona Mij, haar heele bedrijf daar vandaan zal weghalen en een goede haven, zegt spreker, zal veel bijdragen om haar hierheen te halen.

De Voorzitter is van oordeel, dat een uitdieping tot drie en twintig voet, uitbaggering van de westelijke havenmond en verlenging van de pier, waardoor het mogelijk zal zijn drie schepen tegelijk daaraan te kunnen meren- de haven aan de eischen zal kunnen voldoen en dat alle in de Caraïbische Zee varende schepen zonder stoornissen in de haven zullen kun-

kunnen binnenkomen, een grootere diepte acht sprker niet noodig, daar de schepen die een grootere diepgang hebben, Aruba toch terwille van de haven alleen, niet zullen aandoen.

Het lid Eman repliceert hierop, dat naar het schijnt, de Voorzitter ~~xxxx~~ de meening toch is toegedaan, dat er eenige verbetering van de haven va Aruba, noodig is, spreker zou zeer wenschen, dat de Raad Z.E. den Gouverneur, met deze zienswijze in kennis zou stellen.

De Voorzitter heeft hiertegen geen bezwaar.

Het lid Eman, zegt verder, dat het veel tot de feestvreugde van het op komst zijnde feest zal bijdragen, indien bekend kon worden gemaakt, dat de verbetering van de haven, reeds in 1937 tot stand zou komen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Woensdag den 20n Januari 1937.

De Voorzitter (w.g.) Wagemaker, De leden (w.g.) J.C.Arends, J.H.Eman; De Secretaris (w.g.) H.Oduber.

Voor afschrift.

De Secretaris,

J. Oduber

No. 1. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 28e Januari 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de heeren I. Wagemaker, Voorzitter, - Gezaghebber, J.H. Eman en L.J.M. Henriquez, leden en A. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goed gekeurd en gearresteerd.

Hierna leest de Voorzitter vóór, het schrijven van Z.E. den Gouverneur van Curaçao dd. 9 November 1935 #6060/383, in antwoord op het voorstel van dezen Raad gedaan in zijne vergadering van den 28e Augustus 1935, betreffende de havenverbetering, welk schrijven reeds onder de leden heeft gecirculeerd.

Aangezien de leden nog geen ernstige studie van de daarbij door Z. Excellentie gedane voorstellen, beweren te hebben gemaakt, wordt besloten deze aangelegenheid in de eerstvolgende vergadering te behandelen.

Als eerste punt der agenda wordt door de Voorzitter ter tafel gebracht, de ontwerp begrooting van inkomsten voor het jaar 1937, dewelke met algemeene stemmen, zooals het ter tafel is gebracht, wordt aangenomen.

Thans is aan de beurt, als tweede punt der agenda, het opmaken der lijsten van kiezers. Waartoe de Raad overgegaan zijnde, deze lijsten opmaakt met een aantal van 893 kiesbevoegden.

Besloten wordt, dat deze lijsten zooals bepaald bij art. 8 van de kiesverordening van den 28/30 November 1869. P.B. #24, zullen worden afgekondigd, aangeplakt en gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden ten bureele van den Gezaghebber nedergelegd.

Bij de rondvraag vraagt het lid Eman den Voorzitter, na het woord verkregen te hebben,

of het in de bedoeling van het bestuur ligt; alleen dat vee, dat onbeheerd op den openbaren weg, op het traject Oranjestad - St Nicolaas, losloopen, te doen opvangen en schutten maar dat zulks niet het geval zal zijn met het vee welke langs dat traject grazen en niet op den weg zelf komen.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat er geen onderscheid zooals door het lid Eman bedoeld, gemaakt kan worden, daar dit dan als een halve maatregel te beschouwen zal zijn, verder dat dit onderwerp reeds in de onlangs gehouden conferentie ten kantore van spreker, lang en breed, besproken is geworden en dat spreker by die gelegenheid het lid Eman, breedvoerig heeft uitgelegd, wat de reden was, om het de hand doen houden aan het verbod vee onbeheerd los te laten loopen en wat hij met het nemen van maatregelen hiertegen beoogt, n.l. zoowel beveiliging van het verkeer; als bescherming van het eigendom van veehouders.

Dat indien het de wensch is van het lid Eman dat spreker zijn meening ten deze in het openbaar uitspreekt; dan wil hy dat gaarne doen;

Tengevolge van het groot gevaar, dat het omloopen van groote kudden geiten en schapen op den nieuwen weg, voor het verkeer met motorrijtuigen levert, mede in verband met het feit, dat telken jare een groot aantal geiten en schapen, het slachtoffer worden van motorrijtuigen, welk een ~~groot~~ verlies, voor veehouders beteekent, werd het noodig geacht het verbod vee onbeheerd los te laten loopen, in zijn volle kracht toe te passen.

T aanzienlyke

Als de veehouders zich rekenschap zouden kunnen geven van hoeveel nut het voor hen zal zijn, zich in corporatie te vormen, voor de bescherming van hun vee; waardoor zij de noodige kosten voor het aanstellen van vee hoeders of herdersT gezamenlijk zouden kunnen bestrijden en het hierboven genoemde verlies voorkomen kan worden, zullen zij geen oogenblik langer hiermede dralen en

T over hun kudde

zou hierdoor, al de zorgen van het bestuur betreffende het vrijhouden van de wegen van vee en bescherming van het vee, uit den weg geruimd worden.

Spreker stelt hierop aan de leden voor, de veehouders tot een vergadering bijeen te roepen om te zien, wat in deen zin bereikt zal kunnen worden; beide leden gaan met dit voorstel accoord.

Het lid Henriquez stelt voor, de stukken die als weigronden beschouwd worden, aan te wijzen en het nemen van maatregelen tegen het onbeheerd laten los loopen van vee, voor den tijd van drie maanden te schorsen, om de veehouders tyd te geven om voorzieningen te kunnen treffen. Verder dat men wel met spreken eens zal zijn, dat waar deze wet zoolang buiten werking was, het thans bezwaarlyk ineens toegepast zal kunnen worden, zonder voorafgaande waarschuwing, door gewoonte van lange jaren, wet wordt.

Het lid Eman is van hetzelfde gevoelen als het lid Henriquez en voegt erbij dat het optreden in deze ander drastisch te noemen is.

De Voorzitter repliceert hierop, dat de veehouders hun vee op hun eigen gronden kunnen laten grazen, al liggen die zelfs langs den weg, mits die gronden afgesloten zijn of wel herders over de kudden worden aangesteld en geen gevaar zou bestaan, dat het vee op den openbaren weg kunnen komen. Verder dat op de Noordkust van het eiland groote weigronden bestaan, waar het vee dat daarop graast niet de minste gevaar voor het verkeer levert en waar men trouwens groote kudden schapen en geiten aantreft.

Waar het lid Eman spreekt van drastisch optreden, moet spreker zeggen dat hij buitengewoon tevreden is over onze tegenwoordige politie, die steeds meer waarschuwend dan actief optreedt, juist naar den geest van

spreker.
Het lid Eman antwoordt hierop, dat hij niet bedoeld dat het optreden van de politie drastisch is, maar dat de maatregel drastisch was en verzocht den Gezaghebber in deze door de vingers te willen zien.

Hierna neemt genoemd lid het woord en zegt dat het onderwerp, dat hij thans ter tafel wenscht te brengen, eene aangelegenheid betreft, die de gemoederen in deze samenleving ten zeerste ontstemd, in actie gebracht en aldus heftige opschudding veroorzaakt heeft. Spreker zegt om kort te zijn met deze inleiding, dat hij het kind dadelijk bij den naam noemen wil en zegt dat hij hier op het oog heeft het artikel door den heer Attwood geschreven in het orgaan van de Standard Oil Co van New Jersey, welks strekking van beleedigend en bespottend aard is ten opzichte van dit eiland zoowel van zijne inwoners.

De terzake gehouden vergaderingen en protesteerende demonstratie door de bevolking in massa, de ingediende klacht bij den heer Gezaghebber, door een Comite belast met het uiten der grieven en vertegenwoordiging der bevolking, getuigen van de agressieve spanning waarin de bevolking is geraakt.

Antecedenten die dit laakbaar artikel voorafgaan, als krenkende uitlatingen en daden gebezigd en gepleegd in hetzelfde ressort waaruit het besproken artikel ontspringt; minachtende en kleineerende handelwijze gericht tegen Nederlanders op dit eiland laten z.i. niet toe, iets anders uit het stuk te lezen dan kwade bedoeling tot benadeeling van het eiland en bevolking in collectief opzicht. De zelfzuchtigheid tot het [illegible] van andermans belang tot eigen
† volgens spreker, voordeel komt hier† overduidelijk op den voorgrond.

Tot zoover nog niet verzadigd de uitbarsten, zegt spreker, hebben deze eigenlijkheden zich geculmineerd, tot de hoogste en weergalooze Corruptie op ons besadigd eiland n.l. een gecaricaturiseerd Majesteitsschennis ten aanzien van onze geeerbiedigde Koningin, waartegen door [illegible] nationaliteiten op dit eiland geprotesteerd werd. Uit een indolente verdraagzaamheid, zegt spreker, is dit gemeene euvel onbestraft gelaten en getolereerd, echter met het gevolg dat wij thans voor ons laaghartigheid inboeten en beleven moeten eene herhaling daarvan in een niet minder brutale vorm.

Dienen wij wederom dit misdrijf goed te praten en een afschepende houding aan te nemen tegenover de ernstige omstandigheid dat de geheele bevolking diensten gevolge in opstand is? Dienen wij ons volk te negeeren ter bevrediging van individueele zinnen en belangen? Vraagt spreker.

Waarop de Voorzitter antwoordt dat hij principieel tegen het aanbrengen van deze aangelegenheid in dezen Raad is, daar z.i. deze zaak buiten de competentie van dezen Raad valt. Volgens spreker bestaan er
† voor uitzetting. drie† mogelijkheden: 1° dat het artikel van den heer Attwood van beleedigend aard is, en onder de competentie van den strafrechter valt. 2° dat de persoon in questie zonder middelen van bestaan is, en 3° dat hij gevaarlijk is voor rust en orde, welke voorwaarden geen van allen in het onderhavige geval aanwezig zijn. Verder dat het nimmer tot de competentie van dezen Raad behoort hierover te oordeelen.

Spreker zegt, verder, dat waar een commissie reeds de grieven van de bevolking bij het bevoegde autoriteit heeft aangebracht, hij niet inziet waarom de Raad ook zich met deze zaak moet bemoeien,

die niet bij hem is aangebracht.

Waarop het lid Eman antwoordt dat de Raad thans door het aanbrengen door een zijner leden, behoorlijk kennis van deze zaak dient te nemen en waar het betrokken artikel zoowel het eiland als zijne bewoners in een slecht licht stelt en het volksbelang hierdoor wordt geschaadt, meent spreker dat de Raad als vertegenwoordigend lichaam zijn protest hiertegen moet doen hooren.

Het lid Henriquez, zegt dat hij principieel met den Voorzitter eens is, wat betreft het onderzoeken van het al of niet beleedigend zijn van het artikel van den heer Attwood; maar dat hij niet inziet de reden waarom de Raad in deze buiten gelaten dient te worden.

Het lid Eman zegt verder dat het niet in zijn bedoeling ligt, dat de Raad zou gaan onderzoeken, het al of niet beleedigend zijn van het bewuste artikel, maar dat hij wel zou willen hebben, dat de Raad, gebruikmakende van zijn goed recht de belangen van dit eiland te behartigen, welke belangen volgens spreker door het onderhavige artikel geschaadt worden deze zaak in den vorm van een motie, bij het bevoegde autoriteit aan te brengen.

De Voorzitter antwoordt hierop dat hij hiertegen geen bezwaar heeft; en het lid Henriquez gaat met dit voorstel accoord.

Waarna de Raad de volgende motie neemt.

"De Raad van politie in openbare vergadering bijeen op 28 Januari 1936.

Kennis genomen hebbende van de grieven der bevolking van Aruba tegen een artikel voorkomende in het periodiek der Standard Oil Company van New Yersey, handelende over Aruba en zijn inwoners en waardoor de gemoederen zeer zijn ontstemt.

Brengt op verzoek der inwoners deze aangelegenheid onder de oogen van Zijne Excellentie den Gouverneur, met verzoek ten deze te willen handelen naar bevind van zaken en gaat over tot de orde van den dag.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 18e Augustus 1936.

De Voorzitter.
Wagemaker

De Secretaris
O. J. Odubr

No. 2. Vergadering van den Raad van Politie op Zaterdag den 18e Juli 1936.

Aanvang 1 uur 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter en H. Odubér, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering.

De notulen van de vorige vergadering worden, wegens het niet voltallig zijn van den Raad niet voorgelezen.

Hierna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de opgemaakte lijsten van kiesbevoegden, ingevolge artikel 8 van de kiesverordening van 28/30 November 1869, P.B. No 24, af te sluiten en vast te stellen, vermits er tegen die lijsten geen bezwaren zijn ingebracht. Spreker zegt hiertoe bevoegd te zijn uit kracht van artikel 6 van het reglement van orde, opgenomen in publicatieblad 1867 No 10, laatstelijk gewijzigd bij publicatieblad 1926 No 47.

Waarna deze lijsten met een aantal van achthonderd drie en negentig kiesbevoegden worden gesloten en vastgesteld.

Verder wordt bepaald dat bedoelde lijsten overeenkomstig artikel 8 der kiesverordening op nieuw zullen worden afgekondigd.

Niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 18e Augustus 1936.

De Voorzitter,
J. Wagemaker

De Secretaris
H. Odubér

No 3. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 18e Augustus 1936.

Aanvang 3 u. 30 m. 's namiddags.

Tegenwoordig: De Heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter en H. Odubér, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergaderingen voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de bewijsstukken der benoembaarheid van de gekozen Landraden, ingevolge artikel 42 der kiesverordening van den 28/30 November 1869, P.B. 1869 No 24, na te zien.

Hiertoe overgegaan zijnde, worden de stukken door den heer J.H.A. Eman overgelegd, in orde bevonden, terwijl besloten wordt de stukken door den heer J.C. Arends ingediend, aan te houden tot de eerstvolgende vergadering, om genoemden heer in de gelegenheid te stellen, nadere bewijs te leveren omtrent zijne bezittingen.

Bij de rondvraag wenscht niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 25e September 1936.

De Voorzitter.
J. Wagemaker

De leden.
J.C. Arends
J.H. Eman

De Secretaris.
H. Odubér

N° 4.

Vergadering van den Raad van Politie op Zaterdag den 29e Augustus 1936.

Aanvang 4 u. 30 m. 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.H.A. Eman, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt dat deze spoed-vergadering belegd is, om de bewijsstukken van de benoembaarheid van den Heer J.C. Arends, tot landraad, te onderzoeken.

Ten bewijze hiervan zijn de navolgende stukken overgelegd:

1e Een extract uit zijn geboorteakte,

2e Een bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister, en

3e Eene grosse eener akte van overdracht verleden voor den notaris L. C. Kwartsz op Aruba, waarbij hij de erfpachtrechten van een perceel grond gelegen in het 4e district op Aruba, heeft verkregen.

F 4e Een verklaring afgegeven door den Griffier op het Kantongerecht op Aruba, waaruit blijkt dat hij niet bij rechtelijk vonnis van de benoembaarheid tot landraad is verstoken;

[initials]

F Door den Heer Arends voornoemd, in de zaal tegenwoordig, wordt alsnog overgelegd, eene verklaring, waaruit blijkt dat hij de eigenaar is van het op bovenbedoeld perceel gebouwd huis, hetwelk eene waarde vertegenwoordigt boven de f500=

Overgegaan zijnde tot het onderzoeken dier stukken, worden deze in orde bevonden en wordt den Heer Arends, door den Voorzitter medegedeeld dat hij als landraad is toegelaten en noodigt hem tevens uit, alvorens in functie te treden den voorgeschreven eed in handen van den Gezaghebber af te leggen.

Waarop Spreker richt daarna een kort woord van welkom tot genoemden heer Arends, die deze daarvoor bedankt.

Bij de rondvraag wenscht niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 25e September 1936.

De Voorzitter.
I. Wagemaker

De leden.
J. C. Arends
J. H. Eman

De Secretaris,
H. Oduber

N° 5

Vergadering van den Raad van Politie op Vrijdag den 25e September 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

Nadat de Voorzitter de vergadering geopend had verklaard, verzocht het lid Eman het woord en maakt, na dit verkregen te hebben, bezwaar tegen het, op uitnoodiging van den Voorzitter — aangezien er geen andere beschikbare schrijfgelegenheid in de Raadzaal bestond — aan den hoek van de raadstafel, plaats nemen door den Heer Kuiperi, Redacteur van het weekblad "El Despertador", genoemd blad daarbij betitelende als een scheldblad waarvan de redacteur z.i. deze onderscheiding niet waardig is.

De Voorzitter roept het lid Eman tot de orde, naar aanleiding van zijn minder parlementaire uitdrukkingen.

Het lid Arends ondersteunt het bezwaar van het lid Eman.

Het lid Eman verzocht den Voorzitter, zoo hij niet bereid is, rekening te houden met hun bezwaar, de vergadering te schorsen.

Hierop verzocht de Voorzitter den Heer Kuiperi, plaats te nemen aan een andere in de zaal geplaatste tafel, waarvoor hij echter beleefd bedankt. Toen de heer Kuiperi zich nu van de Raadstafel verwijderde, voegde het lid Eman hem toe: "Er uit." De Voorzitter roept hem voor de tweede maal tot de orde. Waarop hij zich excuseert en verzocht den Voorzitter, den Heer Kuiperi van de raadstafel te doen verwijderen.

Nadat de orde hersteld was, stelt de Voorzitter den Secretaris in de gelegenheid, de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna richt de Voorzitter een kort welkoms-

groet, tot den nieuw gekozen Landraad, den Heer J. C. Arends.

Het lid Eman sluit zich aan bij de woorden van den Voorzitter.

Het lid Arends bedankt beide heeren voor hun welgemeende woorden.

Als 1e punt der agenda wordt door den Voorzitter ter tafel gebracht het ontwerp "Algemeene Politieverordening 1936".

Alvorens tot de artikelsgewijze behandeling hiervan over te gaan, vraagt de Voorzitter den leden of zij in eene algemeene beschouwing daarover wenschen te treden.

Waarop het lid Eman het woord neemt en zegt, dat hij een beroep op den Voorzitter als plaatselijke Hoofd van Politie wil doen, om te zorgen, dat de ambtenaren van politie bij de inwerkingtreding van deze keur, naar den geest en niet naar de letter der wet zullen optreden. Spreker zegt, bij het doen van dit beroep, bepaalde leden van dat korps op het oog te hebben, doch dat hier niet de plaats is om namen en feiten te noemen, maar dat hij wel genegen is, zulks in een besloten vergadering te doen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat hem tot nu toe geen ernstige klacht over dat korps bereikt heeft, maar dat hij bereid is het lid Eman, in een besloten vergadering in de gelegenheid te stellen, zijn klacht. te formuleeren.

Hierna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling der keur.

Art. 104. Zegt het lid Eman, dat z. i. dit artikel de chauffeursgilde te veel drukt. Volgens spreker, wordt een aan tuberculose of besmettelijke syphilis lijdende, van het chauffeursbedrijf uitgesloten, terwijl hem niet verboden wordt, in een bakkerij of kruideniersvak, waar het gevaar voor besmetting veel grooter is, te gaan werken.

De Voorzitter antwoordt hierop dat ook voor deze bedrijven, voorzorgsmaatregelen getroffen zullen worden, doch dat zulks bezwaarlijk in een keur waar het verkeer wordt geregeld, gedaan kan worden; alles zal op zijn tijd moeten komen.

Art. 110. Vraagt het lid Eman, uitlegging van de uitdrukking "gegrond vermoeden".

De Voorzitter geeft een breedvoerige uitlegging van deze uitdrukking, daarbij eenige voorbeelden aanhalende.

Het lid Eman zegt dit artikel onder voorbehoud aan te nemen.

Art. 150. Stelt het lid Eman vóór, de woorden "den in artikel 95 bedoelden deskundige" te wijzigen in "een door den Gezaghebber te benoemen Commissie". Spreker is van oordeel dat drie of meer personen, beter dan één persoon, zullen kunnen oordeelen, hoeveel passagiers een motorvrachtrijtuig kan vervoeren.

De wijziging wordt in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de rondvraag neemt de Voorzitter het woord, na van beide leden vernomen te hebben, dat zij geen nieuwe voorstellen te doen hebben, om een breedvoerige uitlegging te geven, van zijne plannen voor een brandweer voor San Nicolaas, daar bij de brand die laatst in een lumber-yard aldaar gewoed heeft, gebleken is, dat de brandblusschingsmiddelen waarover het gouvernement beschikt, niet aan de eischen voldoen.

Deze plannen bestaan in het aanleggen van een pijpleiding die aan zou sluiten op de zeewaterleiding van de Lago Mij. waarin dat water op een constante druk van 48 atmosferen wordt gehouden en door het aanleggen van eenige brandputten op San Nicolaas.

Het lid Eman juicht deze plannen toe en hoopt dat eenzelfde systeem ook voor Oranjestad uitvoerbaar zal blijken te zijn.

De Voorzitter antwoordt hierop dat voor Oranjestad verschillende plannen loopen, maar

dat hieromtrent nog niets beslist is.

Hierna neemt het lid Eman het woord en zegt dat groote teleurstelling onder de menschen van de buitendistricten heerscht, wegens hunne uitsluiting uit de commissie tot viering van het a.s. huwelijk van H.K.H. Princes Juliana met Z.H. Prins Bernard zur Lippe Biesterfeld en dat hij daarom samen met zijn mede-lid Arends, een commissie heeft gevormd en den Raad wil voorstellen f 7000 voor deze festiviering te voteeren; welk bedrag ~~op den~~ tusschen de twee commissies zal kunnen worden verdeeld.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt, dat de menschen van de buitendistricten geen reden tot teleurstelling hebben, daar zij in de vergadering opgeroepen tot vorming van de commissie voldoende waren vertegenwoordigd en die op een legale wijze tot stand is gekomen. Verder dat de lijsten voor de uitnoodiging tot het bijwonen van deze vergadering, door spreker samen met het lid Eman is samengesteld en hij dus in de gelegenheid gesteld was, zooveel namen van menschen uit die districten er op te brengen als hij verkoos. Dat bij de bestaande commissie ook het plan bestaat, sub-commissies voor de buitendistricten te vormen, die hun eigen programma's zullen samenstellen en voor de uitvoering daarvan zorg zullen dragen, onder leiding van het centraal-comité.

Het lid Eman persisteert bij zijn voorstel en wenscht dat de Raad zich zoo spoedig mogelijk tot Z.E. den Gouverneur wendt met het verzoek f 7000.- beschikbaar te stellen, om gelijkelijk te worden verdeeld tusschen de twee commissies.

De Voorzitter maakt bezwaar hiertegen, waarom het lid Eman hem verzocht zijn voorstel in stemming te brengen.

Dit voorstel in stemming gebracht wordt met meerderheid van stemmen aangenomen, de Voorzitter stemt tegen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 30e October 1936.

De Voorzitter.

Wagemaker

De leden:

L. C. Arends

J. H. Eman

De Secretaris.

[illegible]

No 6.

Vergadering van den Raad van Politie op Vrijdag den 30e October 1936.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber, Voorzitter, J. C. Arends en J. H. A. Eman leden en H. Odiber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna stelt de Voorzitter den leden, op wiens verzoek deze vergadering is belegd, in de gelegenheid, de door hen op de agenda gebrachte punten van behandeling, voor te dragen.

Het lid Arends, van deze gelegenheid gebruik makende, zegt dat in den laatsten tijd, wegens gebrek aan voldoende drinkwater, verschillende menschen op Sabaneta en San Nicolaas, er toe zijn overgegaan op eigen kosten, putten op gouvernements-domein te graven, welke putten als openbare putten zijn te beschouwen en waarom hij het bestuur verzoeken wil, deze menschen de gedane kosten te willen vergoeden.

De Voorzitter zegt toe deze aangelegenheid te zullen onderzoeken en zoo er termen daarvoor aanwezig zijn, het verzoek van het lid Arends in te willigen. Verder zegt spreker, dat het niet altijd blijkt, dat het water van de putten die gegraven worden drinkbaar is. En dat het op de begrooting uitgetrokken bedrag van ƒ 5000.- voor onderhoud en graven van nieuwe putten jaarlijks wordt verwerkt, zoodat thans een totaal van 57 putten is bereikt, waarvan allen afgedekt zijn.

Het lid Eman is van oordeel, dat waar de bevolking steeds aan het groeien is en het water der bestaande putten daardoor teveel geschept wordt met het gevolg dat het water ook hard (brak) wordt, men steeds op een voldoende aantal putten moet kunnen beschikken.

Als tweede punt der agenda, brengt het lid Eman ter tafel; het verbeteren van eenige niet geasphalteerde wegen, z.g. binnenwegen, die op de hoofdwegen aansluiten, welke in slechten toestand verkeeren en dringend om reparatie vragen, daarbij zeggende dat, alhoewel deze wegen geen druk verkeerende wegen zijn, zij toch in een berijdbaren toestand onderhouden moet worden, daar de dokters, bij het bezoeken hunner patienten en de geestelijken bij het verrichten van hun geestelijk werk, daarvan gebruik moeten maken.

De Voorzitter antwoordt hierop dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het bestuur heeft en dat er geregeld aan die wegen gewerkt wordt.

Het lid Arends verzoekt den Voorzitter de verbindingsweg Nieuwe- Oude weg van San Nicolaas, benoorden de R. K. Kerk te Sabaneta, dewelke een druk-verkeerde weg is, het eerst voor reparatie in aanmerking te willen doen komen; tevens verzocht spreker de houten brug vóór bedoelde kerk te laten repareeren.

De Voorzitter repliceert hierop dat aan het verzoek van het lid Arends zal worden voldaan.

Bij de behandeling van het derde punt der agenda, n.l. politiepost op Sabaneta, zijn beide leden van oordeel, dat het wenschelijk is, een politiepost op Sabaneta te creëeren, alhoewel zij inzien dat zulks met de tegenwoordige sterkte van het politiekorps, bezwaarlijk zal kunnen gaan, waarom zij dan ook op versterking van dat korps aandringen.

De Voorzitter ziet de noodzakelijkheid van het creëeren van een politiepost op Sabaneta niet in, aangezien de keeren dat van daaruit om assistentie is gevraagd, nihil te noemen zijn en daar het tevens ook bekend staat dat het werk, in tegenstelling met dat van

Sta Cruz, een zeer rustig volk is; het bezitten van een politiepost spreekt eerder in het nadeel dan in het voordeel van een volk.

Beide leden zijn eens met den Voorzitter, wat betreft het karakter van dat volk, maar zijn van meening, dat een aldaar gestationneerden politieman, zal moeten dienen, om de slechte elementen, die uit andere plaatsen van het eiland, daar onder het fuiven wanordelijkheden komen plegen, te weren.

Bij het voordragen van het vierde punt der agenda, juicht het lid Eman toe, de maatregelen door het bestuur genomen, om het vernielen van vee door honden, tegen te gaan, daarbij zeggende dat men zich niet voor kan stellen, hoeveel schade deze beesten aan veehouders berokkenen.

De Voorzitter repliceert hierop, dat in de laatste dagen een groot aantal honden, die als moordenaars van vee bekend stonden door de politie zijn afgemaakt en dat thans de hand streng gehouden wordt aan de honden-verordening.

Bij de behandeling van het vijfde punt der agenda, n.l. aanbrengen van balustrade aan den verbindingsweg Sta Cruz - Nieuwe weg San Nicolaas, wijst het lid Eman op de gevaren voor het verkeer met motorrijtuigen op dezen weg, waar deze langs een diepte gaat. Spreker zegt dat het aanbeveling verdient; op de een of andere wijze, door den technicus te bepalen, maatregelen te treffen voor een veilig verkeer op dezen weg.

De Raad gaat accoord met deze zienswijze en maakt een voorstel in deen zin.

Bij de behandeling van het zesde punt der agenda, n.l. schutten van vee door de politie, wenscht het lid Eman van den Voorzitter te vernemen of de grenzen van het Dorp San Nicolaas vastgelegd zijn, daar naar hij vernomen heeft, vee buiten deze grenzen vertoevende, door de politie opgevangen en geschut wordt.

Waarop de Voorzitter antwoordt dat de grenzen van bedoeld Dorp bij verordening zijn vastgesteld en wat betreft het door het lid Eman genoemd geval, genoemd lid verkeerd moet zijn ingelicht, daar de politie op haar tegenwoordige sterkte, amper de kom van dat Dorp patrouilleeren kan en enkel vee binnen die kom vertoevende opgevangen en geschut wordt. Verder dat men in Oranjestad van dit euvel bevrijd is en men thans haast geen klein vee meer in de stad ziet rondloopen, enkel heeft men 's nachts nog wel last van loslopende ezels, maar die worden ook geregeld opgevangen, geschut en verkocht en voor een groot gedeelte naar Venezuela, door de koopers uitgevoerd.

Bij de rondvraag neemt het lid Eman het woord en zegt, dat naar aanleiding van de opeengehoopte critiek over het lang uitblijven van de stadsklok; hij een korte beschouwing over de toedracht der zaak wenscht te geven daarbij zeggende dat aangezien het zoutgehalte in het klimaat zeer hoog is, de klok uit een speciaal metaal vervaardigd moet worden en heeft dat veel tijd genomen, verder dat spreker van den Gezaghebber vernomen heeft, dat de klok reeds geleverd en onderweg moet zijn.

De Voorzitter het woord nemende zegt dat zooals door het lid Eman zoo even uitgelegd, moet de klok uit een speciaal metaal vervaardigd worden, dat bestand was tegen dit klimaat en van daar de oponthoudt dat de uitvoering ondervonden heeft, spreker zegt verder dat de klok den 10e October j.l. moest zijn geleverd, zoodat wel verwacht mag worden dat zij reeds zeilende is en binnen kort hier verwacht kan worden. Verder dat voor het opstellen der klok, de toren zal worden

opgebouwd met het seinlicht, waardoor zoowel uurwerk als klok op een voldoende hoogte zal komen te staan, de uren zullen door volle slagen en de halve uren door halve slagen worden aangegeven. De klok alleen zal een gewicht van 400 KG. hebben. Het uurwerk zal dagelijks worden opgewonden, maar wordt verder mecanisch door, hierdoor zal zij zeker der werken dan ~~op stroom~~, wanneer zij op stroom zou werken, daar hier vaak onderbreking daarin voorkomt, waardoor storingen in de tijdsaanwijzing zou ontstaan. Verder dat de klok bij brand en dergelijke gevallen, met de klepper, ook geluid zou kunnen worden.

Het lid Eman neemt hierop het woord en brengt het feit naar voren, dat tegenwoordig veel Bay-rum, als drank op het eiland gebruikt wordt; In hoeverre dit schadelijk voor de volksgezondheid is of niet kan spreker lechs zijnde, niet oordeelen, doch ervaring schijnt bewezen te hebben, dat iemand die veel Bay-rum drinkt dan door versuft raakt. Verder weet spreker niet te zeggen, in hoeverre het gebruik van dit stof als drank, tot de veelvuldige gevallen van krankzinnigheid die zich in den laatsten op het eiland hebben voorgedaan, hiertoe heeft bijgedragen. Volgens spreker is Bay-Rum voor 50% een volksdrank geworden en dat de fiscus hierdoor nadeel ondervindt, daar Bay-rum geen accijnzen betaald, terwijl de volksgezondheid er door benadeeld wordt. Aangezien Bay-rum, zooals reeds gezegd accijnsvrij is, behoeven degenen die dit stof verkoopen, ook geen vergunningsrecht te betalen en wordt het daarom ook in de buitendistricten vrijelijk te koop aangeboden en vormt daarom ook in de stad een sterke concurrentie voor de drankwinkels die wel vergunningsrecht moeten betalen. Volgens spreker is verlaging van den accijns op sterken drank, het middel om dit euvel

tegen te gaan.

De Voorzitter repliceert hierop, dat dit volksbelang en in algemeenen zin het misbruik van sterken drank, de volle aandacht van het bestuur heeft; een commissie is reeds gevormd om dit te onderzoeken en aan de hand van het door haar uit te brengen rapport, zal blijken welke maatregelen getroffen dienen te worden om dit euvel tegen te gaan. Door de politie is in de laatste dagen in de verschillende winkels Bay-rum gekocht, om te dienen als monster, welke naar het laboratorium ter onderzoek worden opgezonden; dit onderzoek zal moeten uitwijzen in hoeverre de bestanddeelen van dit stof schadelijk zijn voor de gezondheid. Verder dat spreker reeds van een medicus vernomen heeft, dat een der bestanddeelen, indien in groote dosis genomen, ontzenuwend op den mensch werkt.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt dat er critiek uitgeoefend wordt over de vernieuwing van den ouden steiger, sommigen zeggen dat hij te laag wordt gebouwd en anderen, dat al wordt hij verhoogd volgens het laatste plan, hij dan nog lager zou komen dan de oorspronkelijke.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat bij het vernieuwen van dezen steiger, rekening is gehouden met de behoeften en wenschen van de kleine scheepvaart, doch aangezien de waterstand in de laatste dagen buitengewoon hoog is geweest, men er toe moest overgaan tot het wijzigen van het oorspronkelijke plan en werd toen besloten dat hij 15 c.M. hooger zal komen te liggen, waardoor dit werk op f. 1200 hooger zal komen te staan.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt dat ex-Gouverneur van Slobbe de toezegging of belofte had gedaan dat de haven van Aruba verbeterd zou worden en naar hij

vernomen heeft zijn de uitslagen van de gedane peilingen meedgedeeld. Spreker wenscht daarom van den Voorzitter te vernemen in welke stadium de onderhandelingen over de uit te voeren werken staan.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt dat hij na den afloop der peilingen, niets meer over deze aangelegenheid vernomen heeft, maar dat het zijn meening is, dat aan de hand van de uitkomsten der gedane peilingen men thans bezig is aan de kosten berekening om de benoodigde gelden te kunnen aanvragen.

Het lid Eman zegt hierop, dat de collectieve meening is, dat de verbetering van de haven een vitaal belang voor Aruba is en dat hij er zeker van is, dat het volk daarom bereid is, andere dingen die op Aruba noodzakelijk zijn op te offeren, opdat deze verbetering tot stand zou kunnen komen.

Het lid Eman sprekende over het a.s. huwelijk van H.K.H. Princes Juliana, hetwelk een goede gelegenheid aan het volk biedt, om zijn aanhankelijkheid aan het huis van Oranje te tonen en daarom een groot feest moet worden, dat vol vreugde en spontaniteit moet worden gevierd; mag z.i. geen kleinigheid ontevredenheid scheppen en hierop stremmend werken. Aanleiding tot ontevredenheid was, z.i., tot voor kort, het tot het bekomen van een vergunning tot het doen van het een of ander, afhankelijk zijn, van geen achterstallige belasting schuldig zijn; spreker haalt hierbij eenige passages uit de debatten in den Kol. Raad hierover, aan.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt dat nimmer aan iemand een vergunning is geweigerd; omdat hij belasting schuldig was, enkel werd van hem geeischt, dat hij met den Ontvanger een regeling treffen zou om zijn achterstallige belastingen te betalen en zoodra hij van deze een bewijs had, waaruit bleek dat zoo'n regeling was getroffen, kon hij de verzochte vergunning bekomen. Spreker zegt verder, dat hij het betreurd dat dit systeem losgelaten is daar hij dit systeem veel humaner acht dan de methodes van den fiscus, die indien met alle gestrengheid toegepast, menigeen ruineeren zou.

Het lid Eman zegt hierop, dat hij niet tegen het systeem zelf, als systeem is, maar dat hij hiertegen is omdat de Gezaghebber zich dan teveel zou verlaten op de hem door den fiscus verstrekte gegevens, die niet altijd juist zijn en legt ter staving ~~hiervan~~ een gequiteerde belasting biljet en zegt daarbij dat alhoewel hieruit duidelijk blijkt dat deze belasting voldaan was, de aangeslagene daarvoor weer werd aangesproken en volgens spreker zijn er meer van dergelijke gevallen, waardoor de mogelijkheid niet wordt uitgesloten dat iemand die geen belasting schuldig is, bij den fiscus wel als belastingschuldige voorkomt en daarom een vergunning geweigerd zou worden.

Tijner bewering.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De Voorzitter hierop repliceerende zegt dat men hiervoor niet meer bevreesd behoeft zijn, daar dit systeem niet meer gevolgd wordt.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en geameteekend in de vergadering van Dinsdag den 29e December 1936.

De Voorzitter
M. Arends [illegible]

De leden.
H. Eman

De Secretaris.
[illegible]

No 7. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 29e December 1936.

Aanvang 8.30 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.H.A. Eman, lid en H. Oduber, Secretaris.

Afwezig het lid J.C. Arends, zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Kennis. Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken, o.a. afschrift ~~...~~ G.B. #1985, dd. 4 December 1936, waarbij de Keur, houdende bepalingen omtrent de straatpolitie en andere politievoorschriften op het eiland Aruba, vastgesteld in de vergadering van dezen Raad den 25e September 1936, wordt bekrachtigd.

Daarna brengt de Voorzitter ter tafel de ontwerp-begrooting van uitgaven voor het jaar 1938 en vraagt het lid Eman of hij alvorens tot de artikelsgewijze behandeling hiervan over te gaan, in eene algemeene beschouwing daarmee wenscht te treden.

Het lid Eman repliceert hierop dat de begrooting hem geen aanleiding daartoe heeft gegeven. En verder waar de meeste posten die daarop voorkomen, salarissen van ambtenaren betreffen, die bij verordening zijn vastgesteld en waaraan de Raad geen bevoegdheid heeft om te tornen, acht hij het noodig de begrooting artikelsgewijs te behandelen, echter wenscht spreker bij de behandeling van eenige posten eenige aan- of opmerkingen te maken. Tevens wenscht spreker hierbij aan te stippen, d.z.i. de salarissen der ambtenaren in verhouding met de salarissen die bij particuliere bedrijven betaald worden, veel te laag zijn en daarom wenschen zou dat dezen Raad de wenschelijkheid naar voren zou brengen om evenredigheid hierin te brengen.

De begrooting wordt hierna in behandeling genomen.

Ad. Stelt het lid Eman voor, dezen post te verhoogen en te brengen op ƒ2000.-, daar het bij de collecten die in den laatsten tijd gehouden zijn, gebleken is, dat men niet mag rekenen op particuliere bijdragen voor dat doel.

De Voorzitter repliceert hierop, dat het door het lid Eman naar voren gebrachte feit juist is, doch dat hij eene verhooging tot ƒ2000, wel een beetje hoog acht en stelt daarom voor ƒ1500 hiervoor te verleenen, met welk voorstel het lid Eman zich vereenigt.

Ad. Vindt het lid Eman, het billijk dat de Secretaris van dezen Raad, evenals het het geval is met dien van den Kamer van Koophandel, vergoed wordt, daar hij veel van zijn vrije tijd moet opofferen, om den Raad van dienst te kunnen dienen en stelt daarom voor ƒ300.- voor dit doel uit te trekken.

Met welk voorstel de Raad accoord gaat.

Ad. Zegt het lid Eman, dat hij op deze begrooting een post ziet voor de bezetting van de openbare school te St. Nicolaas, doch ziet geen gelden uitgetrokken voor den bouw dier school.

Waarop de Voorzitter repliceert dat reeds op een vorige begrooting een pro-memorie post voor dit doel heeft gestaan, daar men toen nog niet de beschikking had over eene raming der kosten, welke post op de gedrukte begrooting voor 1937 is overgenomen, en dus verwacht mag worden dat het volgend jaar aan den bouw zal worden begonnen.

Ad. Merkt het lid Eman op, dat hij ten aanzien van dezen post eene principieele opmerking wenscht te maken en wel d.z.i. het werk

'tbegenwoordige. van den titularis, onder zijn gewone geestelijke werk valt, waarvoor hij reeds betaling geniet en dus niet voor extra-betaling in aanmerking komt.

De Voorzitter repliceert hierop dat de toelage die aan den titularis wordt uitgekeerd,

niet als eene betaling zijner diensten als zoodanig moet worden beschouwd, maar eerder als eene vergoeding der kosten aan dat werk verbonden, zooals het op informatie uitgaan, omtrent de zaken, die bij hem worden aangebracht, en waarvoor hij van zijn auto gebruik moet maken.

Na deze toelichting, zegt het lid Eman, dat billijkheidshalve deze post dan moet worden gehandhaafd.

Id. Verzoekt het lid Eman eenige inlichtingen omtrent dezen post, voornamelijk wat betreft de opnemer-bouwkundige.

Waarop de Voorzitter zegt, dat de werkzaamheden van den Technisch-ambtenaar zoo zeer zijn toegenomen, dat het niet meer dan billijk is, dat hij eenigszins ontlast wordt en dit zal bereikt kunnen worden door aanneming van een opnemer bouwkundige, die hem dan in zijn werk zal kunnen bijstaan. Spreker zegt verder dat de wijze waarop de titularis thans zijn werk moet verrichten, moordend te noemen is en dat zijn gezondheid daaronder lijdt. Verder dat de te benoemen opnemer bouwkundige met een gedeelte zijner werkzaamheden zal worden belast, zooals toezicht houden over de verschillende bouwwerken van het gouvernement en het controleeren van de nieuwbouw van particulieren, voor wat betreft het nakomen der bepalingen van de bouwverordening en het uitgeven van vergunningen voor het bouwen. Terwijl de Technisch ambtenaar het oppertoezicht daarover zal uitoefenen en meer tijd zal hebben voor het administratief werk van dat departement.

Na deze toelichting zegt het lid Eman, geen bezwaar tegen dezen post te hebben.

Id. Zegt de Voorzitter, als toelichting, dat deze toelage reeds door den titularis werd genoten, doch tijdens de malaise ingetrokken, echter met de belofte dat zoodra het budget beter werd, zij weer toegekend zou worden. En waar dit het geval is, is zij weer op deze begrooting gebracht.

Nadat de Voorzitter nog eenige nadere toelichtingen had gegeven omtrent de voorgestelde nieuwe werken, als het bouwen van een kantoor voor den recherche- en politiedienst, reparatie van het gouvernements-logeergebouw en verharden en asphalteeren van wegen, wordt de begrooting met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman, na het woord verkregen te hebben, dat er verscheidene factoren zijn, die ontevredenheid onder het volk doen ontstaan en dus stremmend werken op een goede verstandhouding tusschen volk en bestuur. Volgens spreker, betreffen de noden der proletarische klasse, kleine dingen, zooals de putten, de wegen, bescherming van hun vee en den reinigingsdienst, en is deze klasse dus gemakkelijk tevreden te stellen. Spreker wenscht van den Voorzitter te vernemen hoe het bestuur hierin denkt te voorzien.

Waarop de Voorzitter repliceert, dat de cijfers van de gedrukte begrooting van uitgaven voor 1937 een duidelijk beeld geven, op welke wijze aan deze noden tegemoet wordt gekomen en noemt daarbij de volgende cijfers: Onderhoud en graven van nieuwe putten f5000, waardoor het mogelijk is de bestaande putten te onderhouden en elk jaar 5 @ 6 nieuwe putten te graven, onderhoud en aanleg van wegen f40,000, waarvan f25000,- door de motorrijtuigbelasting moet worden gedekt en voor reinigingsdienst; f25000.- voor benoodigdheden en f20.000.- voor arbeidsloonen.

Wat de klachte of grieven van de gegoede klasse betreft, zegt het lid Eman, betreffen meerendeels de wijze van toepassing der belastingwetten. Deze grieven komen volgens spreker tot uiting, wanneer voor het een of ander nationale feest, collectes onder de burgerij gehouden wordt, men hoort dan het verwijt, dat het gouvernement hen in hooge.

belasting jaagt en schroomt zich niet bij hen aan te kloppen, om bij te dragen in de kosten van feestviering. Dit wijst volgens spreker op een geborgen grief, die stemmend werkt op de ontwikkeling van nationaal gevoel en is de reden waarom men zich zoo onverschillig toont en niet medeleeft met deze heuglijke feiten. Verder dat de klacht algemeen is dat de belastingwetten niet naar rechtvaardigheid worden toegepast en dat spreker met bewijzen kan staven dat de grief niet ongegrond is, waarom hij den Raad voorstelt Z. Ex. den Gouverneur te verzoeken, een neutraal persoon uit te zenden om de aanslagen te onderzoeken. De fiscus zegt spreker maakt iederen dag fouten in de aanslagen en wanneer men met den Ontvanger hierover gaat praten, wordt men ergens anders verwezen en krijgt daar dan tot antwoord dat zij met de zaak niets te maken hebben en dat belanghebbende zich tot den Raad van Beroep moet wenden.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hij niet inziet het bezwaar om den door de wet aangegeven weg tot redresseeren van fouten in te slaan t.w. zijn bezwaar bij den Raad van Beroep te doen, spreker twijfelt geen oogenblik aan, dat indien de gronden waarop men beroept juist zijn, dat men gelijk zal krijgen.

Het lid Eman antwoordt hierop dat het bezwaar hierin bestaat, dat de Raad van Beroep zich door den Ontvanger, die de aanslag heeft gemaakt, laat adviseeren en deze zal zijn stelling boven alles moeten verdedigen.

De Voorzitter is van meening dat wanneer de gronden waarop ~~zijn~~ het beroep zich grondt ~~grond~~ juist zijn en deze op een duidelijke wijze naar voren ~~brengen~~ worden gebracht!, geen enkele Raad dit af zou kunnen wijzen en dat hij er zeker van is dat hij een behoorlijke onderzoek van de zaak zal gelasten. Spreker zegt verder, dat het lid Eman, als vertegenwoordiger van het volk, de geroepen persoon is, om degenen die meenen ten onrechte aangeslagen te zijn, dezen weg te wijzen en, hen daarbij behulpzaam te zijn.

Het lid Eman gaat op dit voorstel niet in, waarom de Voorzitter hem verzoekt de menschen die meenen bezwaar te hebben tegen hun aanslag, bij hem te sturen en zegt dat hij bereid is hen daarbij te helpen, en aan de hand van het resultaat hiervan zal blijken of de Raad zich met deze aangelegenheid moet gaan bemoeien of niet.

Het lid Eman, terugkomende op de grieven der goede klasse, zegt dat deze de meening is toegedaan, dat Curaçao het leeuwendeel der inkomsten van Aruba krijgt en dat de haven van Aruba niet verbeterd wordt, omdat men op Curaçao bevreesd is, dat de haven van Aruba daardoor een ernstige concurrent voor die van Curaçao zou kunnen worden. Deze bewering baseert zich op het feit, dat een pro-memorie post op de begrooting voor 1936 heeft gestaan maar dat tot nu toe niets in deze zin is gedaan.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt dat wat betreft de bewering dat Aruba niet zijn volle pond uit zijn inkomsten krijgt is ongegrond, men vergete niet dat niet alle uitgaven voor het eiland op zijn begrooting komt, daar vele posten op de begrooting voorkomen voor het geheele gebiedsdeel, zooals administratie, justitie, onderwijs, godsdienst, openbare gezondheidsdienst enz enz, waarin ook door Aruba moet worden bijgedragen en zelfs van geen kleine bedragen.

Wat betreft de verbetering van de haven denkt spreker niet dat Curaçao daarom bevreesd behoeft te zijn, daar de scheepvaartlijnen welke die haven aandoen, zulks niet

dan alleen terwille van de mooie haven van Curaçao maar omdat die haven een belangrijke transito haven is geworden en welke kans de haven van Aruba z.i. nooit zal kunnen krijgen. Verder zegt spreker geen toekomst voor Aruba te zien in een goede haven, daar er geen achterland is, dat onder cultuur gebracht kan worden, waardoor een groote immigratie zou kunnen ontstaan, die een heen en weer verkeer van passagiers met zich mede zal kunnen brengen.

Het lid Eman is van meening dat een goede haven goede perspectieven voor Aruba zal hebben, spreker verwacht dat indien de toestanden in Mexico blijven, zooals zij thans zijn, dat de Corona Mij. haar heele bedrijf daarvandaan zal weghalen en een goede haven, zegt spreker, zal veel bijdragen om haar hiernaartoe te halen.

De Voorzitter is van oordeel dat een uitdieping tot dertig voet, uitbagging van de westelijke havenmond en verlenging van de pieren waardoor het mogelijk zal zijn drie schepen tegelijk daaraan te kunnen meren, de haven aan de eischen zal kunnen voldoen, en dat alle in de Caraibische zee varende schepen zonder bezwaren in de haven zullen kunnen binnenkomen, een grootere diepte acht spreker niet noodig, daar de schepen die een grootere diepgang hebben Aruba toch terwille van de haven alleen niet zullen aandoen.

Het lid Eman repliceert hierop, dat naar het schijnt, de Voorzitter de meening toch is toegedaan, dat er eenige verbetering van de haven van Aruba noodig is, spreker zou zeer wenschen, dat de Raad Z.E. den Gouverneur met deze zienswijze in kennis zou stellen.

De Voorzitter heeft hiertegen geen bezwaar.

Het lid Eman zegt verder, dat het veel tot de feestvreugde van het op handen zijnde feest zal bijdragen, indien bekend kan worden gemaakt dat de verbetering van de haven reeds in 1937 tot stand zou komen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Woensdag den 20e Januari 1937.

De Voorzitter.
M. Wagemaker

De leden.
J. G. Arends
J. H. Eman

De Secretaris.
O. J. Odulio

#1. Vergadering van den Raad van Politie op Woensdag den 20e Januari 1937.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, voorzit. Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna brengt de Voorzitter ter tafel de ontwerp-begrooting van inkomsten voor het jaar 1938, en vraagt den leden of zij alvorens tot het artikelsgewijs behandelen hiervan over te gaan, in eene algemeene beschouwing wenschen te treden en na van beide leden een ontkennend antwoord te hebben bekomen, wordt hiertoe overgegaan en wordt zij zooals zij ter tafel is gebracht aangenomen.

Het lid Eman spreekt zijn voldoening uit, over het feit dat de begrooting van inkomsten steeds in crescendo is.

Als 2e punt der agenda, komt thans in behandeling de ontwerp-bioscoopkeur 1937. Ad. 3. Zegt het lid Eman, dat hij er principieel tegen is, keuringsbevoegdheid te geven aan één enkel persoon, zooals bij het onderhavige artikel het geval is, ten opzichte van den Gezaghebber.

Hierdoor ontstaat een debat tusschen de Voorzitter en het lid Eman, waarbij de Voorzitter te kennen geeft, dat deze keur in denzelfden geest als die van Curaçao ontworpen is.

Het lid Eman verklaart eindelijk, dit artikel zooals het in deze keur geredacteerd is aan te nemen, echter onder voorbehoud, dat de Raad zich het recht behoudt, zoo de keur niet naar wensch werkt, deselve te wijzigen.

De verdere behandeling van deze ontwerp-keur geeft geen aanleiding tot andere aan- of opmerkingen en wordt zij zooals zij ter tafel is gebracht, aangenomen.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman, na het woord verkregen te hebben, dat minder gewenschte toestanden vigeerend bij het plaatselijk bestuur, veroorzaakt door ophedden en handeling van bepaalde ambtenaren hem ertoe drijven, een kleine beschouwing te houden over de prestaties van landsdienaren.

Wat de bezoldiging der ambtenaren betreft, verwijst spreker naar hetgeen hij reeds enkele dagen geleden, bij de behandeling der begrooting van uitgaven gezegd heeft, als zijn zienswijze ter deze en blijft hij bij zijne bewering dat de door het Bestuur uitbetaalde tractementen, in verhouding met die door het particulier bedrijf betaald, te laag zijn. Spreker zegt, dat hij daarom ook principieel direct accoord is gegaan met de op genoemde begrooting voorgestelde post tot verhooging der inkomen van den Technisch ambtenaar bij Openbare Werken.

Spreker zegt, dat echter door de landsraden ook gelet dient te worden, of de prestaties van het bij de Overheid dienende personeel, welke indien correct, geacht kan worden, als de voornaamste factor tot het onderhouden van een behoorlijke verhouding tusschen Volk en Overheid.

Volgens spreker zijn de landsraden bij de uiting van hunne meening in de zittingen van den Raad van Politie niet onderworpen aan eenige ondergeschiktheid en zouden zelfs verplicht de waarheid kunnen zeggen, doch spreker houdt van de sociologie en wenscht ten uiterste te vermijden menschen te ergeren, waarom hij alleen in beschouwenden zin, zonder in detail te treden, noch den Raad voorstellen tot actie tegen de door hem zooeven bedoelde wantoestanden, wijzen op de plicht van iedere ambtenaar, van voorkomend, zedelijk

en tactvol te zijn bij zijn optreden tegenover het dienstbelangend publiek.

Volgens spreker vertegenwoordigen de ambtenaren de Koningin op administratief gebied, in dat opzicht dat zij in Haar naam de wet uitoefenen en dat zij daarom geen oogenblik uit het oog moeten verliezen, dat hetgeen Onze Koningin, met de handhaving der Wet beoogt, niets anders is dan het welzijn van Haar Volk.

Spreker zegt, zich zoover te hebben bepaald tot de administratieve ambtenaren die in directe aanraking staan met het publiek, doch dat bijvoorb. ten opzichte van den Gezaghebber eene opmerking heeft, welke betreft zaken uit hooger ressort. en wel het tactvol optreden van den Gezaghebber tegenover de Landraden, die hoofdelijk deel uitmaakten van het Oranje Comité.

Spreker zegt verder, dat de Landraden meerdere keeren tegen handelingen van den Gezaghebber, bij den Gouverneur geprotesteerd hebben, zoodat het lijkt een chronische neiging bij dezen te bestaan, de Landraden te negeeren, want indien de Gezaghebber in de Landraden zag de samenstelling der autoriteit van dit eiland, zijn houding zeer zeker anders zou zijn geweest.

Volgens spreker, zijn de Landraden - tot samenstelling van den Raad, het controleerend lichaam -, door het volk tot zijn vertegenwoordigers gekozen in overleg met de Kroon en niet met eenig Bestuur of gezaghebbend lichaam, en staan dientengevolge minstens op een lijn met den Gezaghebber, bijgevolg aanleiding voor den Gezaghebber om met onderscheiding, een aanpassend houding tegenover hen te staan.

Spreker zegt verder, dat het hem niet in de bedoeling ligt, deze aangelegenheid

F lijkheid uit sluit om het publiek om [illegible] het daar behandelde kennis te nemen, waardoor naar buiten altijd een eenzijdige indruk blijft bestaan.

R.B.

J.H.E.

Od.

in deze zitting ter behandeling voor te stellen, doch dat hij voorhands de waarheid den boom blijven bijleggen wil, onder de verwachting, dat in de toekomst een degelijke optreden wel achterwege zal blijven.

F Waarop de Voorzitter het lid Eman verzocht indien hij klachten tegen bepaalde ambtenaren heeft, met feiten voor den dag te komen en niet zoo vaag te spreken, daar hij anders het door het lid Eman gesprokene als unfaire aantijgingen zal moeten beschouwen. F

Het lid Eman repliceert, dat zooals reeds door hem gezegd, hij geen feiten en ~~details~~ wenscht te ~~[illegible]~~ noemen.

De Voorzitter zegt hierop, dat heel wat aan het lid Eman vergeven is, doch dat hij niet voornemens is toe te staan, dat het lid Eman, den Raad gebruikt om zijn gal tegen de ambtenaren uit te spuwen.

Waarop het lid Eman antwoordt, dat wanneer hij de een of andere aanmerking over de ambtenaren wenscht te maken hij zulks, in overeenstemming met zijn collega in een besloten vergadering zou kunnen doen. F

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de Vergadering van Maandag, den 1e Maart 1937.

De Voorzitter,
Wagemaker

De leden:
J. D. Arends
J. H. Eman

De Secretaris.
O. J. Odulo

F De Voorzitter maakt de opmerking, dat het niet aangaat om in algemeenen zin het ambtenarencorps van plichtverzaking of onvolledige uitoefening van hun ambt te beschuldigen zonder daarbij personen en feiten duidelijk naar voren te brengen, aangezien het scheren over een kam, op het heele korps een blaam werpt en zulks is in een openbare vergadering van de Politie Raad niet te verdedigen noch te tolereeren.

R.B.

J.H.E.

Od.

F De Voorzitter wijst er op, dat een dergelijke wijze van behandeling niet door de beugel zou kunnen, om reden een algemeene aantijging in ~~het~~ een openbare vergadering gedaan bij een dergelijke behandeling in een besloten vergadering, de [illegible]. F

105

No 2.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 1e Maart 1937.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: De Heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden, en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

De Raad gaat hierna over tot het opmaken der lijsten van kiezers overeenkomstig artikel 5 der Kiesverordening van den 28/30 November 1869, P.B. 1869 No 24.

Aangezien daarbij gebleken is dat er verschillende menschen, die aan de bij dat artikel gestelde vereischten voldoen, niet op die lijsten waren gebracht, wordt besloten de verdere opmaking der lijsten aan te houden tot Maandag over 14 dagen, om alsdan die personen, alsnog er op te brengen.

Bij de rondvraag, vraagt het lid Arends de aandacht van het Bestuur voor de wegen van Sabaneta, die volgens spreker, niet eens den naam van "wegen" verdienen, gezien de slechte toestand waarin zij verkeeren. Spreker vraagt verder of het niet mogelijk is een paar kilometers van die wegen te asphalteeren.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat de herstelling van den verbindingsweg Sabaneta met den nieuwen weg naar St. Nicolaas, benevens de R.K. Kerk, zooals door het lid Arends, in een vorige vergadering verzocht, reeds plaats heeft gehad. Spreker zegt verder, dat asphalteering van een gedeelte dier wegen niet mogelijk is, eerstens omdat de daarvoor benoodigde gelden niet aangevraagd zijn en tweedens omdat de omstandigheden, die het noodzakelijk maakten om een geasphalteerden verbindingsweg Sta Cruz - Nieuwe weg naar St. Nicolaas aan te leggen, voor Sabaneta niet aanwezig zijn. Verder zegt spreker dat er drie soorten wegen zijn, n.l. eerste, tweede en derde klasse wegen en dat men niet over kan gaan een derde klas weg - onder welke categorie de wegen van Sabaneta vallen - te asphalteeren, terwijl er nog eerste klasse wegen daarop staan te wachten. Volgens spreker schuilen de gebreken aan de wegen op Aruba, in het feit, dat de bestaande wegen, niet tegen het moderne zware verkeer bestand zijn. De Voorzitter stelt genoemd lid, Arends, vóór, om samen met hem op inspectie dier wegen uit te gaan, om te onderzoeken, in hoeverre deze wegen voor reparatie in aanmerking komen en de wijze waarop dit geschieden moet. Met welk voorstel het lid Arends accoord gaat.

Het lid Arends wijst daarna op de wenschelijkheid van een politiepost op Sabaneta, daarbij zeggende dat zelfs in den goeden ouden tijd, toen er nog geen petroleum-industrieën op Aruba gevestigd waren, Sabaneta zijn politie-post had.

De Voorzitter hierop repliceerende, zegt, dat hij de noodzakelijkheid van deze voorziening niet inziet, deze voorziening, zegt spreker, regelt zich, al naar gelang de criminaliteit op een bepaalde plaats af- of toeneemt; de criminaliteit op Sabaneta, is volgens spreker, zoo goed als nihil te noemen; een voorstel in den geest van het lid Arends is daarom dan ook niet te rechtvaardigen. Uit de politie-rapporten is geen enkele vecht- en steekpartijen en andere rustverstoringen te constateeren, die zoo'n voorziening urgent maken. Verder zegt spreker, dat zelfs met den besten goeden wil ter wereld, hij niet aan den wensch van het lid Arends - die ten deze den wensch van het dorp Sabaneta beweert te vertolken - tegemoet zou kunnen komen, aangezien hij niet over voldoende politie beschikken kan en

spreker met de in werking treden van de nieuwe politie-kaart een aanzienlijke toename harer werkzaamheden verwacht, die zeer zeker wel 4 man geheel zullen absorbeeren.

Beide leden zien hierin een reden te meer om op uitbreiding van dat korps aan te dringen.

Het lid Eman acht een politiepost op Sabaneta noodzakelijk, volgens spreker behoort dat in een geordende maatschappij, een politieman, zegt spreker, vertegenwoordigd het gezag en treedt representatief op en handhaaft de orde en zou z.i. ook kunnen bijdragen om overrijding van vee en overschrijding van de maximum snelheid op den nieuwen weg te voorkomen.

Het lid Eman, ziet in de omstandigheden van het geregeld voorkomen van stakingen en andere ongeregeldheden in Mexico, groote kans, dat Eagle Oil Co. hare bedrijven aldaar stop zal zetten, om zich ergens anders te vestigen, waar zij hiervan vrijwaard zou kunnen blijven en die haar meer zekerheid voor haar bedrijf bieden kan en zegt dat men deze kans niet voorbij mag laten gaan en dat de haven van Aruba, met het oog hierop, verbeterd dient te worden, om haar hierwaarts toe te lokken.

De Voorzitter ziet in deze feiten juist een omstandigheid om haar met het gouvernement te laten coöpereeren. Waar het zoo'n machtige concern betreft, acht spreker het niet billijk, dat alle aan de verbetering van de haven verbonden kosten ten laste van het gouvernement zouden komen, terwijl zij het grootste profijt van die werken zal trekken, zoo zij er toe mocht komen zich hier te vestigen en deze haven haar bedrijfshaven te maken.

Het lid Eman zegt verder, dat de uitbreiding van de Eagle de verwachting doet koesteren, dat de verplaatsing van haar heele bedrijf op Aruba, een questie van tijd is, volgens spreker, staat de Eagle reeds met den eenen voet op Aruba en met den anderen op Mexico. Spreker zegt verder, dat ex-Gouverneur van Slobbe niet tegen de uitbaggering van de haven was en stelt den Raad voor, aan de hand van het hiervoren gezegde, den Gouverneur, met de zienswijze van den Raad hieromtrent in kennis te stellen.

Met welk voorstel de Raad accoord gaat.

Hierna vraagt het lid Eman of de toezicht of schouwdrijving over openbare werken, door den Raad, niet geregeld zou kunnen plaatsvinden.

De Voorzitter stelt hierop voor, om elke maand een dag te nemen om schouw te drijven; met welk voorstel de leden accoord gaan.

Hierna spreekt het lid Eman over de fiscus, die volgens spreker, alhoewel van de juistheid van de opgelegde aanslagen niet zeker, geen consideratie met de belastingplichtigen toont, waardoor menige belasting onrechtmatig geind wordt en de belastingplichtigen hierdoor veel last ondervinden, spreker zegt, niet te beweren dat zulks met opzet geschiedt, maar dat het wel voorkomt.

Hierna vraagt genoemd lid of het niet tot de competentie van den Gezaghebber behoort, het verleenen van vergunningen voor den verkoop van sterken drank en verder waarom aan de Lago Club wel zoo'n vergunning is verleend, terwijl zulks voor het dorp St Nicolaas geweigerd wordt.

De Voorzitter repliceert hierop dat sinds 1934 een rondschrijven van den Gouverneur is uitgegaan, waarbij de geheele bevoegdheid in handen van den Procureur-Generaal is overgegaan. Verder dat zoolang hij niet over voldoende politie beschikken kan, hij tegen het verleenen van zoo'n vergunning voor het dorp St. Nicolaas zal moeten adviseeren.

Waarop het lid Eman vraagt waarom dan deze onderscheid is gemaakt met de Lago.

Club, spreker acht de verkoop van sterken drank, evenals de voorzieningen, als telefoon, waterleiding, postkantoor en electrische verlichting, een sociale noodzakelijkheid voor St. Nicolaas.

De Voorzitter repliceert hierop; dat men de menschen die op de Lago Club komen, nooit vergelijken kan met de schepselingen, die in het dorp St. Nicolaas komen; deze zijn immers van een zeer lager maatschappelijk peil, zelfs nu, met den verkoop van bier alleen, ondervindt de politie veel last van deze soort menschen; men vergete niet dat de haven van St Nicolaas een wereld haven is geworden en dat het onverantwoordelijk van het bestuur zal zijn, den verkoop van sterken drank toe te staan, zoolang de politiestukke niet uitgebreid wordt.

Beide leden opperen groote bezwaren, tegen dezen toestand, waardoor aan deze voorziening niet tegemoet kan worden gekomen en dringen aan op eene uitbreiding van de politie.

Hierna zegt het lid Eman, dat er commentaren rondgaan over het misplaatst zijn van de stadsklok.

Waarop de Voorzitter repliceert dat het eenigste commentaar dat hij ooit hierover vernomen heeft, betreft het artikel dat in de "El Despertador" gestaan heeft en waarbij geinsinueerd werd om de klok op de plein voor het nieuwe gouvernementsgebouw te plaatsen. De kosten aan den bouw van een nieuwe toren verbonden, voor het opstellen van de stadsklok, zouden in dit geval hebben gestaan, zooals een claxon tot een auto, terwijl door het gebruiken van den ouden toren op het fort Zoutman, die spreker als een der sieraden van de stad beschouwt, die historische beteekenis beteekenis heeft, dat werk op een bedrag van f2300.- is komen te staan.

Het lid Eman, deelt de zienswijze van den Voorzitter en is van oordeel dat deze uitlegging indien eerder gegeven, veel commentaar zou hebben kunnen voorkomen.

Verder zegt het lid Eman, dat hij naar aanleiding van het critiek dat in den laatsten tijd in den Koloniale Raad over de ~~politie~~ militaire-politie is gevoerd, wenscht te constateeren dat de militaire politie op Aruba, de beste politie die wij op Aruba hebben gehad is gebleken te zijn, alle andere polities die wij vroeger hebben gehad, waren fiascos, doch spreker, wenscht toch te wijzen, op het gevaar, dat één bedorven appel, een mandvol bederven kan, en dat daarom die appel daaruit dient te worden verwijderd, dit geldt ook ten aanzien van onze politie. Tevens is het een genoegen voor spreker te kunnen constateeren, dat naar het schijnt de burger politie ook verstandiger is geworden, daar men thans bijna geen klachten daarover hoort.

De Voorzitter bedankt het lid Eman voor zijne woorden van waardeering over de politie.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en geaccepteerd in de vergadering van Dinsdag den 16e Maart. 1937.

De Voorzitter.

Wagemaker.

De leden.

[signature]

H. Eman

De Secretaris.

O. J. Oduber

No 3. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 16e Maart 1937.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren J. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

De Raad gaat hierna over tot de verdere opmaking der lijsten van kiezers, overeenkomstig art. 5 der kiesverordening. (P.B. 1869. #24.).

Bedoelde lijsten worden opgemaakt met een totaal van 977 kiesbevoegden. Besloten wordt deze lijsten, zooals bepaald bij het laatste lid van art. 6 der evengemelde verordening, af te kondigen, aan te plakken en ter inzage van een ieder, gedurende veertien dagen, ten bureele van den Gezaghebber neder te leggen.

Daarna komt in behandeling de voorgestelde wijziging van de door dezen Raad op den 20e Januari d.j. gemaakte bioscoopkeur.

Ad 3. Zegt het lid Eman, principieel bezwaar te hebben, zooals reeds bij de eerste behandeling het geval was, tegen het keuringsbevoegdheid geven aan één enkel persoon, daar
5 dit volgens spreker tegen de usance indruist, dat keuring door meerdere personen geschieden moet. Volgens spreker wordt hiermede een geestelijk of zedelijk suprematie aan dien persoon boven anderen toegekend. Bij herkeuring, zegt spreker, zal het oordeel van die persoon op dat van meerdere worden voorop gesteld, wat volgens spreker onlogisch is.

De Voorzitter repliceert, dat hij formeel eens is met de zienswijze van het lid Eman, maar dat hij overigens vrij neutraal tegenover het bezwaar van genoemd lid staat. Spreker zegt, toch te willen wijzen op het feit dat er een instantie bestaan moet, waarop men zich beroepen kan, zoo men zich niet bij het oordeel van de keuringscommissie wenscht neer te leggen en dat dit het geval is op Curaçao, bij den Procureur-Generaal, als Hoofd van Politie en dat daarom de Gezaghebber, als plaatselijk Hoofd van Politie, gekozen is, doch dat spreker geen bezwaar heeft, dat men die bevoegdheid aan een andere autoriteit zou toekennen. Verder dat het spreker niet bekend is, dat ooit gebruik is gemaakt van deze instantie, bij de keuring toch verwacht men dat het oordeel van de commissie zal gebaseerd zijn op redelijkheid en zedelijkheid.

Hierna zegt het lid Eman, dat alhoewel de door den Voorzitter gegeven toelichting zijne bezwaren niet ontzenuwd heeft, hij bedoeld artikel zooals het thans geredigeerd is, onder voorbehoud aanneemt.

Het lid Arends is van hetzelfde gevoelen.

De overige wijzigingen geven geen aanleiding tot aan- of opmerkingen en worden zooals zij ter tafel zijn gebracht aangenomen.

Daarna gaat de Raad over tot het vaststellen van de uit te keeren aandeelen aan de Roomsch Katholieke en Protestantsche Gemeente, uit de ontvangsten van de Armenkas over 1936, zooals bepaald bij de G.B. dd. 22 Juli 1936, No 1239. (P.B. 1936. No 74) zooals gewijzigd bij die van den 28e September 1936, No 1381. (P.B. 1936 No. 97).

Besloten wordt, dat aan de Roomsch Katholieke Gemeente, vijf aandeelen, terwijl aan de Protestantsche Gemeente twee aandeelen zullen worden uitgekeerd zijnde respectievelijk f 3627.32 en f 1450.92.

De heeren De Boer en Van Driel, in de zaal tegenwoordig, maken bezwaar tegen deze verdeeling. Volgens de heer Van Driel, komen de verschillende kerkgenootschappen op St. Nicolaas, ook in aanmerking

voor een aandeel.

De Voorzitter deelt die meening niet, daar volgens spreker, die kerken niet als geconstitueerde kerken te beschouwen zijn, aangezien de voorgangers daarvan geen salarissen van het Gouvernement genieten. Volgens spreker, zijn die kerken eerder als zendingen te beschouwen en komen daarom niet in aanmerking; verder dat de brief van Z.E. den Gouverneur over de verdeeling der gelden van de Armenkas, alleen spreekt van Roomsch Katholieke en Protestansche Gemeente.

Bij de rondvraag, vraagt het lid Eman of, dezen Raad, geen gelden in 1935, op de begrooting van uitgaven voor 1937, uitgetrokken heeft, voor den bouw van markthallen.

De Voorzitter repliceert, dat zulks wel het geval is, doch dat deze post niet op de algemeene begrooting van uitgaven voor 1937 is opgenomen, doch dat de suppletoire begrooting voor 1937 nog niet klaar is, zoodat het spreker nog niet bekend is of dit werk dit jaar nog uitgevoerd zal worden of niet. Spreker geeft verder een korte toelichting omtrent de omstandigheden, die deze voorziening indertijd urgent maakten, zooals het aanvoeren van bedorven vleesch en het vermoeden van het voorkomen van mond-en-klauwzeer onder de uit het buitenland aangevoerd vee.

Zoowel het lid Eman, als het lid Arends zijn van oordeel dat de urgentie van deze voorziening nog bestaat en drukken hun hoop uit, dat zij dit jaar nog tot stand zal kunnen komen.

Het lid Eman zegt, dat het steeds zijn motto is geweest en nog is, te pleiten om een billijke verhouding te brengen in de salarissen van ambtenaren, met die welke door particuliere bedrijven aan hun employées betaald worden. Heden, zegt spreker, wenscht hij op te komen, voor het recht van een ambtenaar die meent gepasseerd te zijn, n.l. de griffier van het Kantongerecht, die nog steeds adjunct-commies is. Volgens spreker eischt de prestige van het ambt, mede de prestaties van dezen ambtenaar, dat hij in een hoogeren rang worde gepromoveerd.

De Voorzitter repliceert hierop, dat in den regel de ambtenaren naar anciënniteit, van den eenen naar den anderen rang overgaan, waarom dan ook een ranglijst is aangelegd. Voorts dat ook de regel geldt dat ieder ambtenaar, een zeker aantal jaren over elke rang moet doen, waardoor hij zekere mate van ervaring en bekwaamheid verkrijgt, om tot een hoogere rang te worden bevorderd, dat er geen regels bestaat waarop geen uitzondering is en dit is het geval wanneer een ambtenaar buitengewoon geschikt blijkt te zijn en zijn prestaties eischen, dat hij tot een hoogere rang wordt bevorderd, doch dat zulks bij hooge uitzondering gebeurt, aangezien andere ambtenaren daardoor in hun rechten worden gedupeerd. Van de door het lid Eman besproken ambtenaar, is het spreker bekend, dat hij zeer geschikt is voor zijn werk.

Het lid Eman is van meening, dat rekening dient gehouden te worden, met de prestige van het ambt door den ambtenaar bekleed met zijn prestaties en bekwaamheid in dat vak en dat zijn bevordering niet afhankelijk kan worden gemaakt, aan zijn diensttijd alleen. Spreker zegt verder, niet bekend te zijn met de hierarchische weg, die gevolgd wordt; maar vindt het wenschelijk, dat rekening worde gehouden, met het al of niet verantwoordelijk zijn van de bekleede positie, die naar gelang meer of minder den ambtenaar, een zekere recht op promotie kan geven.

De Voorzitter zegt, dat de kans op promoties voor de ambtenaren ontstaat door het den dienst verlaten van andere ambtenaren met een

hoogeren rang, waardoor een opschuiving in het korps komt.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt dat hij gemerkt heeft, dat de samenstelling van de lijsten van kiezers voor de ~~Koloniale~~ Staten opgedragen is, aan het personeel van het bevolkingsregister, spreker weet niet of het personeel van dat departement wel voldoende zal zijn, om deze lijsten zoo volledig mogelijk te maken.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hiermede wel degelijk rekening is gehouden. Hij zegt verder dat eenmaal deze aangelegenheid is aangevoerd, hij eenige korte inlichtingen hierover wenscht te geven n.l. dat er twee categorie kiezers zullen zijn, een gebaseerd op het census kiesrecht en een op het capaciteitskiesrecht.

Het lid Emaň stelt den Raad voor om een afdoend voorstel aan Z.E. den Gouverneur te doen, betreffende de uitbreiding van het korps militaire politie, volgens spreker zijn de veelvuldige accidenten op den nieuwen weg naar St. Nicolaas, een gevolg van te weinig contrôle op dien weg en stelt hij daarom voor drie politieposten op dezen weg te creëeren.

De Voorzitter raadt het lid Emaň aan, om met voorstellen te komen, die door practijk als steekhoudend te beschouwen zijn; volgens spreker is dezen weg maar 18 K.M. lang en zou dus volgens het voorstel van het lid Emaň, op geen 3½ K.M. een politiepost moeten komen, wat zelfs op Curaçao, waar den weg om het Schottegat een lengte van 24 K.M. heeft, niet het geval is.

Het lid Emaň zegt hierna, dat hij zich tot het uiterste beperken wil, doch dat z.i. minstens één politiepost op dien weg moet komen en wel in de buurt van Sabaneta.

De Voorzitter raadt nogmaals aan, om af te wachten, om te zien hoe de patrouilledienst, nu een zwaardere motorfiets verwacht en verwacht kan worden dat de politie sterkte reeds in de tweede helft van dit jaar met 6 man zal worden opgevoerd en waardoor het mogelijk zal zijn een geregelden Contrôle op dien weg te houden, werken zal, om te kunnen oordeelen of het dan nog noodig zal zijn, eene voorziening als door het lid Emaň voorgesteld, te treffen. Spreker zegt, uit ondervinding te weten, dat wanneer een geregelde Contrôle op dien weg gehouden wordt, accidenten op dien weg zelden voorkomt, terwijl deze direct toeneemt, wanneer deze om de een of andere reden, als ziekte en het met vrijstelling van dienst zijn, van een of meer politiemannen, verslapt wordt.

Het lid Emaň is van meening dat een geregelde Contrôle op dezen weg, de chauffeurs zoodoende zal kunnen disciplineeren, dat zij vanzelf, ' [ook op de andere verkeerswegen] op een meer fatsoenlijke wijze, zullen gaan rijden, waardoor accidenten op die wegen ook zeldzaam zullen worden.

Beide leden willen gaarne een afwachtende houding ten deze aannemen.

Het lid Emaň betreurt het feit dat de post voor het verbouwen van de Mariniers-kazerne, door dezen Raad goedgekeurd, niet op de begrooting 1938 is opgenomen, waardoor deze gemeenschap de kans is ontnomen, om haar erkentelijkheid op een daadwerkelijke wijze aan het Moederland te toonen voor hare beschermende attentie, door nederzetting van deze bezetting, die luister brengt aan dit ressort en die in voorkomende gevallen van ongeregeldheden ook ingrijpen kan, om rust en orde te handhaven. Verder zegt spreker, dat de burgerij in de mariniers niet ziet de Hollanders die hier komen om te halen en die daarom een soort jaloezie onder de burgerij verwekken, doch eerder, als degenen die ons komen brengen en daarom ook de sympathie van de bevolking genieten. Spreker zegt verder dat

deze gemeenschap, de prestaties van de Luitenant der Mariniers, hooger stelt dan die van den Ontvanger, welke zich steeds door hun inhaligheid en wijze van optreden, bij ons onsympathiek hebben gemaakt; het feit dat er voor de laatste van gouvernementswege voor een behoorlijke huisvestiging is gezorgd terwijl dat voor de eerste niet het geval is, zou volgens spreker den schijn kunnen geven, alsof wij onverschillig staan tegenover zoo'n nuttige organisatie.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hij het lid Eman, deze aangelegenheid rustig heeft laten behandelen, alhoewel zij buiten de werkingssfeer van den Raad valt, zijnde een zuivere bestuurs aangelegenheid, die onder competentie van den Gouverneur valt. Verder zegt spreker, dat de Raad geen onderscheid mag gaan maken tusschen, uit hoofde van hun ambt, sympathieke en onsympathieke ambtenaren, het zou meer dan ergerlijk zijn, dat een ambtenaar uit den aard van zijn werk, verachting op zich zoude laden, zooiets is absoluut onbestaanbaar. In een officieel college, als de Politieraad, zegt spreker, mag dat onderscheid niet gemaakt worden, de Raad is het geroepen lichaam om gezonde critiek te voeren over de plaatselijke aangelegenheden, de wenschen en klachten van de burgerij naar voren te brengen en een opbouwende critiek uit te oefenen. Verder zegt spreker, dat de belastingwetten bestaan, om te worden opgevolgd.

Het lid Eman stelt den Raad hierna vóór, om een afdoend voorstel aan Z. E. den Gouverneur te doen, om een neutraal persoon uit te zenden, om de belastingzaken te onderzoeken, daar volgens spreker de fiscus de handsvrede breekt, daarbij de woorden van Graaf Johan Maurits van Nassau, Gouverneur van de Kolonie Brazilië, opgenomen in het nummer van de Neolandia van Februari j.l. aanhalende. Spreker beweert verder dat de Ontvanger, corrupt en onzedelijk is, bij de inning en oplegging van belastingen.

De Voorzitter protesteert sterk tegen de uitdrukkingen corruptie en onzedelijkheid, als zoude de Ontvanger zich daaraan schuldig maken. Wat het lid Eman, als particulier zegt of denkt omtrent het sympathieke of onsympathieke van een ambtenaar in zijn qualiteit, moet hij zelf weten, maar hier zit hij als vertegenwoordigend lid van de Politieraad en zittende achter deze groene tafel, moet hij zich angstvallig onthouden van uitdrukkingen als hierboven genoemd, want tusschen de particulier Eman en de Landraad Eman, bestaat een groot verschil. Verder stelt de Voorzitter de vraag in welk opzicht de nieuwe functionaris, Ontvanger, in zijn handelingen corruptie en onzedelijkheid vertoont, hij wijst er nogmaals op, dat de Ontvanger, elke maatregel nemen kan, zoolang hij blijft binnen het kader der wet.

Het lid Eman repliceert dat hij daarmede niet zoozeer de Ontvanger persoonlijk bedoelt, maar meer het betrokken departement.

Waarop de Voorzitter zegt, dat spreker dus het gouvernement van corruptie en onzedelijkheid beticht. Spreker geeft het lid Eman in overweging deze woorden terug te nemen, daar hij hem waarschuwt dat hij in zijn qualiteit als Landraad niet onschendbaar is.

Het lid Eman zegt daarop dat hij niet in details zal treden, omtrent de gegevens waarop hij zich beroepen kan, dat hij in dezen Raad daarover spreken moet, aangezien door den Ontvanger een houding wordt aangenomen, waardoor het volk ontevreden wordt, i.c. de houding en het optreden waar-

door de bevolking zelfs wordt gelegd. De dienstmaatregelen deugen niet en spreker zegt voldoende gegevens te hebben om te toonen, dat de Belasting dienst corrupt en onzedelijk is.

Nogmaals protesteert de Voorzitter tegen de incrimineerende uitdrukkingen en geeft het lid Eman nogmaals in overweging deze woorden terug te nemen en vraagt tevens het lid Arends, of hij accoord gaat met de woorden van het lid Eman.

Waarop deze antwoordt, dat hij de strekking van de woorden corruptie en onzedelijkheid niet begrijpt, doch dat volgens hem de belastingdienst niet naar wensch werkt.

Nogmaals persisteert het lid Eman bij zijne woorden, zeggende dat de belastingen op onrechtmatige wijze geind worden, onzedelijk acht hij, dat iemand die armlastig is en steun ontvangt uit de Armenkas, bij dwangbevel wordt verplicht tot betaling van belasting.

Het lid Eman betreurt het feit, dat zooals het zich laat aanzien, Aruba niet meer dan drie leden in de Staten zal kunnen krijgen, daar immers maar een bedrag van f 15000.- op de begrooting voor reis- en teerkosten van 5 leden uitgetrokken is, waarmede zeker, een lid voor het eiland Bonaire, een voor de Bovenwindsche eilanden en drie voor Aruba bedoeld zal zijn. Spreker acht de verhouding van het aantal zetels dat Aruba in de Staten zal krijgen met dat van Curaçao niet juist; in aanmerking nemende dat Aruba over het afgeloopen jaar, aan inkomstenbelasting f 50.000.- meer dan Curaçao heeft opgebracht. Men mag ook niet vergeten dat Aruba in 1934 2 millioen gulden aan inkomstenbelasting heeft opgebracht.

De Voorzitter zegt, dat het lid Eman te vlug is om gevolgtrekkingen te maken, daar het betrekkelijk kiesreglement nog niet afgekomen is, zoodat nog niet bekend is welk systeem gevolgd zal worden, om het aantal zetels waarop elk eiland recht heeft te bepalen.

Het lid Eman het woord verkrijgende, stelt den Raad voor, [bij] Z.E. den Gouverneur te blijven aandringen op verbetering van de haven van Aruba.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Maandag den 3e Mei 1937.

De Voorzitter
[signature]

De leden:
[signature]

De Secretaris.
[signature]

Proces-verbaal

CONVOCATIE.

Vergadering van den Raad van Politie te houden op Maandag 26 April a.s. des avonds te 8 uur in de Raadzaal.

Agenda.

1e. Vaststelling kiezerslysten.

2e. Rondvraag.

Aruba, 23 April 1937.

An den Heer
H. Oduber
Secr. Raad v. Politie
ALHIER.

De Gezaghebber,
Wagemaker

te hebben gewacht, de vergadering tot Maandag den 3n Mei e.k. te 8 uur des avonds.

Hiervan is opgemaakt dit proces-verbaal en door mij en den Secretaris voornoemd onderteekend.

Wagemaker

H. Oduber

No. 4.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 3n Mei 1937. (verdaagde vergadering van den 26n April j.l.)

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J. C. Arends, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid, de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Mede wordt door den Secretaris voorgelezen het proces-verbaal van verdaging van de vergadering van den 26n April j.l.

Daarna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de ingevolge art. 6 der kiesverordening (P.B. 1869. No 24) opgemaakte lijsten van kiezers, vermits er geen bezwaar hiertegen is ingebracht, ~~te~~ te sluiten, zooals bepaald bij art. 8 van evengemelde verordening.

Dienovereenkomstig worden deze lijsten met een aantal van 977 kiesbevoegden gesloten. Besloten wordt deze lijsten, zooals bepaald bij art. 8 der verordening opnieuw te laten afkondigen, aanplakken en gedurende veertien dagen ter inzage van eenieder ten bureele van den Gezaghebber neder te leggen.

Bij de rondvraag zegt het lid Arends, na het woord verkregen te hebben, dat hij in de heffing van f1.- op elk schaap of geit, dat uit het buitenland wordt ingevoerd, een der voornaamste factoren ziet, die ertoe hebben bijgedragen om den prijs van vleesch te doen stijgen en dat waar deze heffing indertijd gemaakt is, om het de kleinveehouders van Bonaire, mogelijk te maken, met het uit het buitenland ingevoerd vee te kunnen concurreeren en het

Proces-verbaal.

Heden den zes en twintigsten April 1900 zeven en dertig, te 8 uur 's avonds, vergaderde, ik mij, J. Wagemaker, Gezaghebber Voorzitter, met H. Oduber, Secretaris van den Raad van Politie, in de zaal bestemd tot het houden van de vergaderingen van dezen Raad.

Te 8 uur des avonds, opende ik, Gezaghebber voornoemd, de vergadering en aangezien, geen der leden aanwezig waren, alhoewel bij behoorlijke per brief waren opgeroepen en ook geen bericht van verhindering hebben ingezonden, verdaagde ik, na 20 minuten te hebben gewacht, de vergadering tot Maandag den 3n Mei e.k. te 8 uur des avonds.

Hiervan is opgemaakt dit proces-verbaal en door mij en den Secretaris voornoemd onderteekend.

Wagemaker.

H. Oduber.

No. 4.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 3n Mei 1937. (verdaagde vergadering van den 26n April j.l.)

Aanvang. 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J. C. Arends, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid, de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Mede wordt door den Secretaris voorgelezen het proces-verbaal van verdaging van de vergadering van den 26n April j.l.

Daarna zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is, om de ingevolge art. 6 der kiesverordening (P.B. 1869. No 24) opgemaakte lijsten van kiezers, vermits er geen bezwaar hiertegen is ingebracht, te ~~[illegible]~~ sluiten, zooals bepaald bij art. 8 van evengemelde verordening.

Dienovereenkomstig worden deze lijsten met een aantal van 977 kiesbevoegden gesloten. Besloten wordt, deze lijsten, zooals bepaald bij art. 8 dier verordening opnieuw ~~af~~ te laten afkondigen, aanplakken en gedurende veertien dagen ter inzage van eenieder ten kantore van den Gezaghebber neder te leggen.

Bij de rondvraag zegt het lid Arends, na het woord verkregen te hebben, dat hij in de heffing van fl. 1.- op elke schaap of geit, dat uit het buitenland wordt ingevoerd, ~~als~~ een der voornaamste factoren ziet, die ertoe hebben bijgedragen om den prijs van vleesch te doen stijgen en dat waar deze heffing indertijd gemaakt is, om het de kleinveehouders van Bonaire, mogelijk te maken, met het uit het buitenland ingevoerd vee te kunnen concurreren en het

onlangs gebleken is, dat dit eiland niet in de behoefte van Aruba kan voorzien, spreker de tijd gekomen acht, om deze heffing te verlagen. Volgens spreker maakt deze heffing de prijs van vleesch wel 5 cent duurder.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat deze heffing reeds anderhalf of twee jaar in werking is, zoodat zij onmogelijk van eenigen invloed heeft kunnen zijn op de prijsstijging, door het lid Arends genoemd. De omstandigheden die daartoe hebben geleid zegt spreker, moeten ergens anders worden gezocht. Z.i. heeft de stijging van de bolivar van 47 op 57 c veel hiertoe bijgedragen en ook de stagnatie in de aanvoer van vee uit de Westkust van Venezuela, door dat bij gebreke van een veearts in de uitvoerhaven, het vee niet behoorlijk werd gekeurd en hier bezwaar bestond tegen den invoer van dat vee. Dat nu echter de aanvoer geregeld geschiedt de prijzen weer naar hun oude niveau zijn gedaald. Verder dat indien het, het lid Arends bekend is, dat er slagers zijn, die zich aan ongeoorloofde prijsopdrijving schuldig maken, spreker gaarne van deze een opgave dier personen zou willen ontvangen, om een onderzoek te laten instellen. Wat betreft de verlaging dezer heffing, zooals door het lid Arends verzocht, wenscht spreker te zeggen, dat de Raad alleen bevoegd is, de wenschelijkheid hiervan naar voren te brengen.

Het lid Arends, het woord verkrijgende vraagt den Voorzitter, of hij wacht tot dat er meerdere ongeregeldheden in de buitendistricten zouden voorkomen, om er toe over te gaan tot nederzetting van politieposten in die districten

De Voorzitter antwoordt hierop, dat dit een zuiver bestuursaangelegenheid betreft die buiten de bevoegdheid van den Raad valt.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van den 7n September 1937.

De Voorzitter,
Wagemaker

De leden
J. G. Arends
J. H. Elve

De Secretaris.
O. J. Odulio

Proces-verbaal.

Heden den derden September 1900 zeven en dertig te 8 uur 's avonds, vergader-

C O N V O C A T I E.

Vergadering van den Raad van Politie alhier op Vrydag, 3 September 1937 te 8 uur n.m. in de Raadzaal.

Agenda:

Handelsschool.

Mulo school.

Wyziging politiekeur.

Rondvraag.

Aruba, 27 Augustus 1937.

De Gezaghebber - Voorzitter,

Wagemaker.

Aan den Heer

H. Oduber

Alhier.

No. 5. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 7e September 1937, verdaagde vergadering van den 3e dezer.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber. Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering, heet alle aanwezigen welkom en bedankt de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, de heeren W.F. Craane, J.G. Eman J.G. de Castro, L. Prowe en den Secretaris F.J.R. Kwartsz, voor hunne opkomst.

Hierna stelt de Voorzitter, den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd; mede wordt door den Secretaris voorgelezen het proces-verbaal van verdaging van de uitgeschreven vergadering van l.l. Vrijdag den 3e dezer, wegens het ontbreken van het quorum, uitgesteld tot 7 dezer.

Bij de behandeling van het 1e punt der agenda n.l. Handelsschool, hetwelk door den Voorzitter met eenige korte toelichtingen wordt ingeleid, zegt spreker dat de Kamer van Koophandel en Nijverheid, ter voorlichting en advies omtrent deze aangelegenheid, uitgenoodigd is en stelt de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, in de gelegenheid hun zienswijze in deze aan den Raad kenbaar te maken.

Bij monde van den Secretaris, brengt de Kamer van Koophandel het volgend advies uit: "Mijnheer de Voorzitter, heeren leden van den Raad van Politie.

Als afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op het eiland Aruba, beginnen wij namens de Kamer aan Uwen Raad de erkentelijkheid te betuigen, dat het de Kamer hedenavond vergund zij haar

Proces-verbaal

Heden den derden September 1900 zeven en dertig te 8 uur 's avonds, vergaderde ik mij, I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, met den Heer J.C. Arends, Landraad en H. Oduber, Secretaris van den Raad van Politie, in de zaal bestemd tot het houden van de vergaderingen van dezen Raad.

Te acht uur 's avonds, opende ik Gezaghebber voornoemd, de vergadering en aangezien het lid Eman, alhoewel behoorlijk per brief opgeroepen, niet aanwezig was en ook geen bericht van verhindering heeft ingezonden, verdaagde ik, na 15 minuten te hebben gewacht, de vergadering, aangezien de te behandelen onderwerpen niet van spoedeischenden aard zooals bedoeld bij art. 6 van het reglement van orde. (P.B. 1867 No 10) waren, tot a.s. Dinsdag den 7en September d.j.

Hiervan is opgemaakt dit proces-verbaal en door mij, het lid Arends en den Secretaris onderteekend.

Wagemaker

J.C. Arends

O.J. Oduber

No. 5. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 7en September 1937, verdaagde vergadering van den 3en dezer.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends en J.H.A. Eman, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering, heet alle aanwezigen welkom en bedankt de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, de heeren W.F. Craane, J.G. Eman, J.G. de Castro, L. Prins en den Secretaris F.J.Q. Kwartsz voor hunne opkomst.

Hierna stelt de Voorzitter, den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd; mede wordt door den Secretaris voorgelezen het proces-verbaal van verdaging van de uitgeschreven vergadering van l.l. Vrijdag den 3en dezer, wegens het ontbreken van het quorum, uitgesteld tot 7 dezer.

Bij de behandeling van het 1e punt der agenda n.l. Handelsschool, hetwelk door den Voorzitter met eenige korte toelichtingen wordt ingeleid, zegt spreker dat de Kamer van Koophandel en Nijverheid, ter voorlichting en advies omtrent deze aangelegenheid, uitgenoodigd is en stelt de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, in de gelegenheid hun zienswijze in deze aan den Raad kenbaar te maken.

Bij monde van den Secretaris, brengt de Kamer van Koophandel het volgend advies uit:

"Mijnheer de Voorzitter, heeren leden van de Raad van Politie.

Als afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op het eiland Aruba, beginnen wij namens de Kamer aan Uwen Raad de erkentelijkheid te betuigen, dat het de Kamer hedenavond vergund zij haar

meening persoonlijk aan Uwen Raad bekend te maken omtrent het aan de Kamer toegezonden onderwijs, n.l. de handelsschool.
De handelsschool op zich zelf alleen is momenteel niet dringend noodzakelijk volgens het inzicht der Kamer. Zullen er niet veel liefhebbers te vinden zijn voor het volgen van een dagelijksche cursus.
De Kamer spreekt echter haar wensch uit, dat er wel zoo spoedig doenlijk een begin worde gemaakt met het instellen van de Mulo-school welk onderwijs hedenavond door Uwen Raad ter tafel zal worden gebracht, en wel eene met meer uitgebreide klassen voor handelsonderwijs in den ruimsten zin des woords, en annex een ambachtsklasse met het oog op de te verkrijgen werkgelegenheid bij de alhier gevestigde oliemaatschappijen, welke school tezamen met de Mulo-school veel zal bijdragen om het economisch belang van de plaats in alle geledingen te bevorderen.
Ter toelichting moge het volgende dienen:
Dat het voorkomt dat op het oogenblik geen bevordering bij het Gouvernement van Curaçao is te maken van de rang van schrijver naar die van klerk, als de ambtenaar in kwestie niet in het bezit is van een Mulo-akte. Dat een dergelijke maatregel – alhoewel het goed – toch aan de Arubaansche jongelui met ambitie en goede wil, de gelegenheid ontneemt om gelijken tred met zijn collega die wel in het bezit is van een Mulo-akte, te houden. Dat zulks deprimeerend werkt op jonge krachten en het dus gewenscht is om daarin zoo spoedig mogelijk eenige verandering ten goede te brengen.
De Kamer zou ook in dit opzicht Uwen Raad in overweging willen geven aan die jongelui die niet in het bezit zijn van een Mulo-akte nog een tijd te geven teneinde zich te kunnen bekwamen in die vakken van het Mulo-onderwijs die vereischt worden en aan die krachten intusschentijd de gelegenheid tot bevordering te laten, zoo zij in hun dienstverband wanneer eenige goede wil, ambitie, werklust, enz. te bezitten. Het ware daarom te wenschen, dat aan deze categorie ambtenaren de gelegenheid wordt gegeven een examen af te leggen, teneinde blijk te kunnen geven van hunne capaciteiten, om dan aan diegenen die voldoen, de gelegenheid te verschaffen verder door te studeeren.
Dat terzake ambachtsschool de Kamer aan Uwen Raad haar zienswijze wenscht uiteen te zetten met het volgende:
Dat als aan de Arubaansche jongelui een ambacht geleerd wordt, zij direct bij de alhier gevestigde maatschappijen een betere positie kunnen innemen, met beter inkomen en dit bijgevolg verbetering brengt, in de economische toestand van die menschen.
Met voldoening wordt door de Kamer geconstateerd; dat de Lago Oil & Transport. Co Ltd, aan Arubaansche Jongelui, de gelegenheid verschaft, eenig ambacht te leeren, om zoodoende van deze jongelui betere en bruikbare leden van de maatschappij te maken, maar dat neemt niet weg, dat ook van Gouvernementswege in die behoefte voorzien zal moeten worden.
Mijnheer de Voorzitter, heeren leden van de Raad van Politie.
Waar wij als afgevaardigden van de Kamer hier vanavond in Uwen Raad aanwezig zijn en volgens inzicht van de Kamer, naast de handelsschool-kwestie ook andere belangen van Aruba op het spel zijn, vragen wij Uwen Raad om te mogen komen op een dezer aangelegenheden, en wel de meest acute; de Haven-kwestie.
De haven Paardenbaai, dient de Arubaansche handel als haven van in- en uitvoer. Deze ha-

ven is in de laatste tijden, vooral met de groote toename van in- en uitvoer, klein, ja zelfs te klein gebleken en dienen daarin grondige veranderingen te worden aangebracht.
De Kamer heeft daarom de eer Uwen Raad in overweging te willen geven om de nodige gelden te willen aanvragen voor het doen van de te verrichten werkzaamheden, welke nodig en nuttig zijn. Dat deze gelden een groot bedrag moeten uitmaken, neemt aan de ernst van het feit niets af, waar deze haven de eenige is die voor den handel op Aruba gebruikt kan worden. Al heeft de Lago Oil and Transport Company Limited te San Nicolaas een haven, deze zal voor de handel van Oranjestad en San Nicolaas niet gebruikt kunnen worden. Het zelfde is het geval met de Druifbaai van de Arend Petroleum Maatschappij. De haven Paardenbaai kan in de dringende behoefte van de Arubaansche handel niet meer voorzien op een wijze als hiervan vereischt mag worden.
Daarom zou de Kamer graag Uwen Raad haar zienswijze in deze kenbaar maken en zou Uwen Raad believen in overweging willen geven de navolgende verrichtingen daaraan te doen, t. w.
1e verbreeding van de havenmond en uitdieping van dien mond tot op 35 voet diepgang.
2e verbreeding van de vaargeul en uitdiepen daarvan tot op 33 voet diepgang.
3e verbreeding van de zwaairuimte en uitdieping tot op een diepgang van 33 voet; en
4e het aanleggen van een kade of aanlegplaats;
Zie daar Mijnheer de Voorzitter, heeren leden van de Raad van Politie, in het kort, de zienswijze van de Kamer uiteengezet.
De Kamer hoopt en vertrouwt, dat Uwen Raad haar zienswijze in deze zal deelen.
Een vergrooting of verbreeding van de tegenwoordige groote steiger, vindt de Kamer een nog grooter obstakel creëeren in den weg naar de vooruitgang en kan zij daarom niet anders dan met klem de aandacht van Uwen Raad in deze aangelegenheid verzoeken om steun te vinden bij Uwen Raad ter bereiking van de bloei van de Arubaansche handel, wat eventueel met zich medebrengt de bloei van het heele eiland en ipso facto, de bloei van het geheele gebiedsdeel.
Deze kwestie is veel besproken en veel beredeneerd, doch de Kamer vindt dat deze kwestie van te groot belang is om niet weer eens daarop terug te komen.
Dat door de hierboven uiteengezette punten bevattende de zienswijze van de Kamer in deze aangelegenheid, de tegenwoordige groote steiger voor een deel zal moeten worden weggenomen, betreurt de Kamer ten zeerste doch het verder laten liggen van dien steiger in de haven, wanneer die eventueel zal worden uitgebaggerd, zal steeds een sta in den weg blijven voor de vooruitgang van de haven, de handel, het eiland, het heele gebiedsdeel, en is de Kamer van meening, dat beter nu als later deze steiger voor een deel en wel het zuidelijkste deel, van de Paardenbaai verwijderd worde.
Met de innige wensch, dat het Uwen Raad moge behagen, de nodige stappen te nemen, teneinde te geraken tot een betere oplossing in deze acute haven-kwestie, die niet anders dan remmend op den handel werkt, wenschen wij als afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Aruba te eindigen met aan Uwen Raad de verzekering te geven, dat de Kamer steeds bereid zal zijn Uwen Raad van eenig advies te dienen.
U, Mijnheer de Voorzitter en U, leden van den Raad, wenschen wij het beste toe in Uw werk, zoowel

van hedenwaarand als in de toekomst.
Wij danken U."

De Voorzitter bedankt de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid voor hun advies, doch zegt dat de Kamer vooruitgeloopen is, door haven-kwestie nu naar voren te brengen; op dit onderwerp zegt spreker, zal straks teruggekomen kunnen worden, wanneer de rondvraag in behandeling komt.

Na van deze afgevaardigden nog eenige inlichtingen omtrent de noodzakelijkheid van een handelsschool te hebben ingewonnen, verklaren de leden van den Raad zich volkomen met de zienswijze van de Kamer en deze te kunnen vereenigen.

Met algemeene stemmen wordt door den Raad besloten, aan Zijn Excellentie den Gouverneur van Curaçao, voor te stellen, om zoo spoedig doenlijk te geraken tot de oprichting van een Mulo-school, waarbij tevens de gelegenheid wordt opengesteld om zich ook speciaal in de beginselen van de handelskennis te kunnen bekwamen. Verder acht de Raad het ook noodig dat in de opleiding van handwerksleiden wordt voorzien, door het in de gelegenheid stellen van jongelieden om een ambachtscursus te volgen.

De Voorzitter wijst er op hoe reeds vroeger jongelieden in de gelegenheid zijn gesteld om kosteloos het onderwijs aan de ambachtsschool te Curaçao te volgen en zich daarvoor slechts 2 liefhebbers hebben aangemeld. Of zij de cursus hebben volbracht is spreker niet bekend. Nadien hebben zich echter geen gegadigden meer aangemeld.

Het lid Eman het woord verkrijgende spreekt de veronderstelling uit dat de groote kosten aan de oprichting van een Mulo school verbonden mogelijk te groot zullen zijn, waarop de Voorzitter antwoordt dat de kosten buiten beschouwing kunnen gelaten worden en alleen de noodzakelijkheid beoordeeld aangezien de middelen ruim vloeien. De Heer Eman zegt daarop dat als de kosten geen beletsel zijn het bestuur dan reeds jaren geleden dit had moeten voorstellen.

De Voorzitter repliceert hierop, dat weliswaar deze aangelegenheid nooit in den Raad ter sprake is gebracht, doch dat hij als Gezaghebber de mogelijkheid daarvan met den toenmaligen Inspecteur van het Onderwijs heeft besproken en daarop aangedrongen, doch dat dit plan geen ingang bij den toenmaligen Inspecteur van het Onderwijs kon vinden, aangezien deze de noodzakelijkheid daarvan niet inzag, tengevolge waarvan deze aangelegenheid dan ook niet in den Raad ter tafel is gebracht. Zijnsinziens zijn de kosten aan het oprichten van een Mulo-school verbonden geen bezwaar, gelet op de goede financieele toestand van Aruba.

Door de gelijktijdige behandeling van punt 1 en 2 van de agenda, n.l. Handels- en Mulo-school, komt thans in behandeling het 3e punt der agenda n.l. Wijziging van de Algemeene Politiekeur 1937.

Deze wijzigingen worden zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Het lid Eman spreekt zijn voldoening uit over de wijze waarop het Plaatselijk Bestuur zich voorstelt het verkeer zoowel op de hoofdwegen als op de binnenwegen te regelen, maar doet toch een beroep op den Gezaghebber om er op te willen letten dat het snelverkeer niet noodeloos belemmerd wordt.

De Voorzitter zegt toe maximum snelheden alleen op die plaatsen waar de veiligheid van het verkeer zulks vordert, te zullen toepassen, opdat het verkeer niet belemmerd, noch de handel benadeeld wordt.

Bij de rondvraag zegt het lid Eman, na

het woord verkregen te hebben, dat hij heden-avond verschillende onderwerpen wenscht te bespreken en aangezien de haven aangelegenheid een der voornaamste punten daarvan is, hij daarmee een aanvang zal maken. Volgens spreker is dit onderwerp niet nieuw, het dateert van jaren her. Spreker kan niet ontkennen, dat geleidelijk eenige verbetering in de haven is gekomen, doch dat Aruba, sinds dien met reuze schreden vooruit is gegaan en deze verbeteringen niet meer voldoen aan de eischen des tijds. Spreker zegt verder dat de afgevaardigden van de Kamer van Koophandel en Nijverheid zooeven uiteengezet hebben hunne zienswijze ten opzichte van de verbeteringen die de haven noodzakelijk zal moeten ondergaan, n.l. verbreeding en uitdieping van de havenmond tot op een diepte van 35 voet; verbreeding, uitdieping vaargeul en havenkom tot op 33 voet diep en het aanleggen van een kade of aanlegplaats. Het doet spreker aangenaam aan en het is zeer zeker bemoedigend, wanneer een ander officieel college zijn stem in deze aangelegenheid, die van zoo groot belang is voor den vooruitgang van Aruba, doet hooren. Het oorspronkelijke plan van 1934 was een uniforme uitdieping, zoowel van havenmond, als vaargeul en havenkom, doch de economische vooruitgang van Aruba, is in dien korten tijd zoodanig toegenomen, dat wat in 1934 zou hebben voldaan, thans niet meer voldoet; de eischen zijn thans hooger. Spreker zag echter gaarne dat de Kamer de verschillende diepten door haar afgevaardigden genoemd, zou willen motiveeren, daar men niet uit het oog mag verliezen; dat met iedere voet meer of minder, een aanzienlijk bedrag gemoeid is.

De afgevaardigden van de Kamer antwoorden hierop, dat zij daarmede degelijk rekening hebben gehouden en dat de door hen opgegeven diepten gebaseerd zijn op deskundig advies. De havenmond is genomen op 35 voet terwille van de deining en de andere diepten op 33 voet; opdat schepen met een diepgang van 30 voeten of meer, zonder gevaar de haven in en uit zouden kunnen varen en daarin manoeuvreeren. Dat de Kamer met alle factoren rekening heeft gehouden en dat huns inziens de haven dan de door de Kamer naar voren gebrachte eischen moet kunnen voldoen.

Waarop het lid Eman zich tot den Voorzitter richt en zegt:

"Mijnheer de Voorzitter, U. weet dat deze aangelegenheid heel wat stof heeft doen opwaaien, heel wat ontevredenheid heeft doen rijzen, ja, dat er zelfs aan Hare Majesteit de Koningin om steun is getelegrafeerd. Dat dit den indruk zou kunnen geven dat Z.E. den Gouverneur is gepasseerd is onjuist. Ik wensch den Raad voor te stellen om met een afgebakend voorstel bij Z.E. den Gouverneur te komen om te geraken tot verbetering van de haven, de argumenten die gebruikt zijn geworden om deze voorziening te wettigen zijn den Raad overbekend, zoowel uit de perscommentaren alsook wel uit het advies van de Kamer van Koophandel, waarmede zoowel ik als mijn collega instemt. Toch wensch ik bij deze gelegenheid de voornaamste factoren die een verbetering urgent maken, nogeens naar voren te brengen, deze zijn m.i. de toenemende doorvoerhandel, de goede geographische ligging van het eiland en de goede economische toestand van hetzelve."

De Voorzitter vraagt daarop aan het lid Arends of hij over deze aangelegenheid het woord wil, waarop deze verklaart het met het door het lid Eman gesprokene eens

te zijn.

De Voorzitter daarop het woord nemende zegt dat, afgescheiden van de kwestie of de gevraagde verbetering van de Paardenbaai al dan niet urgent is, hij het thans onmogelijk acht om deze zaak als voorstel bij Zijne Excellentie den Gouverneur in te dienen, omrede na het door Haar ingenomen standpunt ten deze, een groep van personen uit de bevolking zich terzake heeft gewend tot Hare Majesteit de Koningin, met verzoek om eene goedgunstige beslissing, eventueel met uitzending van een Commissie tot onderzoek van deze aangelegenheid. Spreker acht het onmogelijk waar een beroep is gedaan op de Hoogste Instantie in den Lande om thans zonder afwachting van een antwoord zich te wenden tot den Gouverneur. Spreker acht het ook uit een oogpunt van eerbied voor Hare Majesteit noodzakelijk, geduldig te wachten op het komende antwoord en raadt derhalve ten sterkste af eenige actie ten deze thans door den Politie Raad te nemen, zoowel terwille van het prestige van het college zelf als van de geheele bevolking van Aruba, namens wie men zich tot Hare Majesteit heeft gewend.

Het lid Eman is van oordeel, dat waar de Raad zich nog niet tot eenige Instantie gewend heeft, hem den weg vrijstaat zich tot den Gouverneur, de Staten Generaal en zelfs Hare Majesteit de Koningin te wenden, om te verkrijgen, dat aan den wensch van het volk voldaan wordt. Indien de Raad zulks niet doet, dan verwaarloost hij de belangen van het volk die hij moet voorstaan. De Raad weet officieel niet dat eenige actie op touw is gezet, wel weten de leden individueel, dat het volk zich in request-vorm tot Hare Majesteit de Koningin gewend heeft.

De Voorzitter repliceert hierop, dat het lid Eman in sophisme vervalt, wanneer hij zulks beweren wil, waar hij zelf het verzoekschrift of telegram heeft onderteekend en nog wel met de bijvoeging: Vertegenwoordiger van het volk van Aruba. Spreker zegt verder, dat hij als Voorzitter van den Raad, daaraan niet zal meewerken.

Het voorstel van het lid Eman in stemming gebracht wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

Het lid Eman, het woord verkrijgende zegt, dat hij de rondvraag als het belangrijkste deel van het agenda van den Raad beschouwt, doch dat antecedenten hem huiverig maken hiervan gebruik te maken. Spreker acht de tegenwoordige toestand tusschen bestuur en volk ongezond. Het is welbekend dat er een groote mate van ontevredenheid onder het volk heerscht, zoo zelfs dat Koninginnedag dit jaar niet gevierd is geworden, een unicum wat nog nooit is voorgekomen. De verhouding van bestuur en volk is niet zooals het behoort te zijn. Wat het plaatselijk bestuur betreft moet hij zeggen dat dit geen voldoende voeling met het volk houdt, i.c. met de Raad van Politie, die het vertegenwoordigend lichaam is. Wanneer de Raad van Politie, in alle plaatselijke aangelegenheden, zooals in ons Regeeringsreglement is voorgeschreven en in de democratische geest van hetzelve, gehoord werd en diens advies gevolgd of wel rekening daarmede gehouden werd, het verwijt niet kan bestaan dat de Gezaghebber dit of dat gedaan heeft in strijd met het algemeen belang, daar de bestuurshandelingen dan in overleg zullen zijn met de vertegenwoordigers die hij zelf heeft aangesteld. En er zou daardoor menige ontevredenheid voorkomen kunnen worden.

Ten aanzien van het Hoog Bestuur zegt spreker, dat de ontevredenheid geboren is, uit het feit dat het bestuur op advies van tegenstanders van de havenverbetering, geweigerd heeft tot die verbeteringen over te gaan. Spreker is ervan overtuigd dat de Gouverneur persoonlijk Aruba gaarne zijn haven gunnen wil, doch zulks niet kan doen tegen het advies in van de departementschefs.

De Voorzitter hierop repliceerende, vraagt het lid Eman of hij met zijne bewering dat de verhouding van bestuur en volk niet pluis is bedoelt dat de verhouding tusschen den Voorzitter en Raadsleden niet goed is. Dat het lid Eman de Voorzitter in het openbaar van het een of ander beschuldigt, zonder daarbij feiten te noemen, is geen nieuws in dezen Raad, het is reeds vier jaar dat zulks geregeld geschiedt, doch als dan naar feiten of voorbeelden wordt gevraagd, verschuilt het lid Eman zich telkens door te zeggen, dat hij niet in details wenscht te treden en dat hij zulks wel in een besloten vergadering genegen is te doen, maar, zegt spreker, wanneer beschuldigingen in het openbaar geschieden, heeft de beschuldigde het recht om te eischen dat de feiten ook in het openbaar genoemd worden, opdat hij zich ook in het openbaar kan verdedigen. Verder zegt het lid Eman dat de ontevredenheid bij de bevolking ontstaat omdat het plaatselijk bestuur niet voldoende contact houdt met den Politie Raad, doch vraagt spreker, waarom het lid Eman dan herhaaldelijk zonder kennisgeving van de vergadering van den Raad is weggebleven, zoodat deze niet doorgaan kon en proces-verbaal geproduceerd moesten worden. Is dat dienen van het algemeen belang? En wie treft nu het verwijt van te weinig contact? Wat de bewering van het lid Eman betreft, dat dit jaar Koninginnedag niet op een luidruchtige wijze is gevierd, moet

spreker tegenspreken, daar er geen enkel nummer voorkomende op het programma wegens gebrek aan belangstelling niet uitgevoerd is kunnen worden, wel is het programma van dit jaar niet zoo rijk als andere jaren maar men moet niet vergeten dat men in Januari al zooveel gefeest heeft. Wat betreft het wijzen op het niet feestvieren op 31 Augustus als een unicum in de geschiedenis van Aruba, volgens het lid Eman, vraagt spreker deze of hij zich kan herinneren dat hij met zijn Ober-rostbeweging in 1934 de buitendistricten bewerkt om geen deel te nemen aan de feesten op 31 Augustus, hetgeen toen is gelukt. Als het nationaal gevoel bij het Arubaansche volk van dien aard is, dat het zich door één persoon laat beïnvloeden bij de uiting daarvan, dan is het daarmee treurig gesteld. Spreker heeft echter een beter oordeel omtrent dat gevoelen bij de bevolking, hetgeen deze Koninginnedag heeft bewezen.

Wat betreft het verwijt aan het Hoog Bestuur gedaan, past het hem niet om deze voor den Gouverneur te antwoorden. Alleen wil spreker op het verkeerde wijzen, om degenen die omtrent de havenkwestie er een eigen zienswijze op na houden als tegenstanders te beschouwen en het oordeel van Zijne Excellentie den Gouverneur afhankelijk te achten van het inzicht van ambtelijke adviseurs.

Het lid Eman hierop repliceerende zegt, dat hij nooit beweerd heeft en zich ook niet kan herinneren dat door zijn doen of laten Koninginnedag gevierd of niet gevierd wordt †. Verder zegt spreker dat hij zich steeds angstvallig onthouden heeft in een openbare vergadering feiten waarop hij zijne beschuldigingen baseert te noemen, maar eenmaal de Voorzitter daarop staat, zal hij een der grieven der bevolking noemen, n.l. dat bij het tot stand komen van de nieuwe regeling

† dat steeds van weerszijden opkomst in de stad was voor huldebetuiging en dergelijke die steeds onder zijn leiding stond.

van het verkeer in de twee hoofdstraten van Aruba, de Raad van Politie niet is gehoord welke regeling groote ontevredenheid heeft verwekt.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat over deze regeling een tiental menschen bij hem zijn geweest en dat aan hun wensch voldaan is. Verder zegt spreker dat dit een zuiver politioneele maatregel is. Spreker verzoekt het lid Eman verder, een zijner bestuurshandelingen te noemen, die wie dan ook benadeeld of in het harnas gejaagd heeft.

Het lid Eman antwoordt hierop, dat Zijne Excellentie den Gouverneur ter andere ook deze regeling dacht; daar dit onderwerp, volgens schrijven van Z.E. een der punten van bespreking met de Landraden zou hebben uitgemaakt bij t

t blijkbaar.

J.H.E. AO O.

t Z.E. Excellentie's bezoek aan het eiland.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende sluit de Voorzitter de vergadering, na de afgevaardigden van de Kamer nogmaals voor hun opkomst te hebben bedankt.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Vrijdag den 30n September 1937.

De Voorzitter
Wagemaker

De leden:
J.H. Eman

De Secretaris.
O.J. Oduber

No 6. Vergadering van den Raad van Politie op Vrijdag den 30n September 1937.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.H.A. Eman, lid en A. Oduber, Secretaris.

Afwezig: de Heer J.C. Arends, zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt dat waar het 1e punt der agenda een spoedeischend geval betreft, ten deze het 1e lid van art. 6 van het reglement van orde, P.B. 1867 No 10, moet worden toegepast.

Vervolgens stelt de Voorzitter den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die nadat het lid Eman verzocht had, deze zoodoende aan te vullen, dat het door hem gesprokene, betreffende de bewering van den Voorzitter, dat door zijn toedoen de menschen van de buitendistricten in 1934 geen deel, aan de Volksfeesten op Koninginnedag hebben genomen, luiden zal: "Het lid Eman hierop repliceerende zegt, dat hij niet beweerd heeft en zich ook niet kan herinneren, dat door zijn doen of laten Koninginnedag gevierd of niet gevierd wordt; doch dat steeds wanneer er een opkomst in de stad was voor huldebetooging en dergelijke, die steeds onder zijn leiding stond" en hieraan gevolg is gegeven, worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken w.o. de Gouvernements-beschikking dd. 18 September 1937 No 1576, waarbij bepaald wordt, dat de Bioscoopkeur 1937. (P.B. No 56.) voor Aruba, den 1n October a.s. in werking treedt.

Waarna, door den Voorzitter ter tafel wordt gebracht het 1e punt der agenda n.l. Ontwerp-suppletoire-begrooting 1938, daarbij

zeggende dat aangezien die stukken hun zoo laat bereikt hebben, zij de Landsraden niet eerder ter bestudeering toegezonden konden worden.

Het lid Emanu maakt bezwaar tegen de behandeling hiervan, zeggende dat de Voorzitter zelf bevestigt dat de stukken de Landsraden, omrede zij zoo laat zijn ingediend, niet tijdig zijn toegezonden en zij dus geen tijd hebben gehad, om een ernstige studie daarvan te maken en hij bijgevolg ook niet voorbereid is, om die in behandeling te nemen. En waar zijn collega ook weggebleven is, stelt hij voor de behandeling van de suppletoire-begrooting 1938, tot een nader te bepalen dag uit te stellen.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat deze behandeling geen moeilijkheden zal leveren, aangezien de meeste posten die daarop voorkomen, verhoogingen van posten op de algemeene begrooting betreffen, die tengevolge van de stijging in de loonstandaard en prijzen van materialen noodig zijn geworden. Verder dat ten aanzien van de behandeling het lid van art. 6. van het reglement van orde toegepast kan worden, indien het lid Emanu zich onthoudt deel te nemen aan de behandeling van dit onderwerp. Spreker zegt verder, dat het bezwaar van het lid Emanu gemaakt had moeten worden, vóór de opening der vergadering en niet nu deze reeds aangevangen is en een gedeelte der werkzaamheden, zooals het voorlezen, goedkeuren en arresteeren der notulen, reeds verricht is. Spreker wijst verder op het feit, dat het lid Emanu, met de houding die hij ten deze aanneemt het algemeen belang niet dient en dat het de roeping van den Raad is, zulks wel te doen.

Waarop het lid Emanu repliceert, dat hij er is, om te zorgen dat dit geschiedt.

Aangezien het lid Emanu volhardt in het door hem ten deze aangenomen houding, neemt de Voorzitter alléén, de suppletoire-begrooting in behandeling en wordt deze zooals zij ter tafel is gebracht door hem aangenomen.

Bij de rondvraag verkrijgt het lid Emanu het woord en zegt, dat er veelvuldige klachten over vernieling van vee door honden, den Voorzitter, in de laatste dagen zullen hebben bereikt; dat spreker bij zijn werk in de buitendistricten, persoonlijk heeft ondervonden, dat deze klachten niet ongegrond zijn. Dat er nachten zijn waarop schapen bij de veestallen door honden worden gedood, dat zulks deprimeerend werkt op veehouders, niet alleen met het oog op de materieele schade dat hierdoor wordt veroorzaakt doch doordat de ambitie bij die menschen ook gedood wordt. De schapen die in de laatste dagen door honden zijn gedood, loopen reeds in de honderdtallen. Spreker zegt verder, van de menschen van de buitendistricten te hebben vernomen, dat de honden die daar gehouden worden, van geen nut zijn voor de eigenaars daarvan, waarom hij den Voorzitter verzoekt deze aangelegenheid in studie te willen nemen, om te zien welke maatregel getroffen kan worden om een einde te maken aan dit euvel. Spreker stelt vóór, om desnoods een verbod bij keur af te vaardigen tegen het houden van honden in de buitendistricten, met of zonder penning.

De Voorzitter zegt toe deze aangelegenheid in studie te zullen nemen. Verder zegt spreker, dat zoowel door de militaire politie als andere politie, in de laatste dagen, een groot aantal honden is af-

gemaakt en dat er geregeld pacht daarop wordt gemaakt.

Hierna verkrijgt het lid Eman het woord en zegt dat hij om momenteele redenen, zich onthouden heeft deel te nemen aan de behandeling der suppletoire-begrooting, hij acht het onverantwoord over een zaak te gaan praten, waarvan hij er niet zeker van is, dat het algemeen belang daardoor gediend wordt; waar hij ook weet dat ieders aandacht geoestigd is op de havenkwestie en het volk niet mede zal werken met het bestuur, wanneer aan zijn wensch daaromtrent niet wordt voldaan. Spreker zegt verder, dat hij denkt dat men op den goeden weg is, om Z.E. den Gouverneur te overtuigen, dat de havenkwestie van vitaal belang is voor het eiland en dat hij gaarne ten deze een afwachtende houding wenscht te nemen. Verder dat Aruba alles opofferen wil aan de haven, die om het zoo te noemen, een hobby van de bevolking is geworden.

De Voorzitter repliceert hierop, dat hij met veel interesse naar deze explicatie heeft geluisterd, maar dat hij opmerken moet, dat de Raad van Politie, een college is, dat staat voor alle belangen van Aruba, een lichaam dat de noden en behoeften van het eiland naar voren moet brengen, om daarin op de een of andere wijze te kunnen voorzien. Dat het zeer verkeerd is, als principe te gaan stellen, dat de Raad of het volk niet met het bestuur samen wil werken, wanneer omtrent een zaak verschil van meening heerscht dat zulks nooit kan leiden tot ontwikkeling van de plaats; dat is alleen zelfbedrog dat zelfs kan leiden tot belemmering van alle ontwikkeling. Spreker wijst verder er op, dat het een gevaarlijke politiek van den Raad zou zijn, alleen steun aan het bestuur te ont-

zeggen, als het een of ander dat hij noodig acht niet gegeven wordt, om reden het bestuur van een andere zienswijze daaromtrent is. De Raad heeft te staan voor alles wat vooruitgang voor de plaats beteekent.

Het lid Eman antwoordt hierop, dat hij aandachtig naar den Voorzitter heeft geluisterd, doch dat de Voorzitter niet kan hem kan verwachten, dat hij over een zaak zou gaan praten, wanneer hij daarvoor niet voorbereid is. Verder dat hij er van overtuigd is, dat Aruba voor alle mogelijke luxe, als straten en wegen enz. enz. bedanken zal en zeggen zal dat het daarvoor in de plaats haar haven hebben wil.

De Voorzitter repliceert hierop; dat het niet er om gaat, wie het initiatief in een zaak neemt, doch men moet de gedachte daarover laten gaan om daarover gedetailleerd te kunnen spreken, om tot een beslissing te kunnen komen. Behalve de kwestie van de haven, die eenmaal beslist, zijn er ook andere belangen die naar voren moeten worden gebracht, men kan nooit om een zaak den verderen voortgang stop zetten. De Raad heeft te beoordeelen het belang van Aruba, in zijn vollen omvang. De Raad moet staan voor het algemeen belang.

Het lid Eman repliceert hierop; dat naar het schijnt, de Voorzitter hem niet begrijpt of niet begrijpen wil en stelt daarom het volgend voorbeeld: iemand is hongerig. U biedt hem suiker en andere lekkernijen aan, hij verstoot dat alles en zegt dat hij brood hebben wil, omdat dat alleen zijn honger stillen kan. Aruba verkeert in hetzelfde geval; zij bedankt voor alle luxe, dat het door het bestuur wordt aangeboden, alleen een haven kan het bevredigen.

Niemand meer het woord verlangende

en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Maandag den 27e December 1937.

De Voorzitter,
W. Wagemaker

De leden.
J. H. Emau

De Secretaris.
O. J. Odu...

No. 7.

Vergadering van den Raad van Politie van Maandag den 27e December 1937.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren L. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J. H. A. Emau, lid en H. Oduber, Secretaris.

Afwezig: de Heer J. C. Arends, lid, met kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat waar de behandeling van de ontwerp-begrooting van uitgaven over het jaar 1939 geen uitstel kan gedoogen een spoedeischend geval, zooals bedoeld bij het 1e lid van art. 6 van het reglement van orde, P.B. 1867 No 10, aanwezig is en bedoeld artikel dus deze van toepassing is. Hij stelt vervolgens den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken, w.o. een schrijven van Z.E. den Gouverneur, als antwoord op 's Raads voorstellen betreffende Mulo-school en havenverbetering en een schrijven van den Heer C. A. Vis betreffende het laat ontvangen van aanslagbiljetten in de inkomstenbelasting welk laatste schrijven, besloten wordt voor kennisgeving aan te nemen en belanghebbende terug aan te raden met zijn reclame bij den Ontvanger te gaan.

Waarna het 1e punt der agenda t.w. Ontwerp-begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1939 in behandeling wordt genomen.

Alvorens hiertoe over te gaan vraagt de Voorzitter aan het lid Emau of hij hierover in een algemeene beschouwing wenscht te treden en na van genoemd lid een ontkennend antwoord te hebben bekomen, wordt deze artikelsgewijze in behandeling genomen.

Bij art. 14a zegt het lid Emau, dat deze

147

post. haar niet ook daarin heeft, dat de Gezaghebber dan meer vrij komt te staan, om zich meer met den Raad bezig te kunnen houden en met de Landraden voor inspecties over de openbare zaken uit te gaan.

Bij art. 14e. vraagt het lid Eman naar de reden waarom voor den Predikant bij de Protestansche Gemeente f600.- uitgetrokken staat, terwijl voor 4. R.K. Geestelyken tezamen maar f166= is uitgetrokken.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat deze post op een vorige begrooting reeds op voorstel van het lid Eman verhoogd is geworden, doch dat die op Curacao weer werd afgewezen, de reden hiervoor is spreker echter niet bekend.

Op voorstel van het lid Eman wordt deze post verhoogd tot f320.-

Bij art. 21a; een onderwijzer 4e klasse voor f1200 's jaars merkte het lid Eman op, dat hij denkt dat het heden moeilijk zal zijn, een mannelijk persoon te krijgen om voor f100. 's maands te werken.

De Voorzitter repliceert hierop, dat deze post zoo geraamd is, omdat de Heer Lew; die bij het Openbaar onderwijs verbonden was, dit salaris genoot en dit; het begin salaris is van een ongehuwd onderwijzer 4e klasse.

Bij art. 41a. 2 klerken bij de Rechterlyke macht, merkte het lid Eman op, dat het hem wil voorkomen, alsof dit personeel een beetje vergeten wordt, zoo hij ziet dat deze klerken minder bedeeld zijn dan andere klerken.

De Voorzitter repliceert hierop, dat dit zit in het feit, dat de andere klerken meer dienstjaren hebben en bijgevolg meerdere periodieke verhoogingen hebben gehad.

Bij art. 69., 44 buitengewone hulpkommiezen, merkte het lid Eman op, dat een dagloon van f4.- te laag is, zijnde dit minder dan thans aan een gewoon peon (arbeider). op dit eiland betaald wordt. Dat spreker zelf bij het inladen

van mest, een dagloon van f4.50 betaald heeft. Dat het hier betreft een tak van dienst, belast met invoer- en accijnsrechten, het voornaamste deel onzer middelen van inkomsten. Bovendien t.a.v. het feit dat bij het particulier bedrijf; zonder eenig verantwoordingsplicht, makkelijk meer dan f4.- als dagloon te verdienen is, zal de Chef van deze afdeeling moeilijk op vastheid van zijn personeel kunnen rekenen onder een degelijke evenredige bezoldiging.

Bij art. 83a, loon van de bemanning van de Gouvernements toolbooten, zeide het lid Eman, dat naar hij opmerkt, is onder deze bootslieden een door den hoofd onderscheiden als voorman als een zoogenaamde schipper; dat hij het billijk acht aan dezen voorman voor zijn opzichterswerk ook iets extra te geven.

De Voorzitter repliceert hierop; dat zoover hem bekend de onderscheiding zoals door het lid Eman genoemd officieel niet bestaat.

Bij art.   , de mensch[e]lykheid geraamde tot het organiseeren van nieuwe takken van dienst, zeide het lid Eman, dat de economische vooruitgang van Aruba zeker eischen mag, dat in aanpassing sociale voorzieningen getroffen worden tot een goede maatschappelijke inzet van zaken, dat hij daarom ook waardeert de door het Bestuur besteede aandacht in deze richting, doch wil tevens daarbij aanraden om bij de eventueel te bezetten functies overal waar eenigszins mogelijk is inheemsche krachten te gebruiken.

De Voorzitter zegt dit toe.

Bij art. 134e; bouw kazerne-mariniers, zeide het lid Eman, dat zooals de Voorzitter zich wel herinneren kan, hij in een vorige vergadering reeds de hooge beteekenis voor deze gemeenschap besproken heeft van de mariniersbezetting ten deze en daarom van harte toejuicht deze post. als voorbereidsel eener

uitbreiding van dit korps. In den zin van practisch punt dient deze gewapende macht de gemeenschap tot waarborg van rust, orde en veiligheid; eene geruststelling waarnaar deze maatschappij verlangt; met het oog op het langzaam cosmopolitisch worden der bevolking van dit eiland en dus reeds op dezen grond, acht spreker gewettigd het spendeeren van gelden, zelfs tot een aanzienlijk bedrag toe, voor het bouwen van een doelmatig gebouw tot huisvesting der mariniers, dat tevens een opheffend versiering zal uitmaken der stadsbouw complex. Het levenddeel der kazerne representeert ons op het Nationaal gebied en wij moeten erkentelijk zijn aan het Moederland voor dat deel waarmede het in deze bijdraagt.

De Voorzitter repliceert hierop, dat waar de Maatschappijen die hier gevestigd zijn, millioenen aan hunne bedrijven hebben besteed, het gouvernement in de mogelijkheid moet verkeeren deze belangen te beschermen, waarom spreker dan ook verwacht, dat deze bezetting aanzienlijk zal worden uitgebreid.

Bij art. 134c bouw van een nieuwe pasanggrahan zeide het lid Eman, dat hij voor deze post staat, om met deze gelden een aan de allures van de Gouverneur passend speciaal gebouw te maken den Gouverneur tot residentie dienende bij de inspectiereizen op dit eiland, zoodoende dat de Gouverneur op zijn volle gemak hier kan zijn, hetgeen niet nalaten zal bij te dragen tot vermeerdering der bezoeken van Z. Excellentie aan deze gemeenschap en met lang verblijf; indien het gebouw tevens ook voor andere doeleinden zou kunnen dienen, in den tusschentijd, als de Voorzitter toelicht, wordt dit door spreker als bijzaak beschouwd.

Waarna de begrooting in haar geheel met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Thans komt in behandeling het 2e punt der agenda, n.l. wijziging van de Algemeene Politiekeur 1937.

Welke wijzigingen, na eenige interpellatie door het lid Eman, zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Bij de rondvraag worden door het lid Eman twee gevallen van Militaire politieagenten met twee visschersluiden besproken waarbij de eene bij het doodschieten van honden in de stad, een kogel in de voet kreeg en de andere bij een drinkparty door een agent op den hand geklapt werd. Spreker zeide van de gelegenheid gebruik te willen maken om nogmaals aan te voeren, dat goed bezien de Militaire politie, als de beste politie te beschouwen is, die wij als nog gehad hebben; de afwijkingen door een of ander agent bij dat korps begaan, dienen niet gegeneraliseerd te worden, dat de Militaire politie niet deugt, als hij weet dat op het zustereiland Curaçao en ook hier in het algemeen beweerd wordt. Een voornaam bestanddeel bij de Militaire politie, door spreker geacht als een onvermijdelijke factor bij de politie, is haar geprononceerde, als feitelijke ook bestaande onafhankelijkheid, kenbaar door haar optreden zonder onderscheid van persoon, handelende uitsluitend op politioneele grondslag. Deze ernstige zakelijke houding der Militaire politie heeft preventieve uitwerking gehad en ontegenzeggelijk is het, dat de Militaire politie hoofdzakelijk heeft bijgedragen tot orde in het huidige woelige leven van Aruba, hetgeen spreker uit ervaring, in verband met vorige politiekorpsen, en zeker van is, niet bereikt zou zijn, ware de Militaire politie niet geweest. Voor onafzienbaren tijd, althans voor den voorloopigen tijd, blijft hij voorstander voor het behouden der Militaire politie in het sociaal algemeen belang van dit eiland.

Verder in beschouwende zin, over de be-

grooting, zegt het lid Eman nog, dat hij met belangstelling en waardeering noteert de bereidwilligheid van het Bestuur tot het spendeeren van aanzienlijke bedragen aan openbare werken op dit eiland en dat het Bestuur des Raads-oordeel daaromtrent wenscht te vernemen, hetgeen beteekent, dat des Raads oordeel door het Bestuur op prijs gesteld wordt, dat spreker in dit verband zich wil afvragen waarom dan toch het Bestuur niet wil ingaan op het advies van den Raad tot het toestaan der aangevraagde uitbaggering der Paardenbaai; dat spreker hoopt wel dat de Gouvernement bij continueerende studie van dit vraagstuk, toch eindelijk besluiten zal, ook aan dezen algemeenen voornaamsten wensch dezer bevolking te voldoen.

De Voorzitter bedankt het lid Eman voor zijn woorden van waardeering over de Militaire politie. Spreker refereerende naar de twee door het lid Eman genoemde gevallen, zegt dat volgens het rapport dat hij van de sergeant bij de Militaire politie, over het eerste geval heeft; blijkt dat bij het doodschieten van een hond, die eenige schapen in de Mira-flor-weg achterna liep, een manspersoon die tusschen de cactus zat te wachten om naar zijn werk te gaan, door een hagel in de voet getroffen werd. Bedoelde persoon is zich dienzelfden dag om twaalf uur bij spreker komen beklagen en dat spreker hem toen tevens naar den Dokter heeft gestuurd, van wien hij later vernomen heeft, dat het niets bijzonders was en dat genoemde persoon enkel een blauwe plekje op de voet had, niet grooter dan een lucifers kop; vermoedelijk veroorzaakt door een hagelkorrel. Van het tweede geval kan spreker zeggen, dat in den avond vóór Kerstmis, de politie geroepen werd voor een vechtpartij in de Palace Bar; dat toen de politie een der vechtenden naar buiten bracht, een der aanwezi-

Een der agenten gen ~~hem~~ zijn gummistok uit de handen trok en een uitdagende houding tegenover hem innam. Dat toen zij ~~naar~~ buiten waren gekomen en ziende dat de vrienden van den gearresteerde aanstalten maakten om met steenen te gooien, zij hun sabels hebben getrokken. Een der personen, die een steen in de hand had, liep op een der politiemannen, met de bedoeling hem daarmede een slag toe te brengen, dat deze toen de slag met den sabel heeft afgeweerd, met het gevolg dat bedoelde persoon met zijn hand op deze sabel is terechtgekomen en zich in dat lichaamsdeel gesneden heeft; zooals men hieruit kan zien, betrof het zuiver een geval van zelfverdediging.

Hierna neemt het lid Emen het woord en spreekt de volgende rede uit:

Mijnheer de Voorzitter,

Ingevolge mijn besluit van mijn mandaat van Landraad met ingang 10 Januari 1938 neer te leggen, als U. zoowel als Gezaghebber van Aruba schriftelijk is medegedeeld, zal deze de laatste behandelende zitting van dezen Raad zijn, die door mij bijgewoond zal worden.

Ik wensch echter nog voor eenige dagen lid van dezen Raad te blijven, teneinde de [illegible] der notulen dezer zitting te mogen mede onderteekenen, bij het opmaken waarvan ik den Heer Secretaris beleefd wil verzoeken speciale voortvarendheid te willen gebruiken terwijl ik van den Raad het voorstel doe om bedoelde notulen zoodra deze klaar staan goed te keuren en naar Z. Excellentie den Gouverneur op te sturen.

Bij de laatste verkiezing in dit kiesdistrict voor Leden voor de Koloniale Staten is gebleken, dat er plotseling een wijziging is ingetreden in den stand der politieke zaken op dit eiland, waardoor de grondslag waarop mijn ideaal van ver-

tegenwoordiger van dit volk te zijn gebouwd is, geschokt werd door het feit, dat mijn candidatuur door het overgroot deel der kiezers gepasseerd is geworden.
De drijfveer tot deze drastische verandering in de houding der kiezers was geweest het opschudden uit gepikkelden vorm van den wederzijdsche tegenstand tusschen katholieken en protestanten op het religieus gebied.
Bij de minder ontwikkelde kiezers, betreffende politieke aangelegenheden is de indruk ontstaan, alsof deze verkiezing betrof, een godsdienstig strijd, met gevolg, dat ik, zijnde geen dogmaticusman, zonder kerk noch wal bleef.
Wel zou ik mij kunnen beschouwen t.a.v. het aantal kiezers, die mij met hun stemmen vereerd hadden, als een zoogenaamde afgevaardigde dezer partij bij de openbare zaken in deze gemeenschap, tevens mijzelf streelen met de veronderstelling dat er onder de niet-kiezende bevolking, in casu de massa uitmakende, mij nog adhaesie bewaard is.
Echter waar ik, t.a.v. de laatste, een meiner bewijs zal moeten leveren in het openbaar, van het bestaan van dezen aanhang, terwijl t.a.v. de eerste mijn doelstelling toch niet is partij-afgevaardigde te zijn, doch volksvertegenwoordiger, dien ik te concludeeren dat ik mij momenteel niet meer als zoodanig zou kunnen voordoen en wil ik a priori deze plaats inruimen voor degenen die meenen daartoe thans gerechtigd te zijn.
De Gezaghebber van Aruba, de eerste burger van het eiland, op mij niet stemmende, hetwelk ook deze stem uit officieel oogpunt geschat mag worden, brengt mij geen teleurstelling toe, als wel in het geval de eenvoudigste boer of visschersman mij niet vertrouwt met zijn stem, omdat mijne groote hoofdzakelijk trekken naar den middenstandsman, naar de proletarische klasse, als trouwens ook blijkt over de geheele lijn van mijne politieken loopbaan.
Voor ruim vijftien jaren heb ik aan deze tafel het algemeen belang op Aruba behartigd bij verschillende Gouverneurs samen met verschillende Gezaghebbers en leden van dezen Raad die voor bepaalden tijd er geweest waren gedurende welken tijd de geheele bevolking van Aruba mij had aangehangen, door wat kiezers betreft, bereidwillig op mij te stemmen en in het algemeen door mij te volgen in meerdere politieke acties door mij voorgezeten, leidende tot het algemeen belang.
Op dezen grond heb ik mij durven noemen vertegenwoordiger van het volk van Aruba.
De ommelijke gerustelling, die alleen de geuite stem kan geven, heb ik van mijn plicht te hebben vervuld; terwijl voor het publiek oordeel kan ik verwijzen naar mijn optreden in dezen Raad, dat getuigt dat ik getracht heb, naar het in mij gestelde vertrouwen te beantwoorden door hier uitsluitend 't algemeen belang op objectieve wijze, naar mijn best vermogen, zelfs niet zonder opoffering, te hebben behartigd.
Ik heb niet zitting genomen in dezen Raad tot een genoeglijk samenzijn met mijn collegas, noch voor een vormelijke afdoening van zaken, doch er werd hier flink gediscuteerd en gedebatteerd met gemoedelijke of scherpe toon naar gelang der geestdriftige stemming bij het verdedigen van standpunten tot het distilleeren van resultaten in het algemeen belang.
Van personen bij het bestuurs apparaat, het ment van het publiek verantwoording verschuldigd lichaam, waar als een werkende lichaam vanzelfsprekend ook fouten gemaakt worden, zoo de menschelijke volmaaktheid niet bestaat en welke fouten ik diende te bestrijden ingevolge mijn plicht van landraad, weet ik dat ik persoonlijke antipathie verkre-

~~[illegible]~~ geen heb.
Hier begint, Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats het opofferend deel der betrekking van Landraad, zoo ik, voor wat mijn subjectieve gevoelens betreft, een einde daaraan zou willen maken.
Geen twijfel dat deze gemeenschap tijden heeft, die oppositie deerden voeren, waaronder ik mij in de eerste plaats tot meermalen op- en aanmerkingen maken tegen dienstzaken, hetgeen voor de betrokkenen onaangenaam moet zijn geweest, doch de ambtenaren is het algemeen aan den anderen kant tot voldoening strekkende, dat de gouvernementsbetrekking op dit eiland geen ontspannende, tijdverdrijvende noch passionerende baantje is.
Mijnheer de Voorzitter, zoo zou ik de heele avond kunnen doorspreken tot uiteenzetting der plaatselijke aangelegenheden, echter wil ik nu eindigen met de bewering dat de betrekking van Landraad, als zoodanig door mij geschetst, indien waargenomen met zuivere plichtsbetrachting en in overeenstemming met de strekking der daaraan verbonden eedsaflegging, in hooge mate een opofferend taak genoemd is.
Mijnheer de Voorzitter. Met deze woorden neem ik afscheid van dezen Raad.

De Voorzitter repliceert als volgt hierop:

Mijnheer Eman. Het is een verrassende mededeeling dat U met ingang van den 10e Januari a.s. Uw ambt als Landraad nederlegt en U uit het politieke leven van Aruba terugtrekt.
De tijd gaat snel voorbij, gedurende een achttal jaren mocht ik met U in dezen Raad de openbare zaken van Aruba behandelen. Hierbij openbaarde zich meermalen diepgaand verschil van meening, echter werd het debat ook van Uw kant zakelijk gehouden.

Uw wijze van critisch argumenteeren vereischte de grootste concentratie en menigmaal hebt U krachtige argumenten in het debat aangevoerd. Gezamenlijk mochten wij de belangen van Aruba in den Raad van Politie onder de loupe nemen, zoowel wat betreft de tijd die achter, alsook die welke vóór ons ligt.
Thans hebt U besloten vrijwillig heen te gaan, na al die jaren aan deze tafel aan mijn rechterhand gezeten, de belangen van Aruba te hebben voorgestaan.
Namens den Raad breng ik U bij Uw heengaan officieelen dank.
In vele gevallen hebt U door Uw helder inzicht in plaatselijke toestanden een norm, richting gegeven en bij minder helder inzicht verhoed dat er verkeerde besluiten zouden zijn genomen. U ziet thans de tijd gekomen waarop onze verdere samenwerking moet worden beëindigd. In de jaren die achter ons liggen, hebt U het mij niet makkelijk gemaakt in mij genoodzaakt aan den arbeid van den Raad mijn volle aandacht te geven, waardoor werd voorkomen, dat het werk in een sleurgang zou verloopen. Hierdoor is de geleverde arbeid gezond en goed geweest en kunnen wij van elkander zonder rancune afscheid nemen en roep ik U dan ook een hartelijk vaarwel toe en hoop dat het U in alle opzichte goed mogen gaan. Deze samenkomst is belangrijk waardoor de mogelijkheid bestaat dat wij over het welzijn van Aruba met elkander altijd nog mogen spreken.
Waarop het lid Eman repliceert, dat Godshand op het geweten van den Voorzitter ligt, welke hem zoo oprecht doet spreken.
Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter deze vergadering.

Aldus voorgelezen goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Zaterdag den 8e Januari 1938.

De Voorzitter
Wagemaker

De leden,
H. Eman
J. C. Arends

De Secretaris.
D. J. Oduber

No. 1.

Vergadering van den Raad van Politie op Zaterdag den 8e Januari 1938.

Aanvang 10 uur 's voormiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker Gezaghebber Voorzitter, J. H. A. Eman en J. C. Arends leden en H. Oduber Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Bij de rondvraag, zegt het lid Eman, dat hij nog even wenscht te verklaren dat hij bij nader inzien en kalmer overdenking, de gencrimineerde uitdrukkingen van "corruptie en onzedelijkheid" gebezigd in de openbare Raadszitting van den 16e Maart 1937 bij deze intrekt. Hij verklaart verder niet de hebben bedoeld te zeggen, dat het gouvernement zoodanig was.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van ~~den Raad~~ Woensdag den 2e Maart 1938.

De Voorzitter.
Wagemaker

De leden
J. C. Arends

De Secretaris.
D. J. Oduber

159

No. 2. Vergadering van den Raad van Politie op Woensdag den 2e Maart 1938.

Aanvang 4 uur 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker Gezaghebber Voorzitter, J.C. Arends, lid en H. Oduber Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken, w.o. een afschrift schrijven van Z.E. den Gouverneur van Curaçao aan den Heer J.H.A. Eman, in verband met zijn ontslagname als Landraad; besloten wordt dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

Waarna de Raad overgaat tot het opmaken van de lijsten van kiezers, zooals bedoeld bij art. 5 der Kiesverordening van den 28/30 November 1869. (P.B. 1869. #24.)

Bedoelde lijsten worden opgemaakt met een totaal van 984 kiesbevoegden. Besloten wordt deze lijsten zooals bepaald bij het laatste lid van art. 6 der voorgemelde verordening, af te kondigen, aan te plakken en ter inzage van een ieder gedurende veertien dagen ter secretarie van den Gezaghebber neder te leggen.

Daarna gaat de Raad over tot het vaststellen van de uit te keeren aandeelen uit de ontvangsten van de Armenbus over 1937, aan de Roomsch Katholieke en Protestantsche Gemeente, zooals bepaald bij G.B. dd. 1e Juli 1936 #1239 (P.B. 1936 #74) zooals gewijzigd bij die van den 28e September 1936 #1581 (P.B. 1936 #97).

Besloten wordt aan de Roomsch Katholieke Gemeente vijf aandeelen en aan de Protestantsche Gemeente een aandeel, elk groot f 78.-, uit te keeren.

Bij de rondvraag, zegt het lid Arends, na het woord verkregen te hebben, dat de afvoerbuis van de sanitaire inrichting van de nieuwe kamp der Lago Oil & Transport Co Ltd te Coera Cabai in het lagoen uitmondt, dat het water van dat lagoen hierdoor verontreinigd wordt, waardoor het visch dat in dat lagoen gevangen wordt niet meer gebruikt zal kunnen worden en dat lagoen niet meer als badplaats zou kunnen dienen. Genoemd lid produceert een protest, waarop een honderdtal handteekeningen van menschen van Sabaneta voorkomt.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat er technische bezwaren tegen het aanleggen van putten op die plaatsen bestaan omdat het grondwater zoo hoog staat, dat bij lagen stand nog geen meter diepte kan worden [illegible] terwijl bij hoogen waterstand het grondwater nog stijgt. Volgens spreker zal ongeveer 60 M². spoelwater per dag gebruikt worden voor deze inrichting, zoodat de faeces heelemaal ontbonden in het lagoen zal komen. Verder zegt spreker, dat indien het wenschelijk blijkt moet te geven aan de bevolking en visschersstand, onmiddellijk maatregelen hiertegen genomen zullen worden.

Het lid Arends het woord verkrijgende, dringt aan op uitbreiding van het korps militaire politie, voornamelijk met het oog op het feit dat de bevolking steeds aan het uitbreiden is en dat er in den laatsten tijd het Gouvernement er toe is overgegaan ~~tot het~~ vergunningen tot het verkoopen van sterken drank te St. Nicolaas te verleenen.

De Voorzitter repliceert, dat dit korps reeds met 4 man is versterkt en dat er nog 8 andere erbij zullen komen, zoodra het Gouvernement over behoorlijke huisvesting beschikken kan.

Het lid Arends vraagt hierop, of de politie het recht heeft om honden in de onmiddellijke

nabijheid van woningen door te schieten.

Waarop de Voorzitter antwoordt dat zulks wel het geval is.

Het lid Arends wijst op het gevaar dat hierdoor ontstaan kan en zegt verder dat een 15tal jaren geleden, bij het schieten van honden voorzorgen genomen werden, opdat geen ongelukken zouden gebeuren.

De Voorzitter antwoordt hierop dat de politie verantwoordelijk wordt gesteld voor de ongelukken die mochten ontstaan door het niet oordeelkundig te werk gaan. Mocht het geval zich voordoen, dat er op een roekelooze wijze geschoten wordt, dan vernemen sprekers gaarne deze gevallen om maatregelen te kunnen nemen. Spreker zegt verder, dat er nooit zooveel vee door moordenaars (Killers) vernield is als in den laatsten tijd; dat er menschen zijn die hunne kudde met 60% hebben zien verminderen, tengevolge van den vernielzucht van wilde honden.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de Vergadering van Woensdag den 16e Maart 1938.

De Voorzitter,
[signature]

De leden:
[signature]

De Secretaris.
[signature]

No 3. Vergadering van den Raad van Politie op Woensdag den 16e Maart 1938.

Aanvang 4 uur 's namiddags.

Tegenwoordig: de Heeren S. Wagemaker Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends, lid en H. Odulber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna zegt de Voorzitter dat deze vergadering belegd is, om de opgemaakte lijsten van kiesbevoegden, ingevolge artikel 8 van de Verordening van 28/30 November 1869, (P.B. 1869. No 24). af te sluiten en vast te stellen, vermits er tegen die lijsten geen bezwaren zijn ingebracht.

Dienovereenkomstig worden deze lijsten gesloten en vastgesteld en wordt tevens besloten deze lijsten met een aantal van 984 kiesbevoegden opnieuw af te kondigen, aan te plakken en gedurende de acht dagen ter inzage van eenieder ten bureele van den Gezaghebber neder te leggen.

Bij de rondvraag wenschte niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van .

De Voorzitter
[signature]

De leden
[signature]

De Secretaris.
[signature]

No. 4. Vergadering van den Raad van Politie op Donderdag den 30e Juni 1938.

Aanvang 10 uur 's voormiddags.

Tegenwoordig: de Heeren M.B. Bartels Daal, waarnemend Gezaghebber Voorzitter, J.C. Arends lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Vervolgens geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken o.a. afschrift van de Gouvernementsbeschikking dd. 14 Maart 1938 # 527, waarbij bepalingen worden vastgesteld tot regeling der schoolvoeding voor het begrootingsjaar 1938. (P.B. 1938 #16). besloten wordt dezelve voor kennisgeving aan te nemen.

Hierna komt, als eerste punt der agenda, in behandeling, de ontwerpkeur tot wijziging van art. 3 van de Bioscoopkeur 1937, luidende:

"Keur tot wijziging van de Bioscoopkeur van den 20e Januari 1937 (P.B. 1937 #56).

Artikel 1.

De cijfer "2" tusschen de woorden "Gouverneur" en "plaatsvervangende" in het tweede lid van artikel 3 wordt gewijzigd in "8"

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Aldus vastgesteld op Aruba door den Raad van Politie in zijne vergadering op..........

Welke keur met algemeene stemmen wordt aangenomen en vermits er naar het oordeel van den Raad ten deze een spoedeischend geval aanwezig is, wordt besloten deze, in afwachting van de beslissing des Gouverneurs, inmiddels af te kondigen.

Bij de rondvraag wenschte niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Maandag den 12e December 1938 acht en dertig.

De Voorzitter.
I. Wagemaker

De leden.
J.C. Arends

De Secretaris.
H. Oduber

No. 5 Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 12e December 1938.

Aanvang 11 uur 's voormiddags.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends, lid en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Vervolgens geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken w.o. een afschrift van de Gouvernements-beschikking dd. 25 September 1938 #2079 waarbij de keur tot wijziging van de keur houdende bepalingen omtrent de keuring van films en rolprenten op het eiland Aruba (opgenomen in P.B. 1937 #56) vastgesteld in de vergadering van den Raad den 30e Juni 1938 en welke met toepassing van artikel 132 van het reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao denzelfden dag is afgekondigd, alsnog wordt bekrachtigd en een afschrift van de Gouvernements-beschikking dd. 25 October 1938 #2289 waarbij nadere bepalingen worden vastgesteld tot regeling der schoolvoeding voor het begrootingsjaar 1939 (P.B. 1938 #161), besloten wordt dezelven voor kennisgeving aan te nemen.

Hierna worden de geloofsbrieven door het nieuw benoemde lid, Dr. A. F. Dessenbinck, overgelegd onderzocht, welke stukken in orde worden bevonden.

Bij de rondvraag wenschte niemand het

165

woord en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 13n. December 1938.

De Voorzitter
Wagemaker

De leden.
[illegible]
[illegible]

De Secretaris.
O.J. Oduber

No. 6. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 13n. December 1938.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.C. Arends, en Dr. A.F. Dussenbroek, leden en H. Oduber, secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Alvorens over te gaan tot de behandeling van het eerste punt der agenda, v.l. Ontwerp-begrooting van Uitgaven voor het jaar 1940, heet de Voorzitter het nieuw gekozen lid Dr. A.F. Dussenbroek welkom en zegt daarbij dat Dr. Dussenbroek een bekende figuur is in het maatschappelijk leven van Aruba, dat hij ook in dezen Raad geen onbekende is, daar hij reeds eerder hierin zitting heeft genomen en zich gedurende den tijd bekend maakt heeft als een voorstander van de vooruitgang van Aruba, door de belangen van dit eiland steeds met ijver te behartigen. In den tijd, zegt spreker, zijn zeer belangrijke onderwerpen in dezen Raad behandeld. Spreker spreekt verder den wensch uit dat het Dr. Dussenbroek gegeven mag zijn, door zijn samenwerking in dezen Raad, dat gene voor Aruba te bereiken, wat nog ontbreekt voor zijn economische en culturele vooruitgang.

Het lid Dussenbroek bedankt den Voorzitter voor zijne woorden van waardeering en zegt dat hij met voldoening ziet dat een groot gedeelte der werken die op het programma van den Raad stonden, toen hij nog lid was van dit college ten uitvoer is gebracht, eenige daarvan goed, andere minder goed – ook de laatsten zijn voor verbetering vatbaar –; spreker zegt dat het zijn bedoeling is naar beste kunnen en weten te werken om te zien voor Aruba te bereiken, alles wat tot zijn meerdere vooruitgang en bloei kan bijdragen. Spreker zegt verder dat het hem verheugt te zien dat de Arubaansche begrooting van Uitgaven in de millioenen is gestegen, een teeken dus van voorspoed. Hierdoor wordt, volgens spreker, de bewering dat Aruba zijn volle pond niet krijgt gelogenstraft. Volgens spreker, ligt een mooie taak voor de feest, die zich thans aan het vormen is, n.l. op fatsoenlijke wijze op de behoeften en noden van het eiland wijzen.

Hierna wordt de Ontwerp-begrooting artikelsgewijs in behandeling genomen:

Art. 9. Stelt het lid Dussenbroek voor, het uitgetrokken bedrag van f2000.- te verhoogen tot f6000.-; daar volgens spreker geen behoorlijk feest gevierd kan worden met f2000.- te meer waar de twee laatste jaren geweldig groote feesten gevierd zijn geworden en men ook niet vergeten mag, dat zoowel te Oranjestad als St. Nicolaas feest gevierd dient te worden, tot het levendig houden van het nationaal gevoel onder de bevolking.

Het lid Arends is wel van meening dat het bedrag van f2000.- te gering is, doch vindt het door het lid Dussenbroek voorgestelde bedrag te hoog, hij stelt daarom voor, f4000.- voor dit doel uit te trekken.

De Voorzitter zegt dat beide voorstellen getuigen van de nationale gevoelens der leden van dezen Raad, ook hij acht het belangrijk deze gevoelens ook onder de bevolking te bevorderen, om de bevolking van de verschillende districten in de gelegenheid te stellen op eigen terrein feest te vieren en stelt daarom voor f5000.- voor dit doel uit te

trekken; met welk voorstel beide leden zich vereenigen kunnen.
Ad. 12. Stelt het lid Duijsenbroek voor deze post van f 11.340.- te brengen op f 13.340.-, op grond van het feit dat deze functionaris bij den aanvang van zijn ambt een belangrijk hooger inkomen had dan thans en de levensstandaard van toen met dien van thans gelijk is. Met welk voorstel het lid Arends zich vereenigt.

De Voorzitter bedankt de leden voor dit bewijs van waardeering van zijne prestaties en zegt verder dat alhoewel men theoretisch meent te kunnen bewijzen dat de levensstandaard van het eiland gedaald is, de praktijk wijst dat dit in dien niet hooger, dan toch niet lager dan 1929 is.
Ad. 15a. Zegt het lid Duijsenbroek dat hij bij wijze van contract een flink bedrag voor vervoerkosten van de R.K. Geestelijken wenscht uit te trekken, maar aangezien deze post in de vorige begrootingen door den Raad aanmerkelijk is verhoogd, doch niet in de gedrukte begrooting is overgenomen, laat hij het aan de Staten over, om een billijke verhooging te bepalen.

Het lid Arends wenscht dit aan den Gouverneur over te laten om te beslissen.
Ad. 19c. Zegt het lid Duijsenbroek dat hij een post voor reiskosten van de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs mist; die even als de onderwijzers bij het openbaar onderwijs naar en van St. Nicolaas vervoerd moeten worden. Aangezien de onderwijzers bij het openbaar onderwijs met f 1200.- schijnen klaar te kunnen komen, wenscht hij een gelijk bedrag voor de eerstgenoemden op deze begrooting uit te trekken. Met welk voorstel de Raad zich wel vereenigen kan.
Ad. 36 b. Merkt de Voorzitter op, dat deze proefneming nog in een embryonairen staat verkeeren en daarvoor nog geen vaste plannen hieromtrent bestaan.
Ad. 61. Zegt het lid Duijsenbroek dat hij deze post toejuicht, daar dit een geweldige vooruitgang beteekent; aangezien dit zeer ten gerieve van het publiek zal komen en heel wat moeilijkheden uit den weg zal worden geruimd en men menige processen verbaal zal kunnen voorkomen bij vervolgd.
Ad. 68a. Merkt het lid Duijsenbroek op, dat volgens hem de bezoldigingen der kommiezen in het algemeen en speciaal van de buitengewone hulpkommiezen, die betaling genieten voor de uren waarop door hen wordt gewerkt, te gering is.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat onlangs een andere regeling getroffen is ten aanzien van deze categorie ambtenaren, waardoor zij een billijker betaling krijgen. En verder dat dit personeel geregeld geroulleerd wordt, om de kommiezen en hulpkommiezen in de gelegenheid te stellen, een speciale opleiding op Curaçao te volgen, om zich zoowel theoretisch als practisch te bekwamen om eventueel tot een hoogere rang over te gaan, dat dit zoowel den dienst als de ambtenaren ten goede zal komen.
Ad. 73. Stelt den Voorzitter voor, in verband met de gestadige uitgroeiing van den dienst en de daardoor toenemenden arbeid en verantwoordelijkheid van den Chef, diens toelage te verhoogen tot f 1000.- Spreker zegt daarbij dat de Maatschappijen op buitengewoon goede service gesteld zijn en dat dit meer aandacht en tijd van den Chef vergt.

Met welk voorstel de Raad accoord gaat.
Ad. 80a. Merkt het lid Duijsenbroek op, dat de haven (Paardenbaai) in 1940 klaar zal zijn en dat te verwachten is, dat de scheepvaart aanmerkelijk zal toenemen, waardoor een havenmeester-loods alleen het werk niet zal kunnen afdoen, waarom hij denkt dat naast den havenmeester-loods, twee loodsen en een hulploods zullen moeten bijkomen en stelt voor de benoodigde gelden aan te vragen.

De Voorzitter raadt aan om niet vooruit te loopen en verder dat de benoodigde gelden altijd per suppletoire begrooting aangevraagd kunnen worden naar gelang de behoefte zich voordoet.

Bij hoofdstuk watervoorzieningsdienst, merkt het lid Duijsenbroek op, dat het water tegen f 1.25 per M^3 nog veel te duur is en spreekt tevens den wensch uit dat het het gouvernement gelukken moge de prijs daarvan zoodanig te verlagen, dat zij gelijk zou komen te

169

staan met wat daarvoor in andere landen betaald wordt, daar dit de volksgezondheid ten goede zal komen.

Bij afdeeling. V. Openbare Werken, vraagt het lid Duijfjenbroek, of de wenschelijkheid het entrée van het gebouw waarin het gezaghebbers kantoor is ondergebracht een beetje aantrekkelijker te maken, de chef van dat kantoor zegt spreker, maakt een slechten indruk op vreemdelingen die op het bevolkings bureau moeten wezen en dat gebouw binnen wandelen.

De Voorzitter antwoordt hierop dat plannen daartoe bestaan.

Ad. 123. Vindt het lid Duijfjenbroek het verschil tusschen f 67.000. voor 1939 en f 150.000 - voor 1940 op zich zelf reeds een belangrijke verbetering, doch vindt het hoogst noodig en is ervan overtuigd dat hiermede aan een ander verlangen van de bevolking wordt voldaan. n.l. goede straten en wegen.

Ad. 136c: Geeft de Voorzitter de volgende toelichting: Het ligt in de bedoeling een logeergebouw voor doortrekkende ambtenaren te bouwen, daar de bestaande gelegenheid niet meer voldoet aan de eischen die aan een dergelijk gebouw gesteld moeten worden. Terwijl een geheel afzonderlijk gebouw zal worden opgetrokken waarin Z.E. de Gouverneur Zijn intrek zal kunnen nemen wanneer Zij voor inspectie of anderzins op het eiland is.

De overige leden van den Raad zijn ook van gevoelen dat de bestaande passangrahan niet meer voldoet en dat de aangevraagde gelden goed besteed zullen zijn.

Ad. 136e: Zegt het lid Duijfjenbroek, dat hij bang is voor de organisatie van de voorgestelde zweminrichting.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat het in de bedoeling ligt om op bepaalde uren gelegenheid tot zwemmen voor mannen en vrouwen afzonderlijk te geven en dat de inrichting zooveel mogelijk onder politie toezicht zal komen te staan, zoodat men niet bevreesd behoeft te zijn, dat het zal ontaarden in een brandpunt van onzedelijkheid.

Ad. 136i: Stelt het lid Duijfjenbroek voor dat de Raad bij Z.E. den Gouverneur zal aandringen op de asphalteering in 1939. van de weg Oranjestad - Sta Cruz, waarvoor de benoodigde gelden reeds geraamd zijn, spreker zegt dat als er terwille van de defensie fonds geschrapt zal moeten worden men dan niet aan deze post kome, men schrappe ergens anders. Spreker vindt dezen weg even belangrijk als het abbatoir, indien niet belangrijker, daar wij toch goed vleesch krijgen zonder abbatoir.

Het lid Arends is van hetzelfde gevoelen als het lid Duijfjenbroek.

De Voorzitter is het met dit inzicht niet eens.

Dit voorstel in stemming gebracht wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

Ad. 136. Merkt het lid Duijfjenbroek op, dat in der tijd f 20.000.- op de begrooting door den Raad gevoteerd werd als 1e termijn bouw van een inrichting ter verpleging van t.b.c. patienten, doch dat deze gelden nooit gebruikt zijn geworden, dat zoo'n inrichting z.i. zeer noodzakelijk is ter bestrijding van t.b.c. - Verder dat spreker met de Directrice van het San Pedro Hospitaal hierover gesproken en van haar vernomen heeft, dat zij momenteel niet over voldoende personeel beschikt om de verpleging van deze soort patienten op zich te nemen, doch spreker twijfelt er niet aan, dat de een of andere orde zich met dit liefdadig werk zal willen belasten.

De Voorzitter antwoordt hierop dat de tegenwoordige Gouverneur zich ook voor dit onderwerp zeer interesseert en twijfel er niet aan dat Z.E. Haar volle steun hieraan zal verleenen indien de Raad voorzou stellen om zoo'n inrichting tot stand te brengen en het verplegings personeel daarvoor kan worden gevonden.

Op voorstel van het lid Duijfjenbroek wordt met algemeene stemmen een bedrag van f 20.000.- op de begrooting uitgetrokken, als 1e termijn bouw van een inrichting ter verpleging van t.b.c. patienten.

Ad. 137a: Zegt het lid Duijfjenbroek, dat hij als Pro Memorie post op de begrooting wenscht te brengen een gouvernements geneeskundige voor Sta Cruz of wel zag hij gaarne een verandering in de bezetting. Volgens spreker heeft wel 90% van de bevolking van St.

Nicolaas en Sabaneta recht op vrije geneeskundige hulp bij de Mij of kunnen dit zelf bekostigen, zoodat de overgroote meerderheid der onvermogende patienten in het 2e en 3e district voorkomen en het de plicht van het gouvernement is te zorgen dat deze menschen de noodige geneeskundige hulp kunnen krijgen, hetzij door een particuliere dokter hetzij door een gouvernements geneeskundige, als Sta Cruz maar voorzien zij van geneeskundige hulp, daarom zou het z.i. beter zijn de gouvernementsgeneeskundige van Sabaneta, Sta Cruz als standplaats aan te wijzen of indien de Gouvernements dokter te Sabaneta moet blijven Sta Cruz eveneens een Gouvernements dokter te geven.

Verder zegt spreker dat hij het werk van den Gouvernements chirurg zeer op prijs stelt en benijdt hem de toelage die hij krijgt niet en vindt dit zelfs niet in verhouding tot zijn prestaties, maar dat bij de operaties iemand anders is, wiens werk niet minder belangrijk is en die tot nu toe geen betaling geniet n.l. de narcotiseur, spreker wenscht voor deze ook een toelage uit te trekken.

De Voorzitter vraagt het lid Dussenbroek hoeveel hij zich die toelage gedacht had, waarop deze antwoordt f1000.- of wel dezelfde toelage als een Gouvernements narcotiseur op Curaçao krijgt.

Met welk voorstel de Raad zich vereenigt.

Het lid Dussenbroek merkt op dat het z.i. en geacht toen zal worden in 1940 arbeiders c. f3.50 per dag te kunnen krijgen, wanneer de hier gevestigde Scholtenmijnen zich zouden gaan uitbreiden, waarom hij dan ook verwacht dat de in dat jaar uit te voeren werken aanmerkelijk duurder zullen komen te staan, en het daarom aanbeveling verdient de werken die op de begrooting 1939 staan in dat zelfde jaar te doen uitvoeren en niet uit te stellen tot 1940.

Genoemd ~~Het~~ lid merkt verder op dat er veel op economisch gebied voor het eiland wordt bij deze begrooting voorgesteld wordt; doch spreker zou ook de aandacht van het Bestuur willen vragen om ook iets in het cultureel belang van het eiland te doen, in den vorm van openbare bibliotheken of leeszalen.

De Voorzitter zegt dat hij betwijfelt of er iets in deze zin bereikt zal kunnen worden, met het oog op de beperktheid van het publiek ten opzichte van een enkele taal. Spreker gelooft niet dat dit op den weg van het gouvernement ligt.

Het lid Dussenbroek vraagt of het niet mogelijk is schoolbibliotheken te vormen of dit op de een of andere wijze te steunen.

De Voorzitter antwoordt hierop dat dit iets is voor de schoolbesturen om aan te pakken en verder dat wanneer het zoover is het gouvernement bereid zal worden gevonden om steun te verleenen.

Het lid Dussenbroek het woord verkrijgende zegt dat hij wenscht terug te komen tot zijn stokpaardje n.l. mogelijkheden van riolering van Oranjestad.

De Voorzitter verzoekt het lid Dussenbroek dit onderwerp te willen laten voor een volgende vergadering, waarin genoemd lid toestemt.

~~Bij de~~ Waarna de begrooting in haar geheel wordt aangenomen.

Bij de rondvraag wenschte niemand het woord en niets meer te behandelen zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en geaccordeerd in de vergadering van Maandag den 13e Februari 1939.

De Voorzitter.
Wagemaker

De leden.
A. Dussenbroek

De Secretaris.
D. J. Odul.

No. 1. Vergadering van den Raad van Politie op Maandag, den 13e Februari 1939.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren J. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, Dr: A. F. Deyjenbrock, lid en H. Oduber, Secretaris, afwezig: het lid de Heer J. C. Arends, zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna gaat de Raad over tot het behandelen van het eerste punt der agenda, n.l. Opmaking der kiezerslijsten.

Deze lijsten worden, overeenkomstig art. 5 van de Kiesverordening van den 28/30 November 1869. (P.B. 1869. #24), met een totaal van 1013. kiesbevoegden opgemaakt; besloten wordt deze lijsten, zooals bepaald bij het 1e lid van art. 6. van evengemelde verordening af te kondigen, aan te plakken en ter inzage van een ieder gedurende veertien dagen ten bureele van den Gezaghebber neder te leggen.

Daarna gaat de Raad over tot het vaststellen van de uit te keeren aandeelen uit de ontvangsten van de Armenkas over 1938 aan de Roomsch Katholieke en Protestantsche Gemeenten, zooals bepaald bij G.B. dd. 22 Juli 1936. #1239. (P.B. 1936. #74) zooals gewijzigd bij die van den 28e September 1936. #1581 (P.B. 1936. #97).

Besloten wordt aan de Roomsch Katholieke Gemeenten 5 aandeelen en aan de Protestantsche Gemeente 1 aandeel, elk groot ƒ 98.26, uit te keeren.

Bij de rondvraag neemt het lid Deyjenbrock het woord en vraagt den Voorzitter hoe het staat met de nieuw aan te leggen verbindingsweg Oranjestad - Sta Cruz, op de suppletoire begrooting 1939, zegt spreker, heeft hij geen post kunnen vinden die hierop betrekking heeft.

De Voorzitter repliceert dat de benoodigde gelden reeds bij de Algemeene begrooting 1939 uitgetrokken zijn, doch dat thans nog uit een technisch oogpunt op Curaçao moet worden beslist of wel de verbindingsweg Noord - Sta Cruz dan wel Oranjestad - Sta Cruz het eerst in aanmerking moet komen, maar alvorens een aanvang met een dezer wegen te nemen, de weg Oranjestad - Noord eerst voltooid moet worden.

Op de vraag van het lid Deyjenbrock of men het genomen tracé van den weg Oranjestad - Sta Cruz bezuiden de Hooiberg zal volgen, antwoordt de Voorzitter dat zulks in de bedoeling ligt.

Het lid Deyjenbrock vraagt tevens de aandacht van het Bestuur voor den verbindingsweg Sta Cruz - nieuwe weg St Nicolaas, die tengevolge van de zware regens van verleden jaar op instorten staat.

De Voorzitter repliceert dat ~~deze weg eerstdaags gerepareerd zal worden en dat dit nog niet is geschied wegens gebrek aan arbeiders.~~

[In de marge: [dit binnenkort wel zal geschieden, aangezien de benoodigde gelden daarvoor reeds zijn aangevraagd. [paraaf] goedg. [paraaf]]

Op voorstel van het lid Deyjenbrock wordt besloten een telegram van rouwbeklag te zenden aan den Bisschop te Curaçao naar aanleiding van het overlijden van Z. H. Pius XI.

Op de vraag van het lid Deyjenbrock hoe het staat met de havenverbetering - er wordt alle mogelijke vaarigheden daarover vernomen, zegt spreker - repliceert de Voorzitter dat de Staten principieel eens is over de urgentie van dit werk, waar men het niet over eens schijnt te kunnen worden, is de quaestie van wie eigenlijk als laagste inschrijver te beschouwen is en wie beter uitgerust is om het werk naar behooren te kunnen uitvoeren, de Albetams of wel de Standard Dredging Co. Maar eerstdaags zal men een beslissing moeten nemen, zegt spreker, zoodat verwacht mag worden dat de uitbaggeringswerken binnenkort een aanvang zullen nemen, misschien selfs vóór Maart e.k.

Het lid Deyjenbrock het woord verkrijgende, vraagt of het niet mogelijk ware om alle mails van Europa van uit Trinidad of Barbados rechtstreeks per K.L.M. naar Curaçao te sturen of omgekeerd, dit zou volgens spreker een enorme tijdbesparing zijn zonder noemenswaardige portverhooging. Onder het huidige tarief bedraagt het minimum port voor een luchtpostbrief naar een naburig land 10 cent, terwijl dit per gewone mail 15 cent bedraagt. Genoemd lid

vraagt verder of de gewone mails van en naar Curaçao niet op gelijke wijze behandeld zou kunnen worden, zonder portoverhooging, in Nederland, zegt spreker wordt de mail per eerste gelegenheid vervoerd zonder daarvoor meer te berekenen.

De Voorzitter repliceert op het voorgaande dat de Raad een daartoe strekkend voorstel kan doen, waarna men op Curaçao zal moeten beslissen in hoeverre daarop zou kunnen worden ingegaan.

Sprekende over de mogelijkheid van rioleering van Oranjestad, zegt het lid Duijfjenbrock, dit onderwerp te willen laten tot de komst van Z.E. den Gouverneur, om dit persoonlijk met Z. Excellentie te bespreken, doch spreker wenscht van den Voorzitter te vernemen of zijns inziens onoverkomelijke technische bezwaren daartegen zouden bestaan.

Waarop de Voorzitter repliceert d.z.i. geen onoverkomelijke bezwaren zouden bestaan, doch dat de enorme kosten daaraan verbonden, temeer ook de bodemgesteldheid, z.i. zoo'n voorziening bezwaarlijk maken.

Hierna vraagt het lid Duijfjenbrock, of het niet tijd ware om eenig plan te organiseeren in verband met de aanstaande blijde gebeurtenis voor het Koninklijk Huis.

De Voorzitter raadt aan om af te wachten om te zien welke plannen men op Curaçao in verband hiermede zal maken.

Na de rondvraag zegt de Voorzitter dat hij een kleine mededeeling heeft te doen, met betrekking tot de woningtoestand op St Nicolaas, welker hygiënische zoowel als moreele toestand niet anders dan ontzettend te noemen is. Bij een groot gebrek aan huizen, zoowel voor families als ongetrouwden, moeten heele gezinnen in een enkele kamer of vertrek samenhokken, in sanitair en sociaal oogpunt is zoo goed als niets gedaan kunnen worden. Verder zegt spreker dat door de enorme groei van St Nicolaas en de toeloop van duizenden vreemdelingen ~~van de Maatschappij~~, de toestand in St Nicolaas niet meer gecontroleerd of beheerscht kan worden. De technische dienst heeft enkele bouwvallige woningen doen afbreken, maar hierdoor werd meer kwaad dan goed gedaan en heeft meer tot verslechtering geleid, aangezien voor een familie die uit zulk een huis verdreven werd, geen andere woning beschikbaar stond. Spreker heeft onlangs deze toestand met de Directeur der Lago Mij besproken en heeft toen getracht hem te doen inzien dat de Maatschappij eenigszins moreel verplicht is, om de menschen die bij haar in dienst zijn van een behoorlijk onderdak te voorzien, als resultaat werd verkregen dat de General Manager in deze aangelegenheid zijn medewerking toezegde en bij zijn directie een en ander naar voren te brengen, aangezien ook hij overtuigd is van de onhoudbaarheid van dien toestand. Bij de aanstaande komst van den Heer Gordon, Vice-President der Maatschappij zal dit onderwerp opnieuw onder de oogen worden gezien. Mochten deze plannen tot stand komen, dan zal dit zeker den bouw van tweehonderd of meer woningen omvatten. De woningen die daardoor vrij zouden komen en niet aan de eischen voldoen, zouden dan als onbewoonbaar verklaard kunnen worden en afgebroken, waardoor een onmiddellijke opluchting verkregen zal ~~kunnen~~ worden en maatregelen voor het verdere gedeelte genomen kunnen worden.

Het lid Duijfjenbrock vraagt of het niet mogelijk is op een andere wijze tot een afdoende oplossing te komen. Waar wij geen coöperatieven of woningbouwvereenigingen hebben, vraagt spreker, of het niet mogelijk zal zijn om aan particulieren, een voorschot, leening of subsidie van gouvernementswege te verstrekken.

De Voorzitter repliceert hierop dat het gouvernement over zou kunnen gaan tot het niet bewoonbaar verklaren van de huizen die niet aan de eischen voldoen, maar hierdoor zou z.i. meer kwaad als goed gesticht worden, want waar naartoe moeten de menschen die uit dergelijke huizen verdreven worden, de grondeigenaren op St Nicolaas zijn geen kapitaalkrachtige menschen die direct aan den bouw in groote getallen van behoorlijke woningen kunnen beginnen, waardoor de toestand in een ander gedeelte die thans nog amper aan de eischen vol-

177

dat verschuiven zal. Spreker is van oordeel dat zoolang de handel en particulieren meer kunnen verdienen en een rentvoet die bij woningbouw wordt berekend niet attractief vinden, hier een zware taak voor het gouvernement ligt. In een volgende vergadering zegt spreker, zal men zien wat de Lago Mij heeft besloten en welke plannen men zelve kan overwegen. Verder zegt spreker dat de mogelijkheid voor ambtenaren is opengesteld om met kleine voorschotten van het gouvernement te bouwen, doch dat tot nu toe niemand zoo'n voorschot gevraagd heeft.

Het lid Dussenbroek vraagt of het geen tijd is om de straten en wegen in St Nicolaas van namen te voorzien.

De Voorzitter repliceert dat dit plan reeds lang bestond doch door omstandigheden vertraagd is geworden, doch dat dit onderwerp in een volgende vergadering behandeld zal worden.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Dinsdag den 14e Maart 1939.

De Voorzitter.
Wagemaker

De Leden.
A. Dussenbroek

De Secretaris.
H. Oduber

No 2. Vergadering van den Raad van Politie op Dinsdag den 14en Maart 1939.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig: de Heeren: J. Wagemaker, Gezaghebber voorzitter, A. F. Dussenbroek, lid en H. Oduber Secretaris.

Afwezig zonder kennisgeving het lid, de Heer J. E. Arends.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd.

Hierna geeft de Secretaris kennis van de ingekomen stukken, w.o een schrijven van den Bisschop te Curacao, in antwoord op de dezerzyds verzonden telegram van rouwbeklag naar aanleiding van het overlyden van Z. H. Paus Pius XI. luidende:

" Hooggeachte Heeren, Bij deze betuig ik U mijn hartelijken dank voor Uwe innige deelneming in het groot verlies, dat ons getroffen heeft door het overlijden van Zijne Heiligheid Paus Pius XI.

Met de meeste hoogachting (get) P. J. J. Verriet, Apostolisch Vicaris van Curacao. - welk stuk besloten wordt te archiveeren.

Thans komt in behandeling het eerste punt der agenda, n. l namen voor de straten en wegen van het dorp San Nicolaas.

De voorzitter leest een 40 tal namen van groote mannen uit de geschiedenis, letter- en staatkunde van het moederland en vooraanstaande Arubanen en Arubaansche flora en gewassen

Het lid Dussenbroek stelt voor het Bestuur te machtigen om naar de behoefte zich voordoet zijn keuze uit deze namen te doen, met welk voorstel de Raad zich vereenigen kan.

Hierna komt in behandeling het tweede punt der agenda, n. l afsluiting en vaststelling der op den 13e Febr 1939 opgemaakte lijsten van kiezers.

De voorzitter zegt dat vermits er geen bezwaar tegen deze lijsten zijn ingebracht dezelve ingevolge artikel 8 van de verorde-

ning van den 28/30 November 1869 (P.B. 1869 no 24) afgesloten en vastgesteld kunnen worden.

Dienovereenkomstig worden de lijsten met een aantal van 1013 kiesbevoegden gesloten en vastgesteld en wordt tevens besloten deze lijsten opnieuw af te kondigen, aan te plakken en gedurende 14 dagen ter inzage van een ieder ten bureele van de Gezaghebber neder te leggen.

Bij de rondvraag neemt de Voorzitter het woord nadat het lid Dusselbroek geen gebruik daarvan wenschte te maken om den Raad met het verder verloop van de kwestie arbeiderswoningen op Sint Nicolaas in kennis te stellen; hij deelt den Raad mede dat hij een onderhoud met den Heer Gordon, Vice President der Lago Oil & Transport Co. Ltd hierover heeft gehad en dat deze toen de toestand persoonlijk in oogenschouw is gaan nemen en zich bereid verklaard heeft om het bestuur in deze tegemoet te komen, doch dat hij eerst besprekingen zal moeten voeren met de Directeuren te New-York.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de Vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van de Raad van politie ~~van~~ Woensdag den 2e Augustus 1939.

De Voorzitter
[signature]

De leden:
[signature] Dusselbroek
[signature]
[signature]

De Secretaris
[signature]

528

180